

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

20
24
25

Sprawozdanie 2024

Sprawozdanie 2024

Fundacja im. Stefana Batorego
Warszawa 2025

IM. STEFANA

**FUNDACJA
BATOREGO**

Fundacja im. Stefana Batorego

Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. (48-22) 536 02 00
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl
KRS 0000101194

Konto bankowe:

Bank Handlowy I Oddział Warszawa
81 1030 1016 0000 0000 6145 0000 (PLN)
75 1030 1016 0000 0000 6145 0011 (USD)
48 1030 1016 0000 0000 6145 0012 (EUR)

Opracowanie graficzne: Hople Studio

DTP: TYRSA Sp. z o.o.

Nakład: 50 egz.

ISSN 1234-7272

Dziękujemy wszystkim naszym darczyńcom z Polski i zagranicy
oraz współpracownikom i wolontariuszom – dzięki Waszej
pomocy możemy prowadzić naszą działalność

Spis treści

O Fundacji	6
Rada	7
Zarząd	7
Zespół	8
Nasi darczyńcy	9
Fundacja 2024	10
Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy	13
Dotacje Fundacji Batorego i Fundusze Powierzone	31
Masz Głos, Masz Wybór	41
Forum Idei	45
Warszawskie Biuro ECFR	69
Streszczone sprawozdanie finansowe	71

O Fundacji

Fundacja im. Stefana Batorego, założona w 1988 roku przez George'a Sorosa, amerykańskiego finansistę i filantropa, oraz grupę przywódców polskiej opozycji demokratycznej lat 80., jest niezależną organizacją pozarządową o statusie organizacji pożytku publicznego. Fundacja działa na rzecz budowy otwartego, demokratycznego społeczeństwa, społeczeństwa ludzi świadomych swych praw i obowiązków, angażujących się w sprawy swojej wspólnoty lokalnej, swojego kraju i społeczności międzynarodowej.

Do priorytetowych zadań Fundacji należą: poprawa jakości polskiej demokracji, wzmacnianie roli obywateli i instytucji obywatelskich w życiu publicznym, rozwijanie współpracy i solidarności międzynarodowej w Unii Europejskiej i w Europie Środkowo-Wschodniej.

Podstawową metodą działania Fundacji jest udzielanie dotacji organizacjom działającym na rzecz dobra publicznego. Fundacja realizuje też własne projekty: organizuje akcje i kampanie społeczne, prowadzi działania eksperckie i rzecznicze, monitoruje funkcjonowanie instytucji publicznych, organizuje debaty i konferencje.

Fundacja współpracuje z instytucjami z kraju i zagranicy. Jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Organizacji Filantropijnych Philea (Philanthropy Europe Association) oraz Europejskiego Forum Obywatelskiego (European Civic Forum). Współpracuje z Europejską Siecią Społeczeństwa Otwartego (Open Society European Network) i Transparency International.

W swojej działalności Fundacja kieruje się zasadami przejrzystości, otwartości i równego dostępu w procesie przyznawania dotacji. O swoich działaniach, w tym o możliwości ubiegania się o dotacje oraz decyzjach o rozdziale środków, informuje na bieżąco na stronie internetowej www.batory.org.pl. Coroczne sprawozdania z działalności Fundacji, wraz z pełną listą przyznanych dotacji, poddawane są audytowi zewnętrznemu i udostępniane publicznie.

Rada

Przewodniczący

prof. Andrzej Rycharz

socjolog, dyrektor Instytutu Filozofii
i Socjologii PAN

Członkowie

prof. dr hab. Mikołaj Cześnik (od lipca)

socjolog, politolog, dyrektor Instytutu
Nauk Społecznych SWPS, członek zespołu
badawczego Polskiego Generalnego Studium
Wyborczego

dr Rafał Dutkiewicz

przedsiębiorca, prezes Pracodawców
Rzeczypospolitej Polskiej, w latach 2002–2014
prezydent Wrocławia

prof. dr hab. Aleksandra Hnatiuk (od lipca)

ukrainistka, pisarka, tłumaczka, profesor
nadzwyczajna w Instytucie Sławistyki PAN
i w Studium Europy Wschodniej Wydziału
Orientalistyki UW

dr Hanna Machińska

prawniczka, wykładowczyni na Wydziale
Prawa i Administracji UW, w latach 1991–2017
dyrektorka Biura Rady Europy, w latach
2017–2023 zastępczyni Rzecznika Praw
Obywatelskich

prof. dr hab. Marcin Matczak

prawnik, Katedra Filozofii Prawa i Nauki
o Państwie, Wydział Prawa i Administracji UW,
partner w Kancelarii Domański
Zakrzewski Palinka

Joanna Mytkowska

krytyczka i historyczka sztuki, dyrektorka
Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

prof. Krzysztof Obłój

teoretyk zarządzania, kierownik Katedry
Strategii w Akademii Leona Koźmińskiego

Jan Olbrycht (od lipca)

socjolog, samorządowiec, deputowany do
Parlamentu Europejskiego VI–IX kadencji

Olga Tokarczuk (do lipca)

pisarka, laureatka literackiej nagrody Nobla

Zarząd

Prezes

Edwin Bendyk

publicysta, pisarz, dziennikarz tygodnika
Polityka

Członkowie

Szymon Gutkowski

strateg marketingowy, współzałożyciel
i dyrektor Generalny DDB Warszawa

Krzysztof Izdebski (od lipca)

prawnik, specjalista ds. rzecznictwa, rozwoju
i nowych technologii

Ewa Kulik-Bielińska (od lipca)

anglistka, menedżerka organizacji
pozarządowych

dr Anna Materska-Sosnowska

politolożka, adiunkt, Katedra Systemów
Politycznych, Wydział Nauk Politycznych
i Studiów Międzynarodowych UW

Sylwia Sobiepan (od lipca)

hungarystka, menedżerka programów
dotacyjnych

Zespół

Dyrektorka Fundacji

Ewa Kulik-Bielińska

Wicedyrektorka

Dorota Głazewska-Ziemilska (do września)

Sekretariat

Anna Jakubik

Informacja i promocja

Katarzyna Groblewska

Paulina Krajewska-Zygmunciak

Programy:

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Joanna Bruszevska

Magdalena Brzozowska

Anna Fedas

Ingeborga Janikowska

Barbara Jędrzejczyk (do kwietnia)

Zofia Pełczyńska

Agnieszka Pietrzak-Kirkiewicz (do kwietnia)

Joanna Pietruszka

Sylwia Sobiepan, dyrektorka

Olga Sokołowska

Karolina Walkiewicz

Marta Wardaszko-Bareja (do lutego)

Zuzanna Widawska-Suskiewicz

Dotacje Fundacji Batorego

i Fundusze Powierzone

Dominika Kupniewska

Agnieszka Zowczak, koordynatorka

Aleksandra Żegota

Alina Wasilewska (współpraca)

Forum Idei

Krzysztof Izdebski

Tatiana Klisińska (od kwietnia)

Piotr Kosiewski, dyrektor

Grzegorz Makowski

Paweł Marczewski

Filip Pazderski (od grudnia)

Bohdan Pękacki (do czerwca)

Zoreslava Samotiy (od kwietnia)

Jan Swianiewicz

Antoni Wierzejski

Joanna Załuska

Masz Głos, Masz Wybór

Olga Gładykowska

Anna Wawrzyniak

Alicja Zaczek-Żmijewska

Joanna Załuska, dyrektorka

Warszawskie Biuro ECFR

Alicja Bachulska

Piotr Buras, dyrektor

Daria Jankiel (od marca)

Szymon Kardaś

Zofia Kostrzewa (do marca)

Marta Prochwicz, wicedyrektorka (od czerwca)

Księgowość i finanse

Ilona Dmowska-Wołoszyn

Elżbieta Muras

Alina Muzińska, dyrektorka (do czerwca)

Dorota Piłarska, główna księgowa (od lutego)

Administracja

Grażyna Fiszer-Rutkowska, dyrektorka

Karolina Płatek

Andrzej Wydrych

Nasi darczyńcy

Działania w roku 2024 prowadziliśmy dzięki darowiznom instytucji, firm i osób prywatnych z Polski i z zagranicy oraz wpłatom 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Dotacje i darowizny na prowadzenie działalności statutowej otrzymaliśmy z **Biura Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego** w Brukseli (Fundusze EOG i Fundusze Norweskie), z **Fundacji Społeczeństwa Otwartego, Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji, Fundacji UK Online Giving** oraz firmy **Putka Sp. z o.o.** i **Perfumeria Quality Missala**. Działalność Warszawskiego Biura Europejskiej Rady Spraw Zagranicznych (ECFR) współfinansowała centrala **ECFR** w Berlinie.

Od **osób indywidualnych** otrzymaliśmy **92 tys.** złotych w postaci darowizn i wpłat online, oraz **1,95 mln** złotych wpłat 1,5% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Środki z 1,5% podatku przeznaczyliśmy na działania grantodawcze, w tym dotacje dla organizacji społecznych, które zajmują się ochroną praw człowieka i równego traktowania, a także – zgodnie ze wskazaniem darczyńców – na prowadzone przez nas fundusze powierzone.

Wsparcie rzeczowe i niematerialne przekazały nam: firma **Google** (roczny pakiet reklamowy AdWords) oraz **Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.**

W pozyskaniu środków na działalność Fundacji pomogli nam **Grzegorz Damiński, Dobromir Dymec-ki, Małgorzata Hajewska-Krzysztofik, Weronika Humaj i Wojciech Mann**, występując *pro bono* w spotach kampanii zachęcającej do przekazania 1,5% podatku na nasze działania.

Swoją wiedzę dzielili się z nami członkowie i członkinie działających przy Fundacji zespołów eksperckich: **Obywatelskiego Forum Legislacji, Zespołu Ekspertów Prawnych, Zespołu Ekspertów Samorządowych i Zespołu Ekspertów Wyborczych**.

Wszystkim naszym darczyńcom i osobom wspierającym nasze działania swoją wiedzą, talentem, ekspertyzą i środkami pozafinansowymi gorąco dziękujemy! Dzięki Wam możemy pomagać innym!

Fundacja 2024

Nasza działalność w 2024 roku koncentrowała się na wspieraniu aktywności obywatelskiej w obro- nie praworządności, demokracji i równych praw, wzmacnianiu zaangażowania obywateli i obywateli w życie publiczne, w tym udziału w wyborach samorządowych i europejskich, zwiększaniu ich wpływu na decyzje dotyczące polityk publicznych na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim. Angażo- waliśmy się także w działania na rzecz wzmacniania autonomii i kompetencji władz samorządowych, współpracy samorządów z organizacjami społecznymi, promocji proeuropejskiej polityki polskiej i współpracy Polski z Ukrainą.

Działalność dotacyjna

Główną formą naszego działania było udzielanie dotacji na inicjatywy podejmowane przez organizacje społeczne. W ramach prowadzonego w latach 2019–2024 programu **Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy**, finansowanego z Funduszu EOG, którego celem jest wzmocnienie społeczeństwa obywatel- skiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem, przekazy- waliśmy kolejne raty dotacji przyznanych w sześciu konkursach organizowanych w latach 2020–2022. Przyznaliśmy też **54 dodatkowe dotacje na wzmacnianie i upowszechnianie** rezultatów działań pro- wadzonych dzięki wsparciu w programie na łączną kwotę **461 384,5 euro**.

W programie **Dotacje Fundacji Batorego**, finansowanym z darowizn i dotacji oraz wpłat 1,5% wspie- raliśmy organizacje społeczeństwa obywatelskiego zaangażowane w monitorowanie i ochronę pra- worządności i praw człowieka, organizowanie kampanii profrekwencyjnych i obywatelskich misji obserwacji oraz upowszechnianie rekomendacji i postulatów społeczeństwa obywatelskiego mających na celu wzmocnienie instytucji i procesów demokratycznych oraz reformę ważnych obszarów życia społecznego. Kontynuowaliśmy wsparcie dla organizacji społecznych niosących pomoc humanitarną uchodźcom i migrantom na polsko-białoruskiej granicy. Dzięki dotacji z Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji wspieraliśmy organizacje społeczne prowadzące ośrodki zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy i udzielające pomocy grupom narażonym na dyskryminację i wykluczenie.

W 2024 roku zakończyliśmy prowadzenie większości z administrowanych przez nas w latach ubiegłych funduszy powierzonych firm i osób prywatnych, z których finansowaliśmy stypendia wyrównujące szanse edukacyjne młodzieży szkolnej z niezamożnych środowisk z mniejszych miejscowości. W ra- mach dwóch z czterech prowadzonych przez nas w 2024 roku funduszy wypłacaliśmy **40 stypendiów** i **1 dotację** na łączną kwotę **180 813,81 zł**.

Działania akcyjne

W programie **Masz Głos, Masz Wybór** kontynuowaliśmy prowadzoną od 2006 roku **akcję Masz Głos**, w której zachęcamy mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i angażowania się w sprawy lo- kalnych społeczności. W 2024 roku do akcji przystąpiły **183 grupy i organizacje ze 160 miejscowości**.

Uczestnicy prowadzili działania służące poprawie jakości życia mieszkańców i zwiększeniu ich udziału w decydowaniu o sprawach lokalnej społeczności, takich jak: poprawa kontaktu radnych z mieszkańcami, wprowadzenie mechanizmu inicjatywy lokalnej, wspólne zagospodarowywanie przestrzeni publicznej i ulepszanie programu instytucji publicznych, wprowadzenie i rozwijanie budżetu obywatelskiego, wpływanie na zmianę prawa lokalnego. Na organizację zaplanowanych przez uczestników działań przekazaliśmy **68 mikrograntów** na łączną kwotę **40 196,49 zł**.

W lutym, podczas uroczystości podsumowującej działania prowadzone przez uczestników akcji w 2023 roku, 5 organizacjom wyróżniającym się współpracą z władzami samorządowymi przyznaliśmy **nagrody Super Samorząd**, a 5 organizacjom i grupom nieformalnym, które mimo przeciwności i przeszkód, dążyły do wprowadzenia zmian w swoim otoczeniu, wręczyliśmy **nagrody Super Głos**.

Działalność ekspercka

W 2024 roku w działalności eksperckiej koncentrowaliśmy się na: promocji i dyskusjach wokół projektów **ustaw o Trybunale Konstytucyjnym** przygotowanych w 2022 roku przez Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji, monitorowaniu przejrzystości i integralności procesu wyborczego i zwiększaniu uczestnictwa obywateli w wyborach, wzmacnianiu roli i kompetencji władz samorządowych, promocji proeuropejskiej polityki polskiej oraz wspieraniu Ukrainy w staraniach o członkostwo w UE.

Wspólnie z innymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, przygotowaliśmy roczną ocenę stanu praworządności w Polsce w roku 2023 do unijnego **Raportu o Praworządności**. Opublikowaliśmy pierwszy **Indeks Dobrego Rządzenia**, oceniający sposób funkcjonowania rządu: Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz ministerstw w latach 2014, 2018, 2022. W ramach monitorowania relacji rząd-samorząd przygotowaliśmy trzecią edycję **Indeksu Samorządności** za rok 2023, mierzącego poziom autonomii samorządów w 3 obszarach: ustrojowym, politycznym i zadaniowo-finansowym. Opracowaliśmy propozycje zwiększenia autonomii finansowej samorządu poprzez podniesienie dochodów własnych gmin: **Jak zwiększyć samodzielność finansową samorządu?** Przed wyborami samorządowymi zajęliśmy się relacjami władze lokalne – mieszkańcy. Opublikowaliśmy raport **Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w roku 2023** prezentujący wyniki przeprowadzonego przez nas badania na ten temat. Opracowaliśmy pakiet rozwiązań służących zwiększeniu wpływu mieszkańców na decyzje podejmowane na szczeblu lokalnym: **Samorząd bardziej obywatelski**.

Przez cały rok monitorowaliśmy efekty zmian w **Kodeksie wyborczym**, działania Państwowej Komisji Wyborczej i przebieg kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego w mediach społecznościowych. Przygotowaliśmy materiały ułatwiające obywatelkom i obywatelom udział w wyborach samorządowych i europejskich. Analizowaliśmy źródła i długofalowe skutki mobilizacji obywatelskiej w wyborach w październiku 2023 roku.

W naszych działaniach dotyczących **współpracy międzynarodowej** ważne miejsce zajmowała integracja Ukrainy z UE i rola Polski w tym procesie. Przyglądaliśmy się stanowi przygotowań Ukrainy do akcesji, zwłaszcza w obszarze praworządności oraz zwalczania korupcji i zwiększania przejrzystości życia publicznego. Prowadziliśmy prace analityczno-badawcze nad polsko-ukraińską mapą drogową akcesji Ukrainy do UE, przedstawiającą najważniejsze wyzwania oraz korzyści z ich przewyżnienia w obszarach od wspólnego rynku po wspólną politykę bezpieczeństwa.

Dużo uwagi poświęciliśmy wyzwaniom stojącym przed polską polityką europejską w obliczu zmian zachodzących na naszym kontynencie i w wymiarze globalnym. We współpracy z ECFR przedstawiliśmy propozycje priorytetów polityki zagranicznej Polski przed objęciem prezydencji w Radzie UE i w obliczu wyzwań, przed jakimi stoi Europa, dotyczące rozszerzenia i reformy instytucjonalnej UE, unijnej polityki bezpieczeństwa i obronności, polityki energetyczno-klimatycznej, polityki przemysłowej oraz

polityki UE wobec Chin. Zajmowaliśmy się także kluczowymi kwestiami polityki europejskiej, w tym polityką migracyjną Unii, konsekwencjami konfliktu w Strefie Gazy dla UE i Bliskiego Wschodu, oraz konsekwencjami wyboru Donalda Trumpa na Prezydenta USA dla Europy.

W 2024 roku zorganizowaliśmy trzecią edycję **Nagrody im. Marcina Króla**, przyznawanej za najlepszą książkę z dziedziny historii idei i badań nad przyszłością, filozofii i myśli społecznej i politycznej, refleksji nad cywilizacją i kulturą. Nagrodę otrzymał Jan Tokarski za książkę ***W cieniu katastrofy. «Encounter», Kongres Wolności Kultury i pamięć XX wieku*** (Wydawnictwo Znak, Kraków 2023).

Na działania dotacyjne przeznaczyliśmy w 2024 roku **29,43 milionów** złotych. Przekazaliśmy **269 dotacji, 63 mikrogranty, 40 stypendiów i 11 nagród**. Na prowadzenie działań własnych: akcji i kampanii, działań eksperckich, warsztatów, seminariów, szkoleń i debat wydaliśmy **5,2 miliona** złotych.

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Celem programu zaplanowanego na lata 2019–2024 było wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem. Program, finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, tzw. Funduszy EOG, przekazanych przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię (30 milionów euro) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, tzw. Funduszy Norweskich (3,2 miliona euro), prowadzony był we współpracy z **Fundacją Stocznia** i **Fundacją Akademia Organizacji Obywatelskich**.

W swoim działaniu program kierował się uniwersalnymi wartościami zapisanymi w Traktacie Europejskim: poszanowaniem godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa, a także poszanowaniem praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Podobne programy prowadzone były z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w 15 krajach unijnych.

Główną formą działania programu było **udzielanie dotacji** na działania prowadzone przez organizacje społeczne w **czterech obszarach**:

- **Obszar 1. Angażowanie obywateli i obywaterek w sprawy publiczne i działania społeczne, w tym działania dotyczące ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym** – działania służące angażowaniu obywateli w życie publiczne i aktywność społeczną, zwiększaniu ich udziału w podejmowaniu decyzji i kształtowaniu polityk publicznych na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim lub europejskim, a także podnoszeniu jakości debaty publicznej.
- **Obszar 2. Ochrona praw człowieka i równe traktowanie, w tym przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć** – działania mające na celu ochronę praw człowieka, w tym szczególnie praw kobiet, przeciwdziałanie ksenofobii, homofobii, rasizmowi, antysemityzmowi i wszelkim formom dyskryminacji ze względu na rasę, wyznanie, pochodzenie etniczne/narodowe, płeć lub orientację seksualną, niepełnosprawność, wiek, status ekonomiczny, sytuację rodzinną i inne przesłanki; przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć.
- **Obszar 3. Wzmocnienie grup narażonych na wykluczenie** – działania mające na celu upodmiotowienie i usamodzielnienie grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego, tworzenie sieci wsparcia społecznego i włączanie w nie osób z grup narażonych na wykluczenie, zwiększenie zakresu i form wsparcia dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego.
- **Obszar 4. Wsparcie rozwoju sektora obywatelskiego** – działania mające na celu wzmocnienie organizacji i ruchów obywatelskich, tworzenie przyjaznych warunków dla ich funkcjonowania oraz podniesienie jakości oferowanych przez nie usług.

Dotacje przyznawane były na działania prowadzone przez polskie organizacje społeczne – samodzielnie lub w partnerstwie z innym podmiotami z Polski, z Państw-Darczyńców, z Państw-Beneficjentów korzystających z Funduszy EOG (Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Łotwa, Litwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry) oraz z krajów sąsiadujących z Polską, a nienależących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Białoruś, Ukraina, Rosja).

Program szczególną wagę przykładał do wspierania działań podejmowanych przez organizacje mniej doświadczone, spoza dużych aglomeracji i z terenów o ograniczonym dostępie do programów pomocowych i wsparcia infrastrukturalnego oraz organizacje adresujące swoje działania do grup narażonych na dyskryminację i wykluczenie oraz do młodzieży.

W ramach programu z Funduszy EOG przyznawane były małe dotacje (od 5000 do 25 000 euro) i duże dotacje (od 25 000 euro do 62 500 euro) na działania na okres 8–24 miesięcy realizowane **w obszarach 1–3 (projekty tematyczne)** oraz dotacje od 25 000 euro do 125 000 euro na działania na okres 12–36 miesięcy realizowane **w obszarze 4 (projekty sektorowe)**.

W 2022 roku dzięki otrzymaniu środków z Funduszy Norweskich w wysokości 3,2 miliona euro przeprowadzone zostały dwa dodatkowe konkursy dotacyjne: konkurs na **dotacje instytucjonalne** (budowę stabilności i wzmocnienie instytucjonalnych podstaw funkcjonowania organizacji) oferujący wsparcie w wysokości od 50 do 100 tys. euro na okres 16–20 miesięcy skierowany do organizacji, których działalność jest istotna dla rozwoju całego trzeciego sektora lub jego branż oraz konkurs **Media dla demokracji**, oferujący dotacje w wysokości od 70 do 150 tys. euro na okres 10–18 miesięcy, na działania służące wzmocnieniu funkcji mediów, szczególnie lokalnych i obywatelskich w ich misji ochrony wolności obywatelskich i porządku demokratycznego.

Wszystkie organizacje ubiegające się o dotacje mogły otrzymać dodatkowe środki na rozwój instytucjonalny: do 5000 euro (w przypadku małych dotacji w projektach tematycznych) oraz do 12 500 euro (w przypadku dużych dotacji w projektach tematycznych, projektach sektorowych oraz projektach złożonych w konkursie Media dla demokracji), a także taką samą kwotę na współpracę z partnerami z Państw-Darczyńców.

Oprócz prowadzenia konkursów dotacyjnych w ramach programu organizowane były szkolenia i warsztaty pomagające grantobiorcom w podnoszeniu kompetencji i uczeniu się od siebie; spotkania, seminaria i wyjazdy studyjne pomagające wnioskodawcom i grantobiorcom w nawiązaniu i rozwijaniu współpracy z instytucjami z Islandii, Liechtensteinu, Norwegii; oraz działania umożliwiające wymianę doświadczeń między organizacjami z Polski i innych krajów UE, w których prowadzone są programy dla organizacji społecznych z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Dwaj członkowie konsorcjum programu: **Fundacja Stocznia** i **Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich** prowadzili także tzw. projekty predefiniowane, których celem jest wzmocnienie oddziaływania i trwałości rezultatów programu w dwóch priorytetowych obszarach wsparcia: rozwoju aktywności obywatelskiej i rozwoju organizacji społecznych i sektora obywatelskiego.

Procedura przyznawania dotacji

Dotacje w programie przyznawane były w ramach publicznie ogłaszanych otwartych konkursów, w których o dofinansowanie ubiegać się mogły wszystkie organizacje spełniające kryteria formalne zapisane w dokumentach programowych, m.in.: 12-miesięczny okres funkcjonowania, niezależność od władz lokalnych, regionalnych i centralnych, podmiotów publicznych, partii politycznych i podmiotów komercyjnych, działanie na rzecz dobra publicznego. Spełnienie kryteriów formalnych oceniał zespół programu.

Wnioski spełniające kryteria formalne podlegały **ocenie merytorycznej** prowadzonej przez **ekspertów zewnętrznych** (dwóch w przypadku wniosków na małe dotacje, trzech w przypadku wniosków na duże dotacje i dotacje na projekty sektorowe). Na podstawie ocen ekspertów i ekspertek tworzona była lista rankingowa wniosków rekomendowanych do wsparcia.

Pięćosobowa **Komisja Konkursowa** składająca się z przedstawicieli konsorcjum prowadzącego program oraz dwójga zewnętrznych ekspertów i ekspertek dokonywała przeglądu listy rankingowej i podejmowała decyzję o wnioskach rekomendowanych do przyznania dotacji. W posiedzeniach Komisji Konkursowej uczestniczyli w roli obserwatorów/ek przedstawiciele/ki: Biura Mechanizmów Finansowych z Brukseli, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Krajowego Punktu Kontaktowego), Ambasady Królestwa Norwegii oraz operatora programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Następnie **Komisja Programu**, składająca się z trzech przedstawicieli kierownictwa konsorcjum prowadzącego program, weryfikowała proces oceny i wyboru wniosków pod kątem zgodności z obowiązującymi zasadami, celami i procedurami programu i podejmowała ostateczną decyzję o zatwierdzeniu listy wniosków do przyznania dotacji. Komisja Programu mogła podjąć decyzję o zmniejszeniu dotacji w przypadku wniosków, które zawierały działania wykluczone, koszty niekwalifikowalne lub których budżety były znacząco zawyżone, a także zwiększyć alokacje na małe i duże dotacje, czy alokacje przeznaczone na poszczególne obszary lub na następny konkurs. Decyzje Komisji Konkursowej i Komisji Programu odnotowane są w protokołach z ich posiedzeń publikowanych wraz z wynikami każdego konkursu na stronie programu. Szczegóły dotyczące procedury oceny wniosków znajdują się w „Podręcznikach dla Wnioskodawców i Grantobiorców” przygotowanych oddzielnie dla każdego konkursu.

Konkursy dotacyjne

W **sześciu konkursach dotacyjnych**: dwóch na projekty tematyczne, dwóch na projekty sektorowe, jednym na dotacje instytucjonalne i jednym na wsparcie mediów obywatelskich, przeprowadzonych od początku działania programu złożonych zostało w sumie **4193 wniosków** (3300 wniosków wstępnych oraz 893 wniosków pełnych). W proces oceny zaangażowanych było **158 ekspertów i ekspertek** (ich lista dostępna jest na stronie programu). W programie przyznano w sumie **506 dotacji** 468 organizacjom na kwotę **28 950 971 euro**. Osiem organizacji zrezygnowało z przyjęcia dotacji, sześć zrezygnowało z realizacji działań i zwróciło dotację. W ich miejsce weszło dziewięć organizacji z list rezerwowych. W efekcie, ze środków programu sfinansowano **501 projektów** złożonych w konkursach.

W 2024 roku przyznano dodatkowe dotacje **24 organizacjom** prowadzącym projekty tematyczne sfinansowane we wcześniejszych konkursach dotacyjnych na łączną kwotę **221 849 euro** na upowszechnianie rezultatów prowadzonych przez nie działań. Również **22 organizacjom**, które otrzymały dotacje instytucjonalne oraz **8 organizacjom**, które otrzymały dotacje w konkursie Media dla demokracji przyznane zostały dodatkowe środki na kwotę **239 535,48 euro** na utrwalenie i upowszechnianie rezultatów prowadzonych przez nie działań finansowanych z wcześniejszych dotacji.

Pełna lista dotacji przyznanych w okresie realizacji Programu znajduje się na stronie internetowej programu: www.aktywniobywatele.org.pl. W obecnym sprawozdaniu przedstawiamy listę **209** dotacji, których raty na łączną kwotę **1 694 551,08 euro** zostały wypłacone w 2024 roku.

Działania wspierające grantobiorców

W ramach wsparcia grantobiorców w realizacji projektów sfinansowanych w programie zorganizowaliśmy 2 dwudniowe szkolenia, w których wzięło udział 30 osób: szkolenie dla organizacji, które od niedawna pracują z uchodźcami lub migrantami oraz szkolenie o zmianach w życiu organizacji oraz jedno spotkanie sieciujące dla grantobiorców realizujących projekty sektorowe, w którym wzięło udział 20 osób.

Projekty predefiniowane

Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich (FAOO), zakończyła **Mobilną Akademię dla NGO (MANGO)**, projekt obejmujący działania edukacyjne i wspierające dla organizacji zainteresowanych

zwiększeniem lub usprawnieniem swojego funkcjonowania. Przygotowana przez Fundację oferta dotyczyła m.in. podnoszenia kompetencji menedżerów, pracowników i wolontariuszy organizacji z zakresu zarządzania organizacją, komunikacji, pozyskiwania środków, przejrzystości.

W 2024 roku w ramach projektu przeprowadzono **13 całoniedniowych warsztatów** w miejscowościach, gdzie dostęp do szkoleń dla organizacji społecznych jest utrudniony. Warsztaty dotyczące fundraisingu, zarządzania zespołem, zarządzania projektami i finansami oraz kwestii prawnych w działaniach organizacji odbyły się w Kleczy Dolnej (woj. małopolskie), Pyskowicach (woj. śląskie), Bytowie (woj. pomorskie), Białobrzegach (woj. mazowieckie), Gliwicach (woj. śląskie). Uczestniczyło w nich **117 osób**. Ponadto przeprowadzone zostały 6 webinarium poświęcone zagadnieniom związanym z pracą zdalną, fundraisingiem i promocją, w których uczestniczyło 305 osób.

W 2024 roku na platformie **Kursodrom.pl** dostępne były **4 ścieżki e-learningowe** (fundraising, zarządzanie ludźmi, prawo, komunikacja zewnętrzna), składające się z 5 elementów edukacyjnych, testu podsumowującego naukę oraz funkcjonalności pozwalającej na wydruk certyfikatu poświadczającego zdanie testu. Na Kursodromie umieszczono internetowe narzędzie do samooceny rozwoju instytucjonalnego organizacji badające poziom zarządzania w pięciu obszarach: podejście strategiczne, zarządzanie finansami, zarządzanie ludźmi, marketing oraz organizowanie działań i pracy osób zatrudnionych. Z narzędzia skorzystało 95 organizacji.

W ramach projektu **Przestrzeń Praktyków Partycypacji (PaPaYa)**, którego celem jest podniesienie poziomu i jakości udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji na szczeblu lokalnym w Polsce, Fundacja Stocznia kontynuowała spotkania i warsztaty z zakresu partycypacji obywatelskiej adresowane do osób, które zajmują się lub chcą się zajmować organizacją i prowadzeniem konsultacji społecznych. Projekt zakładał przeszkolenie około 400 praktyków partycypacji społecznej, szczególnie młodych osób oraz ludzi z regionów i gmin, w których zaangażowanie publiczne jest zwykle mniejsze, a procesy partycypacyjne są rzadkie lub nieobecne, aby stali się promotorami i organizatorami procesów partycypacyjnych w swoich społecznościach.

W 2024 roku odbyło się **XI Forum Praktyków Partycypacji** w Krakowie. Na program wydarzenia składały się **43 spotkania tematyczne**, podzielone na 5 bloków kilku równolegle odbywających się sesji. Dotyczyły one m.in.: technik facylitacyjnych dla początkujących, sposobów działania młodzieżowych rad w dużych miastach, promocji działań partycypacyjnych, partycypacji w strukturach organizacji społecznych, dialogu pomimo różnic poglądów, sposobów radzenia sobie z konfliktem podczas spotkań konsultacyjnych, narzędzi sztucznej inteligencji w służbie partycypacji obywatelskiej, sposobów dbania o dobrostan praktyków partycypacji, partycypacyjnego tworzenia polityk młodzieżowych, narzędzi do e-partycypacji, diagnozowaniu przestrzeni przy wykorzystaniu narzędzi partycypacyjnych, paneli obywatelskich. W wydarzeniu wzięło udział **300 osób**.

Kontynuowano również program antywypaleniowy skierowany do urzędników i urzędniczek odpowiedzialnych za prowadzenie procesów partycypacji obywatelskiej w samorządach. Zorganizowano po dwa spotkania online dla każdej z trzech grup biorących udział w programie, podczas których uczestnicy i uczestniczki zastanawiali się nad stopniem realizacji planów działań przygotowanych na poprzednim spotkaniu i wskazywali bariery utrudniające wprowadzenie zmian. Osoby uczestniczące zapoznały się z nowymi narzędziami pracy do identyfikacji i refleksji nad przyczynami wypalenia i sposobami regeneracji. W spotkaniach wzięło udział 16 osób.

Strona internetowa **www.partycypacjaobywatelska.pl** została rozbudowana o treści związane z nowymi doświadczeniami i praktykami dotyczącymi partycypacji obywatelskiej.

Współpraca dwustronna i regionalna

W ramach współpracy dwustronnej i regionalnej zorganizowanych zostało **37 wydarzeń**: 12 dwustronnych i 25 regionalnych, w których wzięło udział łącznie **1338 osób**.

W ramach **współpracy dwustronnej** zorganizowane zostały: 2 wizyty studyjne do Polski w lutym i w październiku dla organizacji islandzkich specjalizujących się w zaangażowaniu obywatelskim młodzieży z udziałem 22 osób z Islandii i 15 z Polski, w kwietniu – wizyta studyjna do Oslo w Norwegii dla organizacji społecznych zajmujących się prawami reprodukcyjnymi, opieką okołoporodową oraz wsparciem kobiet, które doświadczyły przemocy seksualnej z udziałem 20 osób z Polski i 15 z Norwegii, w czerwcu – wizyta studyjna na wyspie Utoya w Norwegii nt. dialogu, deradykalizacji i upamiętniania z udziałem 28 osób z Polski i 6 osób z Norwegii, w czerwcu na Forum Mediów Lokalnych w Bergen z udziałem 22 osób z Polski, a także trzy serie warsztatów dialogu publicznego wg metodologii nanseńskiego Centrum Pokoju i Dialogu w Warszawie i w Gdańsku w sierpniu, październiku i listopadzie, w których udział wzięło 60 osób.

Przeprowadzone zostały 2 zogniskowane wywiady grupowe i indywidualne z udziałem organizacji realizujących projekty w partnerstwach dwustronnym (maj i czerwiec) oraz warsztaty podsumowujące współpracę dwustronną i regionalną z udziałem 34 osób, w tym 18 osób z polskich organizacji będących liderami inicjatyw regionalnych i dwustronnych.

W ramach **współpracy regionalnej** zorganizowane zostało: w kwietniu spotkanie rzecznicze w Brukseli poświęcone dyskusji o zmianie sposobu przygotowywania unijnego raportu o praworządności z udziałem 39 osób; w czerwcu – Ogólnopolskie Forum Inicjatyw Pozarządowych z udziałem ponad 500 osób z 6 krajów, w lipcu – wizyta studyjna do 10 organizacji z 4 miejscowości w Słowacji i 3 w Słowenii dla liderów i liderki lokalnych społeczności z udziałem 15 osób z Polski, we wrześniu – wizyta studyjna do 7 organizacji z czeskiej Pragi na temat praw reprodukcyjnych i opieki okołoporodowej dla 19 osób z Polski, w listopadzie – seminarium w Bratysławie podsumowujące badanie porównawcze dotyczące mobilizacji obywatelskiej w Polsce, Słowacji i Słowenii z udziałem 30 osób, również w listopadzie – seminarium o fundraisingu w Warszawie z udziałem 25 osób z 8 krajów, w grudniu – dwa wydarzenia sieciujące w Warszawie: nt. wsparcia organizacji w tworzeniu strategii z udziałem 66 osób i nt. partycypacji obywatelskiej z udziałem 34 osób.

Grantobiorcy programu wzięli udział w wydarzeniach organizowanych przez operatorów programów Aktywni Obywatele z innych krajów: 5 osób z Polski wzięło udział w konferencji na temat rzecznictwa w Druskiennikach na Litwie, 9 osób uczestniczyło w konferencji Nierówności w edukacji w Atenach, 2 osoby w konferencji o dezinformacji w Bratysławie, 1 osoba uczestniczyła w warsztatach nt. mechanizmu wspierania obrońców praw człowieka w Brukseli, 2 osoby wzięły udział w seminarium nt. wyborów do Parlamentu Europejskiego w Estonii, 5 osób z Polski uczestniczyło w zorganizowanych w Czechach warsztatach nt. budowania kampanii rzeczniczych dotyczących ochrony przyrody i ekologii, 3 osoby wzięły udział w wydarzeniu podsumowującym program w Bułgarii, a 4 osoby w wydarzeniu podsumowującym program w Atenach, 4 osoby uczestniczyły w Festiwalu Opinii w Estonii, 5 we wrześniowej konferencji o filantropii na rzecz demokracji na Łotwie, 2 w konferencji OECD w Mediolanie, 2 kolejne w warsztatach dla młodych liderów/rek nt. przyszłości Europy w Sofii, 5 w konferencji w Budapeszcie nt. strategii społeczeństwa obywatelskiego w Unii Europejskiej oraz prezydencji Węgier w Radzie Unii Europejskiej, 1 w konferencji nt. filantropii na rzecz demokracji w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w Pradze.

W ramach współpracy regionalnej kontynuowaliśmy comiesięczne spotkania online operatorów programu we wszystkich 14 krajach korzystających z Funduszy EOG (dodatkowo zapraszane były też organizacje z Węgier). Spotkania te, pod nazwą **Community for Action**, organizowane są wspólnie

z operatorami programu z Chorwacji, Rumunii i Słowenii i służą wzmocnieniu współpracy, wymiany doświadczeń i uwspólnieniu wiedzy o problemach, wyzwaniach, trendach i nowych zjawiskach w obszarze działań społecznych i obywatelskich. W 2024 roku spotkaliśmy się 2 razy na żywo (w maju w Zagrzebiu oraz w listopadzie w Warszawie) oraz 9 razy online. Tematami spotkań były m.in.: mechanizmy wspierania obrońców praw człowieka na poziomie UE, uproszczone koszty w działalności dotacyjnej, funkcjonowanie działaczy sektora obywatelskiego w świecie polityki.

Działania promocyjne i informacyjne

W roku 2024 kontynuowaliśmy intensywną promocję projektów realizowanych z dotacji przyznanych w programie. Działania komunikacyjne prowadzone były w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube) oraz na stronie internetowej programu. Na Facebooku i Instagramie regularnie zamieszczaliśmy posty z informacjami o projektach realizowanych przez grantobiorców programu i o organizowanych przez nas wydarzeniach (wspierających, sieciujących, współpracy dwustronnej i regionalnej). Profil programu na Facebooku obserwowało ponad 14 tys. osób, profil na Instagramie zebrał ponad 1000 obserwujących. Na stronie internetowej uzupełnialiśmy uruchomioną rok wcześniej wyszukiwarkę projektów umożliwiającą przegląd wszystkich projektów finansowanych w programie. Opublikowaliśmy na niej m.in. publikacje, raporty, filmy i zdjęcia, które powstały w ramach projektów. Strona internetowa programu została odwiedzona blisko 100 tys. razy.

W ramach podsumowania działalności programu przygotowaliśmy **16 reportaży i tekstów przekrojowych** nt. inicjatyw zrealizowanych dzięki wsparciu z programu. Wszystkie reportaże zostały publikowane na portalu Onet.pl oraz na stronie internetowej programu, a 3 z nich również na portalu Newsweek.pl.

W październiku zorganizowaliśmy **wydarzenie zamykające program** podczas którego zaprezentowaliśmy film dokumentalny *Małe duże sprawy* opowiadający historię 7 projektów realizowanych w każdym z obszarów wspieranych w programie. Film dostępny jest na kanale YouTube i został obejrzany ponad 1000 razy. Projekcji filmu towarzyszyła dyskusja z przedstawicielami organizacji realizujących projekty w ramach programu na temat kryzysów, jakim musiały stawić czoła w ciągu ostatnich pięciu lat, zmian w sposobie ich działania, roli i kierunku rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce w obliczu nadchodzących wyzwań. Wydarzenie było transmitowane online z tłumaczeniem na język angielski oraz polski język migowy.

Koszty programowe, w tym:	13 473 788,81 zł
Dotacje, w tym projekty predefiniowane	6 765 091,00 zł
Pozostałe działania (działania wspierające wnioskodawców i grantobiorców, współpraca dwustronna i regionalna)	3 949 377,03 zł
Koszty realizacji (w tym koszty oceny wniosków, informacji i promocji, raportowania i wynagrodzenia zespołu)	2 759 320,78 zł
Koszty administracyjne	394 438,83 zł
Razem koszty programu	13 868 227,64 zł

Dotacje

Dotacje na projekty tematyczne (raty dotacji przekazanych w 2024 roku)

Obszar 1: Angażowanie obywateli i obywaterek w sprawy publiczne i działania społeczne

Forum Organizacji Pozarządowych Subregionu Zachodniego, Rybnik Kaj ta zmiana? Kampania na rzecz sprawiedliwej transformacji	1 461,06 EUR
Fundacja „W KRAJOBRAZIE”, Sząbruk Jadalny krajobraz	8 560,35 EUR
Fundacja Dom Pokoju, Wrocław Spotkajmy się. Wszystko zaczyna się od rozmowy	5 506,38 EUR
Fundacja Działań Edukacyjnych KReAdukcja, Lublin Dobrosąsiedzki dialog międzypokoleniowy.	4 519,32 EUR
Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze, Kraków Oddajmy parki narodowi	7 326,06 EUR
Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce, Żułowska Zielona inicjatywa – samoorganizacja seniorów na rzecz ochrony środowiska	4 602,88 EUR
Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości, Łódź Świat i MY(ślimy krytycznie)	7 339,18 EUR
Fundacja Europejski Fundusz Outsourcingu, Orzesze Miasta Przyjazne Młodzieży	1 363,33 EUR
Fundacja GCCM Polska - Światowy Ruch Katolików na Rzecz Środowiska, Warszawa Powietrze i klimat = dobro wspólne	3 796,98 EUR
Fundacja Greenmind, Warszawa Obywatele dla Wody	6 349,45 EUR
Fundacja Leśna Baza, Niemodlin Naturalnie zaangażowani	7 498,95 EUR
Fundacja Nam Zależy, Wrocław Razem dla Natury	1 195,80 EUR
Fundacja Parasol Róztocza, Tomaszów Lubelski Bioróżnorodność – Nasze bogactwo	1 489,04 EUR
Fundacja Pole Dialogu, Warszawa Narada Obywatelska o Klimacie	1 697,73 EUR
Fundacja Polska Debatuje, Warszawa Nic o Nas!	3 693,14 EUR
Fundacja Rozwoju i Aktywności Społecznej Przyjaźń, Lublin Międzypokoleniowa Akademia Społecznej Aktywności	1 148,80 EUR
Fundacja Stabilo, Toruń #DziałamyDlaZmiany	7 340,96 EUR
Fundacja Wolna Wisła, Toruń Wisła wciąga	8 750,00 EUR
Galicyjska Fundacja Rozwój i Edukacja, Krzywa AktywniejWsi – wsparcie aktywności obywatelskiej młodzieży w Beskidzie Niskim	1 627,45 EUR

Instytut Dyskursu i Dialogu, Toruń Lepiej rozmawiajMY i zmierzMY media na DOBRE!	6 802,74 EUR
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa Manifestacje.pl	6 920,41 EUR
Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Warszawa Ożywienie działalności Klubów Europejskich	4 868,39 EUR
Stowarzyszenie Radość Życia, Wałbrzych Świadomie tworzymy lokalną rzeczywistość	1 449,29 EUR
Stowarzyszenie AKTYWNI, Karakule Pomoc za Pomoc	1 092,56 EUR
Stowarzyszenie Aktywizacji Społecznej TuRazem, Wrocław Wrocławska Akademia Lokalnych Liderów	5 419,17 EUR
Stowarzyszenie Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja, Płźnica Rodzicielska Współdzielnia Edukacyjna	1 488,62 EUR
Stowarzyszenie Dobra Fala, Legionowo Przewodnik aktywności społecznej „W krainie Jeziora Zegrzyńskiego”	1 183,57 EUR
Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, Wrocław EkoObywatel – wsparcie interwencji i zmian systemowych	7 250,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa Generation Change	7 498,00 EUR
Stowarzyszenie Na Rzecz Aktywizacji Społeczności Lokalnej Siedlisko w Lubochni, Lubochnia EKO SPADEK = wiedza seniorów + działanie młodych	1 023,68 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Pro Humanum, Warszawa Razem mimo różnic	1 500,00 EUR
Stowarzyszenie POLITES, Szczecin LAS – laboratorium aktywności i samorządności	513,73 EUR
Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu, Katowice Zagraj w wolontariat	6 920,52 EUR
Stowarzyszenie Rowerowy Toruń, Toruń Kocham Toruń – wybieram rower!	1 476,42 EUR
Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego Wiatraki Mazur, Orzechowo Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu = aktywni obywatele	1 410,00 EUR
Stowarzyszenie Trenuj Bycie Dobrym, Mrągowo Football3 wzmacnia pozycję dziewcząt i kobiet oraz promuje równość w sporcie	6 896,10 EUR
Towarzystwo Krajoznawcze Krajobraz, Warszawa Nowa turystyka: otwarte tworzenie zrównoważonych wizji rozwoju turystyki	896,39 EUR
Związek Stowarzyszeń Partnerstwo Otwarty Jazdów, Warszawa Osiedle Jazdów – obywatelski model współzarządzania	1 350,00 EUR
Żyrardowska Federacja Organizacji Społecznych Działaj.My, Żyrardów DZIAŁAJ.MY dla współpracy	19 456,96 EUR

Dotacje na wzmocnienie i upowszechnienie rezultatów

Centrum Ochrony Mokradeł, Warszawa Upowszechnianie zasobów Mapy i Archiwum Zaopiekowanych Mokradeł	9 999,00 EUR
---	--------------

Fundacja Działań Edukacyjnych KReAdukcja, Lublin Dobrosąsiedzki dialog międzypokoleniowy – podaj dalej	6 386,75 EUR
Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości, Łódź Myśl krytycznie, ucz kreatywnie: projekt dla nauczycieli	9 521,54 EUR
Fundacja EkoRozwoju, Wrocław Dajmy Drzewom Prawo	10 000,00 EUR
Fundacja Greenmind, Warszawa Obywatele dla Wody 2.0	8 947,00 EUR
Stowarzyszenie Projekt Września, Września Narzędziownik obywatelski – gdy świat wokół wymaga naprawy!	9 943,75 EUR
Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”, Orzechowo Jak Wiatraki Mazur wspierają młodzież?	9 251,00 EUR

Zwroty dotacji

Fundacja Horyzont360, Wielogłowy Eko-świadomi młodzi obywatele Małopolski	-1 978,51 EUR
Fundacja Łódzki Szlak Kobiet, Łódź Łodzianki mają moc	-6 309,62 EUR
Fundacja szkoła bez ocen, Lublin Szkoła bez ocen	-1 986,31 EUR
Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, Gdańsk Kompas Pomorskiej Animacji Społecznej	-771,87 EUR
Stowarzyszenie Razem Zdziałamy Więcej, Straszęcín Skuteczny Lider – Wolontariusz w społecznościach lokalnych	-187,32 EUR
Stowarzyszenie 61, Warszawa Dieta obywatelska. Podstawowa wiedza, współpraca, ćwiczenie sprawczości	-20 579,73 EUR
Stowarzyszenie Projekt Września, Września Narzędziownia obywatelska – jak rozkręcić wrzesińską wieś	-26,74 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia, Warszawa Praworządność Wspólna Sprawa	-8 127,18 EUR
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, Elbląg Demokracja w życiu – życie w demokracji	-94,72 EUR

Obszar 2: Ochrona praw człowieka i równe traktowanie

Fundacja Między Sztuką a Terapią, Nowy Sącz STOP przemocy, dyskryminacji, agresji – kobieto rozwiń skrzydła	1 499,98 EUR
Fundacja Wyobraź Sobie, Polanka Hallera Wyobraź sobie mosty zamiast murów	7 260,67 EUR
Fundacja Akceptacja, Poznań Pomocnik opieki nad pacjentem transpłciowym	1 491,46 EUR
Fundacja Centrum Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych, Łódź Kobieca perspektywa zarządzania w sporcie.	6 719,94 EUR
Fundacja Czułość, Warszawa #Poroniłam	5 655,28 EUR

Fundacja Edukacyjne Centrum Żydowskie w Oświęcimiu, Oświęcim Kurs na empatię! Budowanie potencjału antydyskryminacyjnego nauczycieli	7 493,68 EUR
Fundacja Inicjowania Rozwoju Up Foundation, Gdańsk Bohaterki codzienności – kobiety w 3 sektorze	5 680,14 EUR
Fundacja Instytut Otwarta Przestrzeń, Warszawa Profesjonalne ogólnopolskie wsparcie psychologiczne dla osób LGBTQIA	7 475,35 EUR
Fundacja Kem, Warszawa Choreografie Sojusznictwa	721,87 EUR
Fundacja Laboratorium Zmiany, Niemodlin Równoważnik	8 747,07 EUR
Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa, Kraków Wolność sumienia i wyznania pacjentów w systemie opieki zdrowotnej	1 887,82 EUR
Fundacja Psycho-Edukacja, Warszawa Dziecko transpłciowe – efektywny system wsparcia w szkole	1 743,16 EUR
Fundacja RegenerAkcja, Szczawnica Oddychaj. Regeneracja aktywistek i aktywistów z mniejszości	7 440,53 EUR
Fundacja SEXEDPL, Warszawa #Wszyscy jesteście seksualni	4 810,11 EUR
Fundacja Wolności, Lublin DeweloWatch	6 400,92 EUR
Okiem Kobiety, Będzelin Koluszki z Kobietami i dla Kobiet. Kolej na Równość	1 385,89 EUR
Stowarzyszenie Homo Faber, Lublin Niewidzialne/i mieszkańcy/ki – rzecznictwo na rzecz migrantów/ek w Lublinie	2 832,07 EUR
Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa Wsparcie psychologiczne i prawne dla społeczności LGBT+	7 006,14 EUR
Stowarzyszenie Małyssak, Bydgoszcz Karmienie mlekiem mamy prawem mamy i dziecka	1 498,64 EUR
Stowarzyszenie Wspierania Działań na Rzecz Osób Potrzebujących Pomocy DROGA, Olsztyn Hybrydowy punkt interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej i seksualnej	6 649,37 EUR

Dotacje na wzmocnienie i upowszechnienie rezultatów

La Strada Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu, Warszawa Galeria Anty Modern Slavery na żywo	7 139,35 EUR
Fundacja Inicjowania Rozwoju Up Foundation, Gdańsk Bohaterki Codzienności – kobiety w trzecim sektorze. Idziemy dalej.	9 576,35 EUR
Fundacja Instytut Otwarta Przestrzeń, Warszawa Promocja filmów psychoedukacyjnych wśród osób LGBTQIA	10 000,00 EUR
Fundacja Projekt Starsi, Warszawa Popularyzacja Formularza Oceny Ryzyka Przemocy	9 236,58 EUR
Stowarzyszenie Amnesty International, Warszawa Twój głos ma MOC – poznaj i działaj	9 632,00 EUR

Stowarzyszenie Małyssak, Bydgoszcz	8 041,55 EUR
Promocja Raportu z monitoringu opieki laktacyjnej w Polsce oraz petycji	

Zwroty dotacji

Fundacja Afryka Inaczej, Warszawa	-2 868,73 EUR
Afryka po polsku	

Fundacja dla Migrantów Dobry Start im. A.G. Farah, Warszawa	-876,03 EUR
Program wsparcia kobiet migrantek doświadczających przemocy ze względu na płeć	

Fundacja Dobrych Działań, Ząbkowice Śląskie	-3 807,14 EUR
Młodzi Ambasadory Wielokulturowości	

Fundacja Feminoteka, Warszawa	-8 457,15 EUR
Antyprzemocowa Sieć Kobiet	

Fundacja Wiara i Tęcza, Warszawa	-7 114,18 EUR
Wiara nie wyklucza	

Fundacja z Pomysłem, Zawiercie	-1 057,56 EUR
Równe prawa to podstawa	

Otwarta Rzeczpospolita – Stowarzyszenie Przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii, Warszawa	-9 131,82 EUR
Antysemityzm w Polsce: definicja, monitorowanie, skuteczne przeciwdziałanie	

Stowarzyszenie Kobieta na PLUS, Ruciane-Nida	-4 235,70 EUR
Warmińsko-Mazurskie Centrum Praw Kobiet – WMCPK	

Stowarzyszenie Lambda Szczecin, Szczecin	-5 197,00 EUR
Dajemy Queerom siłę	

Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom, Łódź	-664,78 EUR
Jesteśmy... SILNE! Łódzka kampania na rzecz praw kobiet	

Stowarzyszenie Tęczówka, Katowice	-903,61 EUR
Tęczówka daje poMOC	

Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków, Kraków	-68,08 EUR
W 12 kultur dookoła Krakowa	

Tęczowy Białystok, Warszawa	-2 650,23 EUR
Telefon i e-mail zaufania dla osób LGBTQIA	

Obszar 3: Wzmocnienie grup narażonych na wykluczenie

Caritas Archidiecezji Gdańskiej OPP, Sopot	7 261,67 EUR
Centrum Integracyjno-Doradcze dla Cudzoziemców	

Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, Zielona Góra	7 410,00 EUR
Żukowice pomagają!	

Chrześcijańska Fundacja Rozwoju Osobistego RONDO, Zielona Góra	6 949,15 EUR
Kroki do domu. Udomowienie usług dla osób w kryzysie bezdomności	

Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa, Olsztyn	7 500,00 EUR
Regionalna Strefa Pomocy	

Fundacja Ukraiński Dom, Warszawa	7 500,00 EUR
Migranckie centrum wsparcia	

Fundacja DITERO, Wolimierz	3 217,45 EUR
„Na Uboczu” – wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną	

Fundacja Droga Kobiet, Warszawa Działamy razem – sieć antyprzemocowych ekspertek-uchodźczyń	47,69 EUR
Fundacja Emic, Toruń Organizowanie społeczności migrantów i migrantek w województwie kujawsko-pomorskim	5 322,23 EUR
Fundacja Eudajmonia, Polkowice Akademia Niezależnego Życia – trenuj codzienność, zyskaj samodzielność	1 476,28 EUR
Fundacja Klaster Innowacji Społecznych, Gliwice Bezpieczne Grupy Wsparcia	4 807,92 EUR
Fundacja Kultury Dialogu, Warszawa Obrazowo	1 251,25 EUR
Fundacja Ludzie i Medycyna, Warszawa Pacjenci Pacjentom – Rozwój Aplikacji i Aspektu Edukacji	7 172,71 EUR
Fundacja Ładne Historie, Świdnica (Po)łączą nas góry! Razem rozwijamy turystykę społeczną	7 498,08 EUR
Fundacja Mapa Pasji, Kraków E-włączenie seniorów	7 500,00 EUR
Fundacja na Rzecz Dzieci z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową i Innymi Wadami Rozwojowymi SPINA, Katowice Inkubator Pomocy Sieci SOS dla Rozszczepu Kręgosłupa	3 379,29 EUR
Fundacja OmeaLife – Rak piersi nie ogranicza, Gdańsk OmeaReh-rehabilitacja chorych na raka piersi	7 312,93 EUR
Fundacja Otwarte Seminaria Filozoficzno-Psychiatryczne, Warszawa Filozofia psychiatrii – podstawa systemu ochrony zdrowia psychicznego	1 454,11 EUR
Fundacja Pięknolesie, Sieniawa Żarska Seniorze uwierz w siebie – masz głos!	1 309,46 EUR
Fundacja po DRUGIE, Warszawa Dodaj mnie	4 069,88 EUR
Fundacja Polska Gościnność, Warszawa Silni mimo wszystko	7 424,29 EUR
Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem Spektrum A, Bielsko-Biała Dobre Miejsce	1 490,00 EUR
Fundacja Strefa Innowacji, Warszawa Lektorzy Sprawni Online	7 483,00 EUR
Instytut Spraw Głuchych, Warszawa Głusi – aktywni obywatele	1 404,98 EUR
Kampania Przeciw Homofobii, Warszawa Spotkajmy się! Od interakcji i emancypacji po równość	377,50 EUR
Koło Gospodyń Wiejskich z Krzesławic, Krzesławice Dojrzała Akademia	1 299,38 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Chorym na Cukrzycę, Kraków Chcieć znaczy móc!	5 815,64 EUR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie z Muzyką do Ludzi, Nowieczek Słucham, więc jestem	1 435,29 EUR
PESTKA, Kielce HOMO HOMINI	7 500,00 EUR

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Jarosławiu, Jarosław Głos self-advokatów jest ważny	7 368,94 EUR
Społeczny Komitet d/s AIDS, Warszawa BUDDY Polska	416,28 EUR
Spółdzielnia Socjalna HuManus, Olsztyn Jestem SoloMamą	5 544,42 EUR
Stowarzyszenie Kolektyw Kobietostan, Wrocław Centrum Sztuki Osadzonych	6 897,76 EUR
Stowarzyszenie Kwadrofonik, Warszawa Pokój na Itace – międzypokoleniowy cykl działań kulturalnych	1 038,35 EUR
Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół Pomost, Łódź Aktywizacja osób chorujących psychicznie poprzez wolontariat	1 064,34 EUR
Stowarzyszenie na rzecz pieczy zastępczej STACJA DOM, Sochaczew Zdobywać szczyty	1 125,00 EUR
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Integracji Środowisk Szkolnych Bliżej Dziecka, Warszawa Wsparcie dla dzieci i młodzieży doświadczających przemocy rówieśniczej	1 375,81 EUR
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej, Kraków Samorządztwo osób chorujących psychicznie (OCHP)	7 446,00 EUR
Stowarzyszenie Pracownia Aktywnego Działania Półpiętro, Warszawa Dbaj o siebie mądrze!	3 773,21 EUR
Stowarzyszenie Terapii Przez Sztukę Katarsis, Przemyśl Dziś tworzymy przyszłość osób z niepełnosprawnością	933,37 EUR
Stowarzyszenie Tęczowe Opole, Opole Aktywizm to jest TO	7 488,77 EUR
Towarzystwo Psychoprofilaktyczne Oddział Bielsko-Biała, Bielsko-Biała Kreatywna Szkoła na Ulicy	6 685,56 EUR
Towarzystwo Psychoprofilaktyczne Oddział w Białymstoku, Białystok Ośrodek Wsparcia Rodzin	1 357,38 EUR
Żydowskie Stowarzyszenie Czulent, Kraków Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie	7 500,00 EUR

Dotacje na wzmocnienie i upowszechnienie rezultatów

Fundacja Ładne Historie, Świdnica Mocniejszym głosem o turystyce wytchnieniowej	9 981,00 EUR
Fundacja Strefa Innowacji, Warszawa Promocja dostępnego E-learningu	10 000,00 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Chorym na Cukrzycę, Kraków Warsztaty „Razem możemy więcej”	9 923,18 EUR
PESTKA, Kielce Samo życie	10 000,00 EUR

Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej Widok, Białystok Jestem bo Jesteś. Podaj dalej	9 957,45 EUR
---	--------------

Stowarzyszenie Kolektyw Kobietostan, Wrocław Centrum Sztuki Osadzonych – Mocniejszym głosem	10 000,00 EUR
--	---------------

Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół Pomost, Łódź Wolontariat pomysłem na aktywizację osób chorujących psychicznie	6 439,96 EUR
--	--------------

Zwroty dotacji

Choinka Życzeń (dawniej: Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych w Tarnobrzegu), Tarnobrzeg PRZYSTAŃ przestrzeń wsparcia, aktywności, rozwoju	-7 099,58 EUR
---	---------------

Fundacja Konflikt, Warszawa Łączenie przez współdzielenie	-229,33 EUR
--	-------------

Fundacja POLZA, Białystok Od migranta do obywatela	-107,82 EUR
---	-------------

Fundacja w Stronę Dialogu, Kraków Misja asystent – przyszłość edukacji Romów w Polsce	-947,80 EUR
--	-------------

Stowarzyszenie Marsz Równości w Lublinie, Lublin Piwnica Labiryntu	-468,05 EUR
---	-------------

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego, Piła Kancelaria społeczna Parasol. Pomagamy, wspieramy, edukujemy	-1 679,43 EUR
--	---------------

Dotacje na projekty sektorowe (raty dotacji przekazanych w 2024 roku)

Obszar 4: Wsparcie rozwoju sektora obywatelskiego

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Elbląg Kuźnia Ekspertów – wsparcie III sektora Warmii i Mazur	12 520,15 EUR
---	---------------

Federacja Mazowia, Warszawa Mazowiecka koalicja na rzecz dialogu NGO-JST	10 366,65 EUR
---	---------------

Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa Silniejszy głos organizacji społecznych w działaniach rzeczniczych	10 514,97 EUR
---	---------------

Fundacja Merkury, Wałbrzych Pozarządowy Ostry Dyżur	17 000,00 EUR
--	---------------

Fundacja Court Watch Polska, Toruń Obrona jawności postępowań sądowych w dobie pandemii i po niej	14 075,97 EUR
--	---------------

Fundacja Culture Shock, Warszawa LET IT WORK: działajmy zdrowo	8 856,05 EUR
---	--------------

Fundacja Klementyna, Białobrzegi Promuj i komunikuj!	11 346,78 EUR
---	---------------

Fundacja RegenerAkcja, Szczawnica Z troską o równość. Prewencja wypalenia i moc organizacji równościowych	28 017,21 EUR
--	---------------

Fundacja Równość.org.pl, Kraków Długi marsz do równości. Monitoring i zabezpieczenie wolności zgromadzeń	41 000,00 EUR
---	---------------

Fundacja trzeci.org, Gliwice Dobre prawo dla organizacji społecznych – myśl centralnie, działaj lokalnie	10 839,08 EUR
Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa, Lublin Państwo – NGOsy – Cudzoziemcy: Monitoring wdrażania ustawowej pomocy prawnej	5 632,54 EUR
Grupa Zagranica, Warszawa Rzecznictwo praw i interesów polskich NGO zaangażowanych we współpracę rozwojową	6 064,98 EUR
Instytut Dyskursu i Dialogu, Toruń Szkoła Odpowiedzialności Cyfrowej NGO	10 112,51 EUR
Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, Gdańsk Naprawdę nie masz wpływu? Ku stabilnemu zatrudnieniu w organizacjach pozarządowych	31 309,61 EUR
Stowarzyszenie Lepszy Świat, Poznań Współpraca oddolnych inicjatyw promigracyjnych z podmiotami formalnymi w Polsce	10 808,60 EUR
Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides, Katowice Działasz – Szanujesz – Nie mobbingujesz!	14 463,22 EUR
Stowarzyszenie Aquila, Wrocław Powołanie Rady Konsumentów Organizacji Pozarządowych i rzecznictwo dla sektora	14 170,47 EUR
Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP, Leszno CAMP – Centrum Aktywnych Mieszkańców w Poznaniu	6 474,49 EUR
Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Kraków Akademia Alarmów Smogowych – wsparcie i rozwój Lokalnych Alarmów Smogowych	13 138,53 EUR
Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa Koalicja Miast Maszerujących po równość osób LGBTQIA	13 982,65 EUR
Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra Lasy są wspólne – ruchy i organizacje mają prawo współdecydować	7 160,22 EUR
Stowarzyszenie Teraz MY, Stare Jabłonki MOCna SIEĆ	23 516,92 EUR

Dodatkowe dotacje na wzmocnienie i upowszechnienie rezultatów

Fundacja św. Jadwigi, Jarosław Senior na DraBiNie zaangażowania społecznego	9 994,48 EUR
Fundacja trzeci.org, Gliwice #prosteNGO! Dlaczego tyle to trwa?	9 921,36 EUR
Grupa Zagranica, Warszawa Mocniejszym głosem o współpracy rozwojowej	5 491,01 EUR
Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides, Katowice WzMOcni swoje NGO – wdrażaj Procedury antymobbingowe	9 784,28 EUR

Zwroty dotacji

Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa My o nas dla Was – wiedza na rzecz organizacji migranckich	-14 423,35 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa Od atomów do zorganizowanego ruchu na rzecz praworządności	-3 097,84 EUR
Stowarzyszenie Bałtycki Instytut Spraw Europejskich i Regionalnych BISER, Gdynia ENGAGE!	-276,66 EUR

Dotacje instytucjonalne (raty dotacji przekazanych w 2024 roku)

Akcja Demokracja, Warszawa	10 000,00 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa	10 000,00 EUR
Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa	9 900,00 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń	10 000,00 EUR
Fundacja Frank Bold, Kraków	9 500,00 EUR
Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa	8 900,00 EUR
Fundacja Ocalenie, Warszawa	10 000,00 EUR
Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO, Warszawa	10 000,00 EUR
Fundacja Panoptykon, Warszawa	10 000,00 EUR
Fundacja Rodzić po Ludzku, Warszawa	10 000,00 EUR
Fundacja-Institut na rzecz Państwa Prawa, Lublin	10 000,00 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa	10 000,00 EUR
Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa	7 500,00 EUR
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa	10 000,00 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa	10 000,00 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa	10 000,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa	10 000,00 EUR
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa	10 000,00 EUR
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa	10 000,00 EUR
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, Warszawa	10 000,00 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia, Warszawa	10 000,00 EUR
Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Warszawa	10 000,00 EUR

Dodatkowe dotacje instytucjonalne na wzmocnienie i upowszechnienie rezultatów

Akcja Demokracja, Warszawa	8 000,00 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa	8 000,00 EUR
Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa	8 000,00 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń	8 000,00 EUR
Fundacja Frank Bold, Kraków	8 000,00 EUR
Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa	8 000,00 EUR

Fundacja Ocalenie, Warszawa	8 000,00 EUR
Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO, Warszawa	8 000,00 EUR
Fundacja Panoptykon, Warszawa	8 000,00 EUR
Fundacja Rodzić po Ludzku, Warszawa	8 000,00 EUR
Fundacja-Institut na rzecz Państwa Prawa, Lublin	8 000,00 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa	8 000,00 EUR
Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa	8 000,00 EUR
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa	8 000,00 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa	8 000,00 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, Warszawa	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia, Warszawa	8 000,00 EUR
Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Warszawa	8 000,00 EUR

Dotacje w konkursie Media dla demokracji (raty dotacji przekazanych w 2024 roku)

Fundacja Reporterów, Warszawa Hub dziennikarstwa śledczego	12 886,67 EUR
Fundacja Tygodnika Powszechnego, Kraków rE-medium – rozwiązanie CMS dla małych i średnich wydawnictw prasowych	14 995,00 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa Wzmacnianie ochrony wolności mediów – monitoring i edukacja	71 625,69 EUR
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Warszawa Równe media dla demokracji w Polsce	9 849,48 EUR
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Audyt wyborczy sieci mediów lokalnych	15 000,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa Dział Krajowy Lokalny	14 950,00 EUR
Stowarzyszenie Mediów Lokalnych, Jarocin Lokalsi dla demokracji	14 307,56 EUR

Zwroty dotacji

Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych RzeczJasna, Ostróda Forum lokalnych mediów non-profit	-4 076,89 EUR
---	---------------

Dotacje na wzmocnienie i upowszechnienie rezultatów w konkursie Media dla demokracji

Fundacja Reporterów, Warszawa Hub Dziennikarstwa Śledczego – perspektywy rozwoju	7 981,13 EUR
Fundacja Tygodnika Powszechnego, Kraków Przewodnik po rE-medium	8 000,00 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa Wzmacnianie ochrony wolności mediów – monitoring i edukacja	7 771,19 EUR
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Warszawa Wzmocnienie równości w mediach wzmocnieniem demokracji	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Kim jesteśmy – SGL i niezależne media lokalne	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa Rozwój modelu interakcji z czytelnikami – dziennik krytykapolityczna.pl	8 000,00 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych RzeczJasna, Ostróda Nie róbcie telewizji	7 783,16 EUR
Stowarzyszenie Mediów Lokalnych, Jarocin Lokalsi dla demokracji	8 000,00 EUR

Dotacje na projekty predefiniowane (raty dotacji przekazanych w 2024 roku)

Fundacja Stocznia, Warszawa Przestrzeń Praktyków Partycypacji	73 964,58 EUR
Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich, Warszawa Mobilna Akademia dla NGO	19 328,56 EUR

Dotacje Fundacji Batorego i Fundusze Powierzone

Program, finansowany z darowizn i dotacji od darczyńców prywatnych i indywidualnych, wpłat 1,5% podatku dochodowego i środków własnych Fundacji, wspiera inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego mające na celu wzmacnianie i obronę instytucji i procesów demokratycznych, ochronę praworządności, upowszechnianie praw człowieka i swobód obywatelskich. W 2024 roku dotacje przyznawane były w ramach trzech ścieżek dotacyjnych: Dotacje na wsparcie demokracji, Fundusz solidarności z Ukrainą oraz Dotacje na pomoc pomagającym.

Dotacje na wsparcie demokracji

Wspieraliśmy organizacje społeczne prowadzące działania na rzecz tworzenia i upowszechniania rekomendacji i postulatów społeczeństwa obywatelskiego służących wzmocnieniu demokracji w obszarach takich jak: ochrona praworządności i niezależności wymiaru sprawiedliwości, uczciwości i integralności procesu wyborczego, wolności i odpowiedzialność mediów, praw kobiet, rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, naprawy systemu edukacji, zwiększenia frekwencji w wyborach do Parlamentu Europejskiego i włączenia obywateli do obserwacji wyborów. Dotacje przekazywane były organizacjom zaproszonym przez Zarząd Fundacji do złożenia wniosku.

W 2024 roku przyznanych zostało **19 dotacji** w łącznej kwocie **2 117 600 zł**. Ponadto 2 organizacjom wypłacone zostały drugie raty dotacji przyznanych w 2023 roku na kwotę 340 000 zł.

Fundusz Solidarności z Ukrainą

W ramach Funduszu uruchomionego w lutym 2022 roku po agresji Rosji na Ukrainę, wspieraliśmy organizacje udzielające schronienia i pomocy uchodźczynom i uchodźcom z Ukrainy, w tym organizacje prowadzące ośrodki zbiorowego zakwaterowania, a także organizacje prowadzące działania na rzecz adaptacji i integracji osób z Ukrainy w środowisku lokalnym w Polsce.

W 2024 roku, we współpracy z Międzynarodową Organizacją ds. Migracji (IOM), przeprowadziliśmy drugi otwarty konkurs dotacyjny dla organizacji prowadzących ośrodki zbiorowego zakwaterowania dla uchodźczyń i uchodźców z Ukrainy oraz konkurs zamknięty (za zaproszeniami) skierowany do organizacji świadczących pomoc dla osób z grup szczególnie narażonych na dyskryminację, nierówne traktowanie, przemoc, wykorzystanie seksualne, mowę nienawiści i przestępstwa z nienawiści. Dotacje w obu konkursach zostały sfinansowane ze środków przekazanych IOM przez Biuro ds. Ludności, Uchodźców i Migracji USA.

W obu konkursach przyznanych zostało **21 dotacji** na łączną kwotę **3 704 300 zł**: 14 dla organizacji prowadzących ośrodki zakwaterowania oraz 7 dla organizacji świadczących pomoc grupom narażonym

na nierówne traktowanie. Ponadto wypłacone zostały również 2 dotacje dla organizacji prowadzących ośrodki zakwaterowania na kwotę 98 300 zł przyznane w konkursie zorganizowanym w 2023 roku.

Dotacje na pomoc pomagającym

W ramach Funduszu, utworzonego w 2021 w odpowiedzi na dramatyczną sytuację kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej, kontynuowaliśmy wsparcie dla organizacji społecznych niosących pomoc osobom wypychanym z Polski przez straż graniczną z pogwałceniem praw i godności człowieka i zagrożeniem utraty zdrowia i życia. Dotacje w wysokości do 60 000 zł mogły być przeznaczone na działania mające na celu organizowanie bezpośredniej pomocy humanitarnej, medycznej i prawnej potrzebującym, na monitorowanie i dokumentowanie naruszeń praw człowieka, prawa polskiego i międzynarodowego, na działania rzecznicze na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym oraz na wsparcie psychologiczne i psychoterapeutyczne dla osób zaangażowanych w niesienie pomocy.

Dotacje na łączną kwotę **821 340 zł** otrzymało **10 organizacji**.

Dotacje dla organizacji z Europejskiej Sieci Społeczeństwa Otwartego

W 2024 roku Fundacja objęła prowadzenie sekretariatu sieci kilkunastu organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w 9 państwach unijnych Europy Środkowej oraz w Gruzji, Mołdawii i Ukrainie. Celem sieci jest wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w prowadzeniu i wspieraniu inicjatyw na rzecz obrony i rozwoju demokracji, praworządności, ochrony praw człowieka i spójności społecznej oraz wzmacnianie roli społeczeństwa obywatelskiego w rozwiązywaniu problemów społecznych i kształtowaniu polityk publicznych w krajach członkowskich i na poziomie unijnym. W ramach prowadzenia sekretariatu przyznaliśmy członkom sieci **trzyletnie dotacje na wsparcie instytucjonalne** na łączną kwotę **7 382 160 zł**. W 2024 roku przekazaliśmy 6 pierwszych rat po 410 120 zł.

Fundusz Civitates na rzecz Solidarności i Demokracji w Europie

Uczestniczyliśmy w pracach Funduszu Civitates na rzecz Solidarności i Demokracji w Europie, utworzonego w 2018 roku przez grupę fundacji z Europy i Stanów Zjednoczonych zaniepokojonych podważaniem zasad demokratycznego państwa prawa i ograniczaniem funkcjonowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w niektórych krajach UE. W siódmym roku działalności, z darowizn i dotacji wnoszonych do budżetu Funduszu przez jego udziałowców, Fundusz wspierał inicjatywy podejmowane przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego w trzech priorytetowych obszarach: silne i odporne społeczeństwo obywatelskie, bezpieczna cyfrowa sfera publiczna oraz niezależne dziennikarstwo w interesie publicznym.

W 2024 roku, Funduszu wsparł dotacjami na kwotę **2 151 688 euro** działania **31 organizacji: 9 koalicji organizacji obywatelskich** z 8 krajów UE (Bułgarii, Czech, Francji, Węgier, Włoch, Rumunii, Słowacji i Słowenii) otrzymało dotacje po 50 000 euro na kontynuację działań na rzecz ochrony i wzmacniania demokracji i praworządności w swoich krajach; **2 organizacje** z Francji otrzymały wsparcie na kwotę 55 000 euro na prowadzenie działań profrekwencyjnych przed przedterminowymi wyborami; 3 organizacje z Polski i Chorwacji kontynuowały projekty wsparte dwuletnią dotacją w roku 2023. Dzięki dotacjom o łącznej wartości 688 800 euro **8 organizacji** z Belgii, Niemiec, Holandii i Polski kontynuowało działania monitoringowe i rzecznicze mające na celu przeciwdziałanie dezinformacji i manipulacji oraz zapewnienie przejrzystości i odpowiedzialności sieci mediów społecznościowych i innych platform internetowych. Dodatkowe dotacje w wysokości 108 950 euro na działania projektowe oraz koordynację działań między różnymi organizacjami społecznymi działającymi na rzecz demokratyzacji nowych

technologii otrzymały **4 organizacje** z Holandii, Irlandii, Rumunii Wielkiej Brytanii. **8 organizacji** prowadzących media obywatelskie na Węgrzech, w Polsce, we Włoszech, w Holandii, Portugalii, Hiszpanii, Rumunii i Słowenii otrzymało wsparcie instytucjonalne o łącznej wartości 848 938 euro na prowadzenie dobrej jakości dziennikarstwa i budowanie podstaw stabilności finansowej. Więcej o działalności Funduszu na stronie: <https://civitates-eu.org/annual-report/>.

Na działania Funduszu Civitates w latach 2024–2026: wypłatę dotacji organizacjom społecznym z krajów UE oraz na wsparcie merytoryczne, wymianę doświadczeń i działania sieciujące grantobiorców Funduszu przyznaliśmy **150 000 euro**.

Działania własne

W 2024 roku we współpracy z Fundacją Społeczeństwa Otwartego z Londynu zorganizowaliśmy międzynarodowe spotkanie organizacji społecznych z regionu Europy Środkowo-Wschodniej, Bałkanów i Azji Centralnej. Celem spotkania była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk związanych z ich działalnością w obszarze wspierania demokracji, praworządności i zakorzeniania wartości europejskich. Dyskutowano o kondycji, strategiach i roli społeczeństwa obywatelskiego w kontekście zewnętrznych i wewnętrznych wyzwań, takich jak inwazja Rosji na Ukrainę, wzrost autorytaryzmów i erozja liberalnych demokracji, zagrożenia związane polikryzysami: migracją, zmianami klimatycznymi, rosnącym populizmem. W spotkaniu wzięło udział 70 osób z 22 organizacji.

Fundusze powierzone

W ramach promocji zachowań filantropijnych i wspierania rozwoju filantropii w Polsce Fundacja przez lata administrowała powierzonymi jej funduszami firm i osób prywatnych. W związku z wyczerpaniem środków części funduszy oraz zmianą priorytetów Fundacji wiążącą się z odejściem od działalności stypendialnej, w roku 2024 działalność zakończyły 4 fundusze stypendialne: **Grupy Pracuj, im. Iwony Winiarskiej-Feleszko, im. Joanny i Stanisława Renowickich, Janiny i Tomasza Maczugów**, wypłacając ostatnie stypendia przyznane w 2023 roku na rok akademicki 2023/2024, a także **Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”**, w którym wypłaciliśmy ostatnią dotację na wsparcie rozwoju amatorskiego ruchu chóralnego.

W dwóch z czterech pozostałych funduszy: **Funduszu Rozwiń Skrzydła im. J. i J. Putka**, przyznającym stypendia wyrównujące szanse edukacyjne młodzieży szkolnej z niezamożnych środowisk z mniejszych miejscowości oraz **Funduszu im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich**, przyznającym nagrody-stypendia liderkom i działaczkom społecznym angażującym się w prace na rzecz rozwoju lokalnych wspólnot samorządowych, w 2024 roku kapituły przyznały w sumie **11 stypendiów** na kwotę **57 900 zł**. W Funduszu Rozwiń Skrzydła przyznanych zostało 8 stypendiów na III rok studiów w wysokości 600 zł/mies. na 9 miesięcy roku akademickiego 2024/2025 w kwocie 43 200 zł (w 2024 roku wypłacono 14 400 zł). W Funduszu im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich kapituła przyznała 3 nagrody/stypendia na kwotę 14 700 zł przeznaczone na prowadzenie działalności społecznej i inwestycje w rozwój osobisty trzem lokalnym działaczkom uczestniczącym w akcji Masz Głos oraz w prowadzonej przez Fundację w latach 2019–2023 Pracowni Samorządowej.

Przez pierwsze półrocze 2024 roku wypłacaliśmy również **29 stypendiów** przyznanych w roku 2023 na rok akademicki 2023/2024 na łączną kwotę **127 500 zł** w funduszach im. Iwony Winiarskiej-Feleszko (4200 zł), im. Joanny i Stanisława Renowickich (10 500 zł), Janiny i Tomasza Maczugów (4200 zł), „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka (57 600 zł) i Funduszu Stypendialnym Grupy Pracuj (51 000 zł).

W **Funduszu im. Beaty Pawlak**, przyznającym nagrody za publikacje przybliżające czytelnikom inne kultury, religie i cywilizacje, kapituła zdecydowała się nie przyznawać nagrody, przesuwając

rozstrzygnięcie na rok 2025. Również w **Funduszu Małgorzaty Szejnert**, wspierającym działalność statutową Fundacji nie wypłaciliśmy w 2024 roku dotacji.

Łącznie w ramach programu przyznaliśmy **59 dotacji** na kwotę **14 050 400 zł**, a w Funduszach Powierzonych **40 stypendiów** i **1 dotację** na łączną kwotę **180 813,81 zł**.

Dotacje	14 050 400 zł
Zwroty części dotacji	-38 284,59 zł
Działania własne, w tym prowadzenie Europejskiej Sieci Społeczeństwa Otwartego	537 316,70 zł
Fundusze Powierzone	180 813,81 zł
Wkład do Funduszu Civitates i składki członkowskie (Stowarzyszenie Philea, European Civic Forum)	591 001,94 zł
Koszty realizacji	315 535,43 zł
Razem koszty programu	15 559 598,24 zł

Dotacje

Dotacje na wsparcie demokracji

Federacja Mazowia, Warszawa Organizacja XX Mazowieckiego Forum Inicjatyw Pozarządowych – dofinansowanie udziału części uczestników.	10 000 zł
Fundacja Aktywna Demokracja, Warszawa Przeprowadzenie w kilkudziesięciu szkołach średnich warsztatów na temat art. 30 Konstytucji RP dotyczącego poszanowania godności człowieka; organizacja webinarów i przygotowanie cyklu stacjonarnych spotkań w różnych miejscowościach na temat gwarancji ochrony godności człowieka w ustawodawstwie polskim i unijnym.	154 000 zł
Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka, Warszawa Prowadzenie kampanii Born in EU mobilizującej do udziału w wyborach ludzi młodych: przygotowanie i upowszechnienie w mediach społecznościowych materiałów filmowych zachęcających do głosowania.	40 000 zł
Fundacja Civis Polonus, Warszawa Prowadzenie i koordynacja inicjatywy Sieć Organizacji Społecznych dla Edukacji: sieciowanie organizacji działających w obszarze edukacji i włączanie ich w działania na rzecz poprawy oświaty; dzielenie się wiedzą i doświadczeniami; przygotowanie rekomendacji dotyczących zmian w systemie oświaty i praktyce funkcjonowania szkół; udział w konsultacjach projektów reform szkolnictwa, wpływanie na lokalne i krajowe polityki oświatowe; upowszechnianie dobrych praktyk i rozwiązań; podnoszenie świadomości o konieczności poprawy jakości edukacji w społeczeństwie (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 120 000 zł).	360 000 zł
Fundacja Inicjatywa Wschód, Kurzętnik Organizacja tygodniowego obozu integracyjnego dla ok. 100 młodych osób z Polski: warsztaty i dyskusje na temat bieżących problemów społeczno-politycznych, planowanie działań i akcji Inicjatywy na rok 2024.	109 000 zł
Fundacja Inna Przestrzeń, Warszawa Zorganizowanie spotkań okrągłego stołu na temat miejskich polityk publicznych i postulatów organizacji społecznych oraz debaty prezydenckiej z kandydatami i kandydatkami w wyborach samorządowych w Warszawie.	9 600 zł
Fundacja More in Common Polska, Warszawa Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia demokracji, obywatelskiej kultury dialogu i budowy społeczeństw odpornych na zagrożenia wynikające z polaryzacji politycznej i podziałów społecznych: realizacja pogłębionych badań poszukujących przyczyn konfliktów i podziałów; dostarczanie wiedzy organizacjom społecznym na temat postaw i opinii różnorodnych grup społecznych wobec kluczowych wyzwań teraźniejszości; formułowanie praktycznych rekomendacji odnośnie działań na rzecz zachowania i budowy spójności społecznej. Dotacja instytucjonalna na lata 2023–2025 (w 2024 roku wypłacono II ratę dotacji w wysokości 100 000 zł).	300 000 zł
Fundacja Odpowiedzialna Polityka, Płock Prowadzenie działań monitoringowych, edukacyjnych i rzeczniczych dotyczących organizacji wyborów i prawa wyborczego.	150 000 zł
Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Izabelin Przeprowadzenie badania potrzeb osób z doświadczeniem uchodźstwa objętych ochroną międzynarodową lub o nią wnioskujących.	15 000 zł
Fundacja Projekt: Polska, Warszawa Organizacja społecznych obchodów rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 roku.	10 000 zł

Fundacja Szkoła Liderów im. Zbigniewa Pełczyńskiego, Warszawa Działania na rzecz zwiększania obecności kobiet w życiu publicznym, w tym stworzenie programu edukacyjno-mentoringowego i sieci wsparcia dla kobiet planujących start w wyborach samorządowych (w 2024 roku wypłacono II ratę dotacji w wysokości 240 000 zł).	490 000 zł
Fundacja Ważne Sprawy, Jasło Przeprowadzenie reprezentatywnego badania ilościowego i jakościowego na temat potrzeb, wartości i dążeń młodego pokolenia dotyczących relacji społecznych, polityki społecznej, edukacji i gospodarki w ramach trzeciej edycji projektu Stan Młodych; opracowanie wyników raportu i rekomendacji dla młodych ludzi oraz dla instytucji społecznych, politycznych i międzynarodowych.	120 000 zł
Klub Inteligencji Katolickiej, Warszawa Stworzenie platformy wymiany informacji i koordynacji działań komunikacyjnych oraz wsparcie działań rzeczniczych i medialnych prowadzonych przez organizacje społeczne działające na rzecz ochrony praw uchodźców i migrantów.	180 000 zł
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa Organizacja społecznej obserwacji wyborów do parlamentu europejskiego: modernizacja systemu informatycznego, przygotowanie i przeszkolenie obserwatorów, organizacja procesu obserwacji, promocja akcji.	180 000 zł
NOMADA Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego, Wrocław Koordynacja działań komunikacyjnych i rzeczniczych Stowarzyszenia.	100 000 zł
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa Organizacja IX Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych.	100 000 zł
Stowarzyszenie 61, Warszawa Prowadzenie, rozwój i wzmocnienie serwisu MamPrawoWiedziec.pl: zatrudnienie sekretarza redakcji, stworzenie wersji anglojęzycznej, włączenie narzędzia wpłat dla darczyńców indywidualnych, przygotowanie modułu płatnej współpracy z partnerami zewnętrznymi oraz rozwinięcie działań kanału @Orientuj.się m.in. poprzez wprowadzenie nowego formatu videopodcastu.	300 000 zł
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Dofinansowanie nagród w kategorii dziennikarstwo śledcze i interwencyjne w konkursie SGL Local Press 2023.	10 000 zł
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Dofinansowanie nagród w kategorii dziennikarstwo śledcze i interwencyjne w konkursie SGL Local Press 2024.	10 000 zł
Stowarzyszenie Głos Pokolenia, Kraków Prowadzenie kampanii zachęcającej młode osoby do udziału w wyborach do parlamentu europejskiego: przygotowanie i upowszechnienie w mediach społecznościowych cyklu sond ulicznych, wywiadów z osobami publicznymi, spotu zachęcającego do głosowania; organizacja debaty z udziałem przedstawicieli komitetów wyborczych.	10 000 zł
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa Przeprowadzenie badania kondycji sektora organizacji społecznych w Polsce oraz badania organizacji prowadzących działania na rzecz ochrony praw człowieka.	250 000 zł

Dotacje na pomoc pomagającym

Fundacja Bezkrzes, Gródek Organizowanie i świadczenie pomocy humanitarnej na granicy polsko-białoruskiej: udzielanie pierwszej pomocy, wsparcie cudzoziemców m.in. w szpitalach i domach dziecka.	60 000 zł
--	-----------

Fundacja Ocalenie, Warszawa Zakup niezbędnego wyposażenia akcyjnego dla wolontariuszek i wolontariuszy organizacji.	50 000 zł
Fundacja Polska Gościnność, Warszawa Prowadzenie działań rzeczniczych dotyczących kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej; wzmocnienie bezpieczeństwa cyfrowego organizacji zaangażowanych w pomoc humanitarną.	60 000 zł
Klub Inteligencji Katolickiej, Warszawa Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej udzielającego pomocy humanitarnej uchodźcom na pograniczu polsko-białoruskim: dofinansowanie koordynacji, wsparcia psychologicznego, wyżywienia wolontariuszy, kosztów administracyjnych.	100 000 zł
Podlaskie Ochotnicze Pogotowie Humanitarne, Krynki Organizowanie i świadczenie pomocy humanitarnej na granicy polsko-białoruskiej.	131 340 zł
Stowarzyszenie Egala, Białystok Prowadzenie działań rzeczniczych dotyczących kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej, organizacja wsparcia psychoterapeutycznego i warsztatów wytnieniowych dla osób świadczących pomoc humanitarną.	120 000 zł
Stowarzyszenie Mova – język bez barier, Warszawa Organizacja cyklu grupowych superwizji dla tłumaczy i tłumaczek zaangażowanych w pomoc humanitarną na granicy polsko-białoruskiej.	60 000 zł
Stowarzyszenie No To Ci Pomogę, Drohiczyn Organizowanie i świadczenie pomocy humanitarnej na granicy polsko-białoruskiej: udzielanie pierwszej pomocy, opieka nad osobami przebywającymi w placówkach medycznych, wsparcie osób świadczących pomoc.	60 000 zł
Stowarzyszenie Podróżnych Ugościć, Warszawa Organizacja pomocy dla osób przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców oraz wychodzących z detencji, wsparcie psychoterapeutyczne i wytnieniowe zespołu.	60 000 zł
Stowarzyszenie We Are Monitoring, Warszawa Zbieranie danych oraz prowadzenie działań komunikacyjnych i medialnych na temat sytuacji na granicy polsko-białoruskiej, wsparcie psychologiczne, prawne i superwizyjne dla zespołu.	120 000 zł

Fundusz Solidarności z Ukrainą

Dotacje na prowadzenie ośrodków zbiorowego zakwaterowania dla osób z Ukrainy

Caritas Archidiecezji Krakowskiej, Kraków Prowadzenie ośrodka w Krakowie.	175 000 zł
Caritas Diecezji Świdnickiej, Świdnica Prowadzenie ośrodków w Świdnicy, Zagórzu Śląskim, Pieszcach (dotacja przyznana w konkursie dotacyjnym w 2023 roku).	32 500 zł
Caritas Diecezji Świdnickiej, Świdnica Prowadzenie ośrodków w Świdnicy i Zagórzu Śląskim.	150 000 zł
Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczyńne, Klucze Prowadzenie ośrodka w Dąbrowie Górniczej.	169 000 zł
Fundacja Medyczna Solidarność, Wrocław Prowadzenie ośrodka we Wrocławiu.	150 000 zł

Fundacja Dobro Łączy, Marki Prowadzenie ośrodka w Markach (w 2024 roku wypłacono I ratę w wysokości 100 000 zł).	160 000 zł
Fundacja Feminoteka, Warszawa Prowadzenie ośrodka w Warszawie.	100 000 zł
Fundacja Jewish Community Centre Kraków, Kraków Prowadzenie ośrodka w Paszkówce (dotacja przyznana w konkursie dotacyjnym w 2023 roku).	65 800 zł
Fundacja Jewish Community Centre Kraków, Kraków Prowadzenie ośrodka w Paszkówce.	180 000 zł
Fundacja My Hope, Wola Buchowska Prowadzenie ośrodka w Gorzycach.	180 000 zł
Fundacja Oikonomos, Białystok Prowadzenie ośrodka w Supraślu.	100 000 zł
Hope Foundation, Lublin Prowadzenie ośrodka w Przemyślu (w 2024 roku wypłacono I ratę w wysokości 100 000 zł).	162 000 zł
Polski Komitet Pomocy Społecznej, Warszawa Prowadzenie ośrodka w Milanówku.	180 000 zł
Stowarzyszenie Misji Afrykańskich, Centrum Charytatywno-Wolontariackie Solidarni, Zaborów Prowadzenie ośrodka w Borzęcinie Dużym.	150 000 zł
Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia, Bielsko-Biała Prowadzenie ośrodka w Bielsku-Białej.	100 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce Oddział w Przemyślu, Przemyśl Prowadzenie ośrodka w Przemyślu.	180 000 zł

Dotacje na świadczenie pomocy dla grup szczególnie narażonych na dyskryminację

Fundacja Feminoteka, Warszawa Prowadzenie działań na rzecz usamodzielnienia uchodźczyń z Ukrainy: doradztwo indywidualne, kursy podnoszące kwalifikacje, grupy wsparcia, działania terapeutyczne i integracyjne.	245 000 zł
Fundacja Martynka, Kraków Prowadzenie pomocy psychologicznej, prawnej i medycznej dla uchodźczyń z Ukrainy, w tym ofiar przemocy, wykorzystywania w miejscu pracy, handlu ludźmi; prowadzenie schroniska dla osób narażonych na przemoc ze względu na płeć (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 zł).	200 000 zł
Fundacja Ocalenie, Warszawa Prowadzenie świetlicy dla dzieci mieszkających w ośrodku zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy w budynku przy ul. Ogrodowej w Warszawie.	245 000 zł
Fundacja w Stronę Dialogu, Warszawa Wsparcie mobilnego zespołu asystentów społeczno-kulturowych pracujących w środowisku Romów ukraińskich w czterech województwach: małopolskim, mazowieckim, podkarpackim i lubelskim.	245 000 zł

La Strada Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu, Warszawa 175 210 zł
Prowadzenie działań informacyjnych, konsultacyjnych i interwencyjnych dotyczących przeciwdziałania handlowi ludźmi i przemocy, prawa pracy i prawa pobytowego, a także działań na rzecz usamodzielniania się osób z Ukrainy doświadczeniem migracji (w 2024 roku wypłacono I ratę w wysokości 125 000 zł).

Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa 245 000 zł
Prowadzenie Centrum Integracyjnego w Warszawie dla osób ze społeczności LGBTQ+ z Ukrainy, świadczenie poradnictwa prawnego i psychologicznego, nauka języka, szkolenia.

Dotacje dla Europejskiej Sieci Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego

Centrum Innowacji Publicznych, Bukareszt 300 000 USD
Prowadzenie działalności statutowej w latach 2024–2026 (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 USD).

Fundacja DOTS na rzecz Społeczeństwa Otwartego, Ryga 300 000 USD
Prowadzenie działalności statutowej w latach 2024–2026 (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 USD).

Instytut Społeczeństwa Otwartego – Sofia, Sofia 300 000 USD
Prowadzenie działalności statutowej w latach 2024–2026 (w 2024 wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 USD).

Fundacja Otwarta Estonia, Tallin 300 000 USD
Prowadzenie działalności statutowej w latach 2024–2026 (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 USD).

Fundacja Otwarta Litwa, Wilno 300 000 USD
Prowadzenie działalności statutowej w latach 2024–2026 (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 USD).

Fundacja Społeczeństwa Otwartego, Bratysława 300 000 USD
Prowadzenie działalności statutowej w latach 2024–2026 (w 2024 roku wypłacono I ratę dotacji w wysokości 100 000 USD).

Inne dotacje

Fundacja Kultury Chrześcijańskiej Znak, Kraków 25 000 zł
Dofinansowanie wydania biografii Jerzego Turowicza.

Dotacje z Funduszy Powierzonych

Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj” 24 213,81 zł
Dotacja dla Warszawskiego Towarzystwa Chorałowego „Gregorianum” im. Edwarda Jozajtisa

Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka

43 200 zł

Sandra Futoma, stypendium na III rok kierunku lekarskiego Uniwersytet Rzeszowski – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Natalia Gołda, stypendium na III rok prawa, Uniwersytet Gdański – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Małgorzata Górecka, stypendium na III rok dietetyki, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Aleksandra Kumorek, stypendium na III rok prawa, Uniwersytet Jagielloński – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Nikodem Mirek, stypendium na III rok inżynierii bezpieczeństwa, Politechnika Poznańska – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Natalia Pierzak, stypendium na III rok pielęgniarstwa, Uniwersytet Medyczny – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Wiktoria Szklarska, stypendium na III rok lotnictwa i kosmonautyki, Politechnika Warszawska – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł)

Konrad Wnuk, stypendium na III rok informatyki, Politechnika Śląska – 5400 zł (w 2024 roku wypłacono 1800 zł).

Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich

14 700 zł

Monika Ciesielska, uczestniczka akcji Masz Głos, założycielka grupy „Kochając osobę z demencją” w Bydgoszczy, uczestniczka akcji Masz Głos – 4900 zł

Katarzyna Rospędowska, absolwentka akcji Masz Głos, współzałożycielka ogrodu społecznego „Zielone Piaski” na warszawskich Bielanach, założycielka i prezeska Stowarzyszenia MyTeresin – 4900 zł

Aleksandra Weselska-Pollo, absolwentka akcji Masz Głos, sołtyska Chrapowa, radna w Pełczycach – 4900 zł

Masz Głos, Masz Wybór

Celem programu jest zwiększenie zainteresowania obywateli sprawami ich lokalnych społeczności i zachęcenie do uczestnictwa w życiu publicznym, w tym do świadomego i odpowiedzialnego udziału w wyborach powszechnych. Organizujemy ogólnopolskie akcje i kampanie społeczne. Prowadzimy działania na rzecz zwiększenia frekwencji wyborczej i poprawy jakości wyborów. Pomagamy organizacjom społecznym i grupom lokalnym w podejmowaniu działań służących integracji wspólnot wokół rozwiązywania lokalnych problemów, budowie dialogu i współpracy z władzami samorządowymi oraz zwiększania udziału mieszkańców i mieszkanki w decyzjach dotyczących rozwoju ich społeczności.

Akcja Masz Głos

Od 2006 roku prowadzimy ogólnopolską akcję, której celem jest budowanie dialogu i współpracy między społecznością lokalną a władzami samorządowymi, wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za losy gminy wśród mieszkańców i mieszkanki i zwiększanie ich udziału w życiu publicznym. Co roku zapraszamy do akcji organizacje społeczne i grupy nieformalne z całej Polski, oferując im pomoc w pobudzaniu aktywności obywatelskiej, integrowaniu lokalnych wspólnot wokół rozwiązywania problemów gminy i spraw ważnych dla miejscowej społeczności. Uczestnikom oferujemy wsparcie merytoryczne (m.in. cykl spotkań szkoleniowych, doradztwo i porady ekspertów, materiały instruktażowe i promocyjne, forum wymiany informacji oraz doświadczeń na stronie internetowej). Uczestnicy, którzy najskuteczniej włączą do współpracy władze samorządowe i mieszkańców, wyróżniani są nagrodą Super Samorząd.

W lutym, podczas uroczystości podsumowującej działania prowadzone przez uczestników akcji w 2023 roku, 5 organizacjom wyróżniającym się współpracą z władzami samorządowymi przyznaliśmy nagrody Super Samorząd (w wysokości 3000 zł), a 5 organizacjom i grupom nieformalnym, które mimo przeciwności i przeszkód, dążyły do wprowadzenia zmian w swoim otoczeniu, wręczyliśmy **nagrody Super Głos** (w wysokości 3000 zł).

W 2024 roku do akcji przystąpiło **183 grup i organizacji ze 160 miejscowości**. Przez cały rok uczestnicy akcji prowadzili działania służące poprawie jakości życia mieszkańców i zwiększeniu ich udziału w decydowaniu o sprawach lokalnej społeczności, takich jak: poprawa kontaktu radnych z mieszkańcami, wprowadzenie mechanizmu inicjatywy lokalnej, wspólne zagospodarowywanie przestrzeni publicznej i ulepszanie programu instytucji publicznych, wprowadzenie i rozwijanie budżetu obywatelskiego, wpływanie na zmianę prawa lokalnego. Na organizację zaplanowanych przez uczestników działań przekazaliśmy **68 mikrograntów** (do 600 zł) na łączną kwotę **40 196,49 zł**.

Uczestnikom akcji pomagaliśmy w realizacji prowadzonych przez nich działań organizując dla nich webinaria tematyczne, konsultacje prawne, doradzając w kwestiach dotyczących kompetencji samorządu, pomagając w nawiązywaniu kontaktów z mediami oraz w promocji działań. Podczas **11 webinarów**

rozmawialiśmy m.in. o prowadzeniu działań społecznych, wdrażaniu standardów ochrony dzieci, deinstytucjonalizacji usług publicznych, dbaniu o środowisko naturalne (woda, zieleń, przeciwdziałanie smogowi). Zorganizowaliśmy też **3 ogólnopolskie spotkania online** dla grup zainteresowanych prowadzeniem działań z osobami w spektrum autyzmu, wykorzystywaniem narzędzi partycypacyjnych, korzystaniem z materiałów wideo do opowiadania o swoich działaniach. Podczas **ogólnopolskiego spotkania uczestników** akcji zorganizowaliśmy 11 warsztatów i spotkań na tematy związane z działaniami prowadzonymi w akcji, 6 warsztatów prowadzonych przez doświadczonych uczestników akcji Masz Głos.

W realizacji działań wsparcia merytorycznego uczestnikom z poszczególnych regionów udzielali partnerzy akcji: Pracownia Zrównoważonego Rozwoju z Torunia (organizacje z województw kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i wielkopolskiego), Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab z Białegostoku (organizacje z województw mazowieckiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego), Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides z Katowic (organizacje z województw dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego), Fundacja Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży TEATRIKON z Lublina (organizacje z województw lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego) oraz Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE ze Słupska (organizacje z województw lubuskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego). Organizacje partnerskie utrzymywały stałą współpracę z uczestnikami. Zorganizowały 16 spotkań wojewódzkich, 83 spotkania online oraz 74 wizyty lokalne.

64 osoby z organizacji i grup uczestniczących w akcji wzięły udział w 5 wizytach studyjnych: w Janowie Podlaskim, Międzyrzeczu Podlaskim, Sędziejowicach, Żywcu, Ścinawie, Nowej Soli i Zielonej Górze. Odwiedzili m.in. 5 urzędów, 9 instytucji publicznych (w tym 4 biblioteki), 15 organizacji społecznych (w tym 5 przedsiębiorstw społecznych). Podczas spotkań mieli okazję poznać modelowe przykłady współpracy między władzami samorządowymi a organizacjami społecznymi, m.in. dotyczące tworzenia nowych miejsc sąsiedzkich, inicjatywy sołeckiej, współpracy urzędu z lokalnymi KGW, wspierania lokalnych przedsiębiorstw społecznych, bibliotek otwartych na inicjatywy mieszkańców.

Uczestnicy akcji przeprowadzili w 2024 roku łącznie 960 różnych działań (m.in. konsultacji, spotkań, spacerów badawczych, debat, diagnoz lokalnych). W działania uczestników zaangażowanych było 11 150 osób. Modelowe działania uczestników zaprezentowaliśmy w **Atlasie dobrych praktyk** zawierającym opis 22 historii działań lokalnych. Doświadczenia współpracy mieszkańców i władz lokalnych w ramach działań prowadzonych w akcji Masz Głos podsumowaliśmy w publikacji **Demokracja codzienna** autorstwa Katarzyny Sztop-Rutkowskiej z Fundacji Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab z Białegostoku.

Kampania informacyjna „Pytaj. Wybieraj. Głosuj”

Przed wyborami samorządowymi zaprosiliśmy uczestników akcji do włączenia się w działania mobilizujące mieszkańców do świadomego udziału w lokalnych wyborach i oddania głosu w oparciu o wiedzę o programach kandydatów i komitetów. Przypominaliśmy, jakie są kompetencje władz samorządowych oraz objaśnialiśmy kwestie związane z prawem wyborczym i kalendarzem. Zachęcaliśmy mieszkańców do organizowania debat z kandydatami i komitetami wyborczymi nt. lokalnych wyzwań i pomysłów na zmiany. Szczególną uwagę zwróciliśmy na funkcjonowanie narzędzi demokracji uczestniczącej, sprawczość samorządów i jakość stanowiącego lokalnie prawa.

W ramach kampanii powstały materiały informacyjne online (ankieta, quiz, webinarium o wyborach, scenariusze organizacji spotkań z kandydatami) oraz pakiety materiałów drukowanych (afisze, plakaty i wlepki), z których 100 rozdysponowane zostało wśród uczestników akcji. Prowadziliśmy również wsparcie doradcze w grupie na Facebooku, odpowiadając na pytania dotyczące m. in. możliwości

korzystania z mienia publicznego w ramach prowadzenia kampanii wyborczej, organizacji spotkania przedwyborczego w budynku szkoły, zasad udziału w komisji wyborczej, biernego prawa wyborczego.

Akcja Masz Głos (w tym 68 mikrograntów dla uczestników akcji)	1 085 869,86 zł
Nagrody dla 10 laureatów Super Samorząd i Super Głos	30 000 zł
Koszty realizacji programu	523 011,25 zł
Razem koszty programu	1 608 872,11 zł

Mikrogranty

Wyplacone przez Pracownię Zrównoważonego Rozwoju:

Stowarzyszenie Szmaragdowy Paw, Aleksandrów Kujawski
 Inicjatywa SPIN, Toruń
 Sołtysi Ziemi Łódzkiej, województwo łódzkie
 Fundacja AITWAR, Poznań
 Szkoła Podstawowa im. Franciszka Mickiewicza w Rożnowie, Rożnowo
 Toruński Klub Miłośników Komunikacji Miejskiej, Toruń
 Inicjatywa Kochając Osobę z Demencją, Bydgoszcz
 Koło Gospodyń Wiejskich w Stawkach
 Grupa nieformalna Poza Pudełkiem, Barcin
 Stowarzyszenie Aktywizacji Młodych, Oborniki Wielkopolskie
 Stowarzyszenie Osiedle Smulsko, Łódź

Wyplacone przez Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides:

Grupa nieformalna z Tarnowskich Gór
 Fundacja Via Salutis, Wałbrzych
 Stowarzyszenie Pszczyna Miasto Zielone, Pszczyna
 Grupa nieformalna z Dąbrowy Górniczej
 Stowarzyszenie Wińsko dla Edukacji, Wińsko
 Fundacja Wspierania Inicjatyw Międzykulturowych, Pszczyna
 Fundacja Kierunek Kultura, Ścinawa
 Męski krąg w Cieszynie, Cieszyn
 Stowarzyszenie Regionu Kluczborskiego „Kobietom-Mammograf”, Kluczbork
 Fundacja Jak Miło!, Wisznia Mała
 Fundacja Enklawa, Zabrze
 Koło Gospodyń Wiejskich w Miskowicach
 MCK Papiernik, Żywiec
 Fundacja Zostań z nami, Namysłów
 Grupa nieformalna z Dankowic, Dankowice

Wyplacone przez Fundację Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży Teatrikon:

Grupa nieformalna Aktywne Płusowice, Płusowice
 Młodzieżowa Rada Gminy Jabłonna
 Stowarzyszenie Partner dla Przedsiębiorczości, Gorlice
 Stowarzyszenie Znad Kamionki, Suchedniów
 Regionalna Grupa Obrzędowa, Krzczonów
 Fundacja Sztuka i Dom, Nałęczów
 Fundacja Ludzie z Natury, Skarżysko-Kamienna
 Wolontariat Strefa LAS, Skarżysko-Kamienna
 Koło Gospodyń Wiejskich Miód Malina w Ludwinowie
 Stowarzyszenie Zadbana Mszana, Mszana
 CELEBRYT, Krzeszów

Wyplacone przez Stowarzyszenie Rozwoju Inspiracje:

Grupa nieformalna kobiet nowosolanki.pl, Nowa Sól
Fundacja CZYN, Połczyn-Zdrój
Fundacja Miasto Botaniczne, Gdańsk
Equal Sign, Gdańsk
Młodzieżowa Rada Miasta Świdwin
Fundacja Progredi, Słupsk
Aktywne Sołtyski z Pomorskiego, Pelplin
Aktywne Kobiety z Letnicy, Letnica
Fundacja Przepomocni, Przodkowo
Stowarzyszenie Nasze Wieprzyce, Gorzów Wielkopolski
Fundacja Good Vibe, Koszalin
Inicjatywa Mieszkańców „Chojnice 2025/2075 dla Ochrony Lasu Miejskiego”, Chojnice
Powiatowy Zespół Szkół w Somoninie, Somonino
Grupa Nieformalna ze Szprotawy
Stowarzyszenie na rzecz Jeziora Tuchomskiego, Przodkowo

Wyplacone przez Fundację Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab:

Koło Gospodyń Wiejskich Żółwin na Obcasach, Żółwin
Aktywni Obywatele Powiatu Piaseczyńskiego, Piaseczno
Gosia ze Słonecznej, Wasilków
Małe Historie, Łęg Starościński
Stowarzyszenie LUWIA, Białystok
Stowarzyszenie Fabryka Dobra, Elbląg
Sołectwo Purda, Purda
Sieć Wsparcia Aktywności, Dąbrówka
Fundacja Magnifika, Turośń Kościelna
Sołectwo Łbiska, Łbiska
Warming, Jonkowo
Przyjaciele Nowego Bukowca, Legionowo
Koło Gospodyń Wiejskich „Dobre Duszki” w Duchnowie, Duchnowo
Stowarzyszenie Przyjaciół Karakul i okolic, Karakule
Fundacja Rudzik, Hajnówka
Nieformalna grupa sołtysów Bodzanów, Bodzanów

Laureaci nagrody Super Samorząd 2023

Młodzieżowa Rada Miasta Augustów i władze miasta Augustów – za dążenie do stworzenia mediateki – miejsca spotkań dla młodzieży
Sołtyska Dorota Mirowska, Koło Gospodyń Wiejskich Dobrowianki i władze gminy Sędziejowice – za połączenie działań integrujących mieszkańców z konsultacjami społecznymi
Sołectwo Zapusta i władze gminy Olszyna – za rozwijanie praworządności na najniższym poziomie samorządowym
Wałbrzyska Rada Kobiet i władze miasta Wałbrzyska – za cykl warsztatów „Kobiety Ogród Mocy” i włączanie doświadczenia kobiet przy rozwiązywaniu lokalnych problemów
Step by Step in Kraków i władze miasta Krakowa – za integrowanie społeczności ukraińskiej z dotychczasowymi mieszkańcami miasta i wspieranie ich w przedsiębiorczości

Laureaci nagrody Super Głos 2023

Fundacja Ludzie z Natury – za działania integrujące mieszkańców osiedla
Koło Gospodyń Wiejskich Wymysłowo – za remont i doposażenie placu przy świetlicy wiejskiej
Grupa RAZEM dla mieszkańców Wiszni Małej – za mobilizację mieszkańców do wyrażania opinii w sprawach dotyczących zagospodarowania przestrzennego i rozwoju gminy Malin
Stowarzyszenie Brzostek Top Team – za działania sportowe dla grup zagrożonych wykluczeniem
Sołtys Łukasz Śmietanko i Koło Gospodyń Wiejskich w Pajtunach – za stworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców

Forum Idei

Działamy na rzecz obrony praworządności i poprawy jakości funkcjonowania instytucji, które mają decydujący wpływ na stopień angażowania się obywateli w życie publiczne. Monitorujemy sposób tworzenia, wdrażania i przestrzegania prawa. Wskazujemy, jak podnosić jakość i standardy jego stanowienia, zwiększać przejrzystość procesu podejmowania decyzji i włączać obywateli w konsultacje.

Monitorujemy sposób organizacji i przeprowadzania wyborów, funkcjonowanie samorządów terytorialnych oraz partii i ruchów politycznych. Zabiegamy o poprawę reprezentatywności systemu wyborczego, wprowadzenie ułatwień dla wyborców oraz zwiększenie przejrzystości i sprawności funkcjonowania administracji wyborczej. Przygotowujemy propozycje zmian służących usprawnieniu funkcjonowania władz lokalnych, wzmocnieniu i poszerzeniu kompetencji samorządu i jego demokratyzacji.

Analizujemy polską politykę zagraniczną i działania Polski w Unii Europejskiej i przedstawiamy propozycje polityk związanych z obroną Unii jako wspólnoty wartości i wzmacnianiem bezpieczeństwa Polski. Wspieramy dialog obywatelski i ekspercki z naszymi wschodnimi sąsiadami, definiując wyzwania i proponując działania wzmacniające wzajemne relacje.

W 2024 roku działania podejmowane w programie koncentrowały się na: monitorowaniu przejrzystości i integralności procesu wyborczego i zwiększaniu uczestnictwa obywateli w wyborach, wzmacnianiu roli i kompetencji władz samorządowych, promocji proeuropejskiej polityki polskiej i wspieraniu Ukrainy w staraniach o członkostwo w UE.

Monitorowaliśmy efekty zmian w Kodeksie wyborczym, działania Państwowej Komisji Wyborczej i przebieg kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego w mediach społecznościowych. Przygotowaliśmy materiały ułatwiające obywatelkom i obywatelom udział w wyborach samorządowych i europejskich. Analizowaliśmy źródła i długofalowe skutki mobilizacji obywatelskiej w wyborach w październiku 2023 roku.

Zajmowaliśmy się wyzwaniami stojącymi przed polską polityką europejską w obliczu zmian zachodzących na naszym kontynencie i w wymiarze globalnym, analizą znaczenia agresji Rosji na Ukrainę dla porządku światowego i jej konsekwencjami dla Polski i Europy.

Ważnym elementem naszych działań w 2024 roku była integracja Ukrainy z UE i rola Polski w tym procesie. Przyglądaliśmy się stanowi przygotowań Ukrainy do akcesji, zwłaszcza w obszarze praworządności oraz zwalczania korupcji i zwiększania przejrzystości życia publicznego. Prowadziliśmy prace analityczno-badawcze nad polsko-ukraińską mapą drogową akcesji Ukrainy do UE, przedstawiającą najważniejsze wyzwania oraz korzyści z ich przezwyciężenia w procesie akcesji Ukrainy do UE w obszarach od wspólnego rynku po wspólną politykę bezpieczeństwa.

Praworządność i odporność instytucji państwa

W 2024 roku nasze działania w obszarze ochrony praworządności koncentrowały się na promocji i dyskusjach wokół projektów **ustaw o Trybunale Konstytucyjnym** przygotowanych w 2022 roku przez Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji. Monitorowaliśmy również zgodność uchwalanych przez władze aktów prawnych z Konstytucją RP, normami międzynarodowymi oraz demokratycznymi standardami państwa prawa. Analizowaliśmy konsekwencje zmian ustroju sądów, w tym szczególnie Sądu Najwyższego, Krajowej Rady Sądownictwa i Trybunału Konstytucyjnego dla porządku prawnego w Polsce i dla pozycji naszego kraju w Unii Europejskiej.

Działania te prowadziliśmy we współpracy z **Zespołem Ekspertów Prawnych** Fundacji, zrzeszającym teoretyków i praktyków prawa w składzie: dr hab. Piotr Bogdanowicz (Katedra Prawa Europejskiego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), Łukasz Bojarski (Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRiS, były członek Krajowej Rady Sądownictwa), Jacek Czaja (Towarzystwo Prawnicze w Lublinie, były wiceminister sprawiedliwości), dr hab. Monika Florczak-Wątor (Katedra Prawa Konstytucyjnego, Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Agnieszka Frąckowiak-Adamska (adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego), Jarosław Gwizdak (Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRiS, prawnik, działacz społeczny), dr hab. Wojciech Jasiński (adiunkt w Inkubatorze Doskonałości Naukowej – Digital Justice na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego), dr Piotr Kładoczny (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Magda Krzyżanowska-Mierzewska (członkini Jurisconsult Service, radca prawny), prof. dr hab. Marcin Matczak (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, członek Rady Fundacji Batorego), dr hab. Sławomir Patyra (Katedra Prawa Konstytucyjnego, UMCS w Lublinie, radca prawny), dr hab. Tomasz Pietrzykowski (Katedra Teorii i Filozofii Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski), dr hab. Anna Rakowska-Trela (Katedra Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Łódzkiego, adwokatka), dr hab. Anna Śledzińska-Simon (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Katedra Prawa Konstytucyjnego, Uniwersytet Wrocławski), dr hab. Maciej Taborowski (Polska Akademia Nauk, adwokat), dr Tomasz Zalasinski (Collegium Civitas, radca prawny), prof. Fryderyk Zoll (Katedra Prawa Cywilnego, Uniwersytet Jagielloński).

6 marca przygotowane przez Zespół projekty ustaw o Trybunale Konstytucyjnym zostały złożone do łaski marszałkowskiej jako projekty poselskie przez grupę posłów z większości sejmowej. Pracom nad projektami w Sejmie i Senacie towarzyszyły spotkania i dyskusje, podczas których przedstawiciele Fundacji oraz członkowie Zespołu Ekspertów Prawnych służyli wsparciem merytorycznym. Projekty zyskały przychylną opinię Komisji Weneckiej, do której o ocenę zwrócił się Minister Sprawiedliwości. Ustawy, z drobnymi poprawkami, przyjęte zostały przez Sejm 13 września. Przyjęte przez parlament ustawy nie zostały jednak podpisane przez prezydenta, który przekazał je do Trybunału Konstytucyjnego. Do końca 2024 roku Trybunał nie zajął w ich sprawie żadnego stanowiska.

Zespół Ekspertów Prawnych przygotował również stanowisko dotyczące sprawy uchylecia przez Sejm immunitetów posłów PiS Mariusza Wąsika i Michała Kamińskiego, sprawujących funkcje rządowe w latach 2016–2023 w związku z wyrokiem sądu skazującym ich za przekroczenie uprawnień podczas sprawowania urzędu oraz właściwości Sądu Najwyższego do rozpatrzenia ich odwołań od decyzji Sejmu.

Jak co roku, wspólnie z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych, Instytutem Spraw Publicznych i Siecią Obywatelską Watchdog Polska, przygotowaliśmy wkład do unijnego Raportu o Praworządności w krajach członkowskich, przedstawiając ocenę stanu praworządności w Polsce w roku 2023.

W wydanym w lipcu stanowisku działającego przy Fundacji **Obywatelskim Forum Legislacji** w sprawie praktyki przeprowadzania konsultacji publicznych skrytykowaliśmy stosowane przez rząd pomijanie

obowiązku przeprowadzania konsultacji publicznych rządowych projektów ustaw. Członkowie Forum zaproszeni zostali przez Kancelarię Sejmu do konsultacji wprowadzonych w sierpniu zmian w Regulaminie Sejmu, które włączyły dużą część formułowanych postulatów i rekomendacji Forum, m.in. wymóg opracowywania Ocen Skutków Regulacji poselskich projektów ustaw oraz prowadzenia systemu otwartych konsultacji tych projektów.

W grudniu opublikowaliśmy **Indeks Dobrego Rządzenia**, oceniający funkcjonowanie rządu – Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz ministerstw – w latach 2014, 2018 i 2022. Celem Indeksu jest cykliczny pomiar jakości rządzenia, umożliwiający śledzenie zmian zachodzących w określonym czasie. Indeks ma pomagać decydentom, organizacjom społecznym, ekspertom i komentatorom analizującym jakość życia publicznego w identyfikowaniu problemów w funkcjonowaniu rządu i kreowaniu debaty o problemach czy potrzebach reform.

W roku 2024 wydawaliśmy również co miesięczne monitory przedstawiające stan prawny, statystyki i analizy dotyczące obszarów przeciwdziałania korupcji oraz procesu legislacyjnego.

Konferencje i seminaria eksperckie:

Media obywatelskie – założenia ustawy o mediach służby publicznej (26 lutego) – publiczna prezentacja eksperckiego projektu **Media obywatelskie – założenia ustawy o mediach służby publicznej**, połączona z dyskusją. Prezentacja projektu: Dominika Bychawska-Siniarska (prawniczka, ekspertka Rady Europy), Jan Dworak (ekspert, były członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji), Tadeusz Kowalski (członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji). Komentarze: Jerzy Fedorowicz (Przewodniczący Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu), Paulina Maślak-Stępnikowska (kancelaria WKB), Dorota Nygren (Reporterzy bez Granic), Bogdan Zdrojewski (przewodniczący Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu).

Rekomendacje organizacji społecznych do unijnego raportu o stanie praworządności (11–12 kwietnia) – warsztaty w Brukseli z udziałem organizacji zajmujących się praworządnością w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, zorganizowane we współpracy z Fundacją Głopolis i Fundacją Społeczeństwa Otwartego z Czech. W wyniku spotkania powstały rekomendacje dotyczące poprawy procesu opracowywania raportów o stanie praworządności w krajach UE.

Jeśli nie CBA, to co? Centralne organy antykorupcyjne – modele, standardy, doświadczenia, alternatywy (24 czerwca) – międzynarodowe seminarium poświęcone centralnym organom antykorupcyjnym. Wprowadzenia poświęcone doświadczeniom z funkcjonowania centralnych organów antykorupcyjnych w innych krajach wygłosili: Andrii Borovyk (szef Transparency International Ukraine); Elizabeth David-Barrett (Centre for the Study of Corruption, University of Sussex, Wielka Brytania); Luis De Sousa (Uniwersytet w Lizbonie, Transparency International Portugal) oraz Michael Johnston (Colgate University, professor emeritus, USA). W dyskusji udział wzięli: Katarzyna Batko-Tołuć (Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska), Ryszard Brejza (Klub Senacki Koalicji Obywatelskiej), Jacek Dobrzyński (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów), Ewa Gruza (Uniwersytet Warszawski), Krzysztof Jasiecki (Instytut Filozofii i Socjologii PAN oraz Szkoła Główna Handlowa), Aleksandra Kobylińska (Instytut Spraw Publicznych), Grażyna Kopińska (niezależna ekspertka), Bartosz Kwiatkowski (Fundacja Frank Bold), Grzegorz Makowski (Fundacja Batorego), Michał Szczerba (Klub Sejmowy Koalicji Obywatelskiej), Sławomir Śnieżko (Fundacja Akademia Antykorupcyjna), Jacek Trela (Klub Senacki Trzeciej Drogi), Maciej Żywno (Klub Senacki Trzeciej Drogi). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Ewolucja państwa i prawa. Refleksje z roku odbudowy praworządności (28–29 listopada) – konferencja poświęcona refleksji nad rokiem odbudowy praworządności w Polsce organizowana przez Fundację Batorego oraz Helsińską Fundację Praw Człowieka. W siedmiu panelach dyskusyjnych w ciągu dwóch dni udział wzięli: Olimpia Barańska Małuszek (sędzia Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim),

Anna Błaszczak-Banasiak (Amnesty International), Andrzej Bobiński (Polityka Insight), Adam Bondar (Minister Sprawiedliwości), Barbara Brodzińska-Mirowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), Paweł Cywiński (Agencja Pacyfika), Jacek Czaja (sędzia, członek Zespołu Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Monika Florczak-Wątor (Uniwersytet Jagielloński), Magdalena Góra (Uniwersytet Jagielloński), Viktoria Großmann („Süddeutsche Zeitung”), Jarosław Gwizdak (Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS), Aleksandra Kustra-Rogatka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Ewa Łętowska (sędzia Trybunału Konstytucyjnego w latach 2002–2011 i była Rzecznik Praw Obywatelskich), Krystian Markiewicz (prezes Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia), Maciej Nowicki (prezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka), Marta Prochwicz (European Council on Foreign Relations Warszawa), Jacek Sokołowski (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ), Ben Stanley (Uniwersytet SWPS), Marek Tejchman („Dziennik Gazeta Prawna”), Renata Uitz (Uniwersytet Londyński), Karolina Zbytneńska (Euractiv), Edit Zgut-Przybylska (Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk), Alain Zysset (Uniwersytet Glasgow). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Barbara Grabowska-Moroz (CEU Democracy Institute), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Małgorzata Szuleka (Helsińska Fundacja Praw Człowieka).

Między diagnozą a działaniem. Raport Komisji Europejskiej o stanie praworządności (16 grudnia) – debata online poświęcona rocznemu raportowi Komisji Europejskiej na temat praworządności w krajach członkowskich, organizowana we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, przy wsparciu Ambasady Republiki Federalnej Niemiec w Polsce. Uczestnicy: Barbara Grabowska-Moroz (CEU Democracy Institute), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Filip Skawiński (Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce). Prowadzenie: Małgorzata Szuleka (Helsińska Fundacja Praw Człowieka).

Publikacje, raporty, analizy, opinie prawne:

2024 Rule of Law Report – targeted stakeholder consultation – wkład do raportu unijnego o stanie praworządności przygotowany w ramach konsultacji publicznych przez pięć organizacji społecznych z Polski, przedstawiający kluczowe wydarzenia w obszarze wymiaru sprawiedliwości, polityki antykorupcyjnej, wolności mediów i społeczeństwa obywatelskiego w Polsce w roku 2023.

Raport o praworządności. Instrument, który wymaga udoskonalenia, aby zwiększyć wpływ UE na kwestie praworządności w Europie. Rekomendacje organizacji społecznych – analiza zawierająca rekomendacje organizacji społecznych, jak usprawnić proces przygotowywania i wykorzystywania Raportu Komisji Europejskiej o stanie praworządności w krajach członkowskich (wersja polska i angielska).

Społeczny projekt ustawy o ochronie sygnalistów – zaktualizowana wersja społecznego projektu ustawy o ochronie sygnalistów, uwzględniająca wymogi Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937, przygotowana we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Fundacją Instytut Spraw Publicznych, Fundacją Akademia Antykorupcyjna, Stowarzyszeniem Sieć Obywatelska Watchdog Polska i Związkiem Zawodowym Solidarność '80.

Indeks Dobrego Rządzenia. Ocena funkcjonowania rządu w latach 2014, 2018 i 2022, Katarzyna Dzieniszewska-Naroska, Jan Herbst, Grażyna Kopińska, Grzegorz Makowski, Robert Sobiech, Mateusz Zaremba – pierwsza edycja indeksu mierzącego jakość działania rządu (Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz ministerstw).

Dobre rządzenie w Polsce w kontekście międzynarodowym, Robert Sobiech, Grzegorz Makowski – analiza porównawcza wyników międzynarodowych pomiarów jakości rządzenia

Assessment of the Polish State's Resilience to Abuse of Power. 2023 Edition, Krzysztof Izdebski, Grzegorz Makowski, Anna Materska-Sosnowska, Paweł Marczewski – angielskie tłumaczenie raportu oceniającego, na ile kluczowe instytucje polskiego państwa (rząd i służba cywilna, sejm i senat,

sądownictwo, prokuratura) oraz obywatele i organizacje społeczne potrafią zapobiegać i przeciwdziałać nadużyciom i korupcji, a także na ile one same są odporne na te przypadłości.

Stanowisko Fundacji im. Stefana Batorego w sprawie rządowego projektu ustawy o koordynacji działań antykorupcyjnych oraz likwidacji Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Jeśli nie CBA, to co? Brak jasnej odpowiedzi i zmarnowany potencjał na wzmocnienie polityki antykorupcyjnej, Grzegorz Makowski, Krzysztof Izdebski – analiza projektu ustawy likwidującej Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Stanowisko Obywatelskiego Forum Legislacji w sprawie praktyki przeprowadzania konsultacji publicznych

Analiza wniosków Prezydenta RP kwestionujących konstytucyjność ustaw reformujących Trybunał Konstytucyjny, Tomasz Zalasinski – polemika z tezami Prezydenta RP o niekonstytucyjności ustaw reformujących Trybunał Konstytucyjny.

Stanowisko Zespołu Ekspertów Prawnych Fundacji im. Stefana Batorego ws. proceduralnych aspektów wygaśnięcia mandatów poselskich panów Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika

Media kontra platformy internetowe. Zasady wynagradzania i ich egzekwowanie, Michalina Kowala – analiza prawna polskiej implementacji prawa pokrewnego wydawców prasy.

Wybory

Przed wyborami samorządowymi oraz wyborami do Parlamentu Europejskiego członkowie Zespołu Ekspertów Wyborczych oraz inni eksperci, z którymi współpracuje Fundacja, przygotowali analizy dotyczące organizacji wyborów oraz instrukcje i informacje dla wyborców, m.in. o tym jak wziąć udział w głosowaniu, jak skorzystać z przysługujących niektórym grupom wyborców praw i udogodnień, a także jak zaangażować się w proces kontroli uczciwości wyborów zostając mężem zaufania lub obserwatorem społecznym. Na stronie internetowej i w mediach społecznościowych opublikowaliśmy kalendarium wyborów, a także 10 tekstów objaśniających różne aspekty procesu wyborczego dotyczących wyborów samorządowych oraz 8 analiz dotyczących wyborów do Parlamentu Europejskiego.

W pracach **Zespołu Ekspertów Wyborczych** uczestniczyli: dr hab. Mikołaj Cześniak (Uniwersytet SWPS, członek Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Jarosław Flis (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Adam Gendźwiłł (Zakład Rozwoju i Polityki Regionalnej, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Mirosława Grabowska (Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Jacek Haman (Zakład Statystyki, Demografii i Socjologii Matematycznej, Uniwersytet Warszawski), dr Anna Materska-Sosnowska (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, członkini Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Bartłomiej Michalak (Instytut Nauk o Polityce, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), dr hab. Bartłomiej Nowotarski (Katedra Filozofii i Historii Gospodarczej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), prof. Jacek Raciborski (Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski), prof. Andrzej Rychard (Instytut Filozofii i Socjologii, PAN, przewodniczący Rady Fundacji Batorego), dr hab. Krzysztof Urbaniak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Jarosław Zbieranek (Centrum Studiów Wyborczych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Konferencje, seminaria eksperckie, debaty:

Wybory 2024 – co już wiemy? (23 kwietnia) – debata poświęcona wynikom wyborów samorządowych. Prezentacja analizy wyników wyborów: Jarosław Flis, Uniwersytet Jagielloński, członek Zespołu Ekspertów Wyborczych Fundacji Batorego. W dyskusji udział wzięli: Renata Grochal (Program Trzeci Polskiego

Radia), Anna Materska-Sosnowska (członkini Zarządu Fundacji Batorego, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego), Andrzej Rychard (przewodniczący Rady Fundacji Batorego, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Równe i powszechne. Społeczne propozycje zmian w prawie wyborczym (20 maja) – konferencja poświęcona proponowanym przez organizacje społeczne zmianom w systemie wyborczym. W sześciu panelach poświęconych kolejno równości i dostępności wyborów, finansowaniu kampanii wyborczych, administracji wyborczej, dniu głosowania oraz mężom zaufania i obserwatorom wyborczym udział wzięli: Ryszard Balicki (członek Państwowej Komisji Wyborczej), Piotr Chmiel (Departament Konsularny, MSZ), Aldona Domańska (Katedra Prawa Konstytucyjnego UŁ), Anna Frydrych-Depka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Fundacja Odpowiedzialna Polityka), Lech Gajzler (Zespół Prawny i Organizacji Wyborów Krajowe Biuro Wyborcze), Tomasz Gąsior (Krajowe Biuro Wyborcze), Kamila Grudniewska (kampania #mamwybór, Fundacja Edukacji i Aktywizacji Społecznej), Jacek Haman (Wydział Socjologii UW, Zespół Ekspertów Wyborczych Fundacji Batorego), Wojciech Hermeliński (b. przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Marcin Karpiński (senator RP), Aleksandra Kobylińska (Instytut Spraw Publicznych), Magdalena Lesińska (Ośrodek Badań nad Migracjami UW), Anita Kucharska-Dziedzic (posłanka na Sejm RP), Michał Leśniak (Komitet Obrony Demokracji), Krzysztof Lorentz (Zespół Kontroli Finansowania Partii Politycznych i Kampanii Wyborczych Krajowe Biuro Wyborcze), Zofia Lutkiewicz (Fundacja Odpowiedzialna Polityka), Sylwester Marciniak (sędzia NSA, przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej), Anna Materska-Sosnowska (Fundacja Batorego, Uniwersytet Warszawski), Bartłomiej Michalak (Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie UMK), Kacper Nowina-Konopka (Zespół Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego, Biuro RPO), Sylwester Oracz (Fundacja Odpowiedzialna Polityka), Magdalena Pietrzak (Krajowe Biuro Wyborcze), Jacek Raciborski (Wydział Socjologii UW), Martyna Regent (Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska), Róża Rzeplińska (Stowarzyszenie 61, MamPrawoWiedziec.pl), Konrad Skłodowski (Państwowa Komisja Wyborcza), Mariusz Witczak (poseł na Sejm RP), Agnieszka Stańska-Jędrzych (Komitet Obrony Demokracji), Stanisław Zakroczyński (dyrektor Gabinetu Marszałka Sejmu RP).

Głosowanie przez Internet. Wyzwania, ryzyka, korzyści (11 czerwca) – publiczne seminarium poświęcone dyskusji o zaletach i wadach głosowania przez Internet. Wprowadzenie wygłosili: Magdalena Musiał-Karg (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Maciej Broniarz (Uniwersytet Warszawski). Udział wzięli: Kamil Basaj (Fundacja INFO OPS Polska), Michał Boni (SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny), Radosław Czajka (Wolne Lektury), Michał Gramatyka (poseł na Sejm RP, Polska 2050), Rafał Kiełbus (Projekt iVoting), Magdalena Kołodziejczak (posłanka na Sejm RP, Koalicja Obywatelska), Michał Leśniak (Komitet Obrony Demokracji), Zofia Lutkiewicz (Fundacja Odpowiedzialna Polityka), Sylwester Oracz (Fundacja Odpowiedzialna Polityka), Filip Pazderski (Instytut Spraw Publicznych), Róża Rzeplińska (Stowarzyszenie 61, MamPrawoWiedziec.pl), Mariusz Witczak (poseł na Sejm RP, Koalicja Obywatelska). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Raporty, analizy, opinie, ekspertyzy prawne i komentarze

Prawda po wyborach 15 października 2023, Elżbieta Ciżewska-Martyńska, Anna Giza-Poleszczuk, Inga Iwasiów, Marcin Kędzierski, Leszek Koczanowicz, Małgorzata Kowalska, Tomasz Koza, Zofia Krajewska, Marek Krajewski, Joanna Krakowska, Paweł Kubicki, Kacper Nowicki, Mikołaj Pawlak, Przemysław Sadura, Krystyna Skarżyńska, Katarzyna Sztóp-Rutkowska, Agnieszka Turska-Kawa, redakcja: Edwin Bendyk, Przemysław Czapliński, Piotr Kosiewski – zbiór tekstów o znaczeniu wyniku wyborów parlamentarnych w 2023 roku.

Fenomen wyborczej mobilizacji. Przyczyny rekordowej frekwencji podczas wyborów parlamentarnych 2023 – wnioski z badań, Edwin Bendyk, Aleksandra Jaworska-Surma, Szymon Gutkowski – raport

z badań nad wpływem kampanii profrekwencyjnych na rekordową mobilizację wyborczą w wyborach parlamentarnych 2023.

Nadzieja zdemobilizowanych. Nastroje społeczne przed wyborami samorządowymi i europejskimi, Paweł Marczewski – analiza przedwyborczych emocji społecznych na podstawie zamówionych przez Fundację badań, zrealizowanych przez agencję Difference, oraz dwóch badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację More in Common Polska oraz przez agencję Pacyfika.

Opinia prawna na temat statusu Państwowej Komisji Wyborczej w kontekście braku powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej jej siedmiu nowych członków, wskazanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 21 grudnia 2023 r., Sławomir Patyra

Panu burmistrzowi to już dziękujemy... Porażki i sukcesy w wyborach samorządowych, Jarosław Flis, Ireneusz Sadowski – publikacja pokazująca związek polityki ogólnopolskiej z wynikami wyborów samorządowych.

Kto kandyduje w wyborach samorządowych?, Mateusz Zaremba – analiza kandydatów i kandydatek w wyborach samorządowych 2024 na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Samorządowa ocena polityczna, Jarosław Flis, Ireneusz Sadowski – opracowanie przedstawiające kluczowe zjawiska związane z wynikami wyborów samorządowych 2024 roku, w tym relacje frekwencji wyborczej do poparcia dla poszczególnych ugrupowań w wyborach sejmikowych.

Reguły wyborów do Parlamentu Europejskiego, Jacek Haman – analiza specyfiki zasad rządzących wyborami do Parlamentu Europejskiego.

Parlament Europejski: prawodawca i przedstawiciel obywateli w systemie politycznym Unii Europejskiej, Karolina Borońska-Hryniewiecka – analiza roli i znaczenia Parlamentu Europejskiego w kontekście wyborów europejskich w 2024 roku.

Grupy polityczne w Parlamencie Europejskim: ponadnarodowi reprezentanci obywateli Unii Europejskiej, Karolina Borońska-Hryniewiecka – przedstawienie istniejących i możliwych do zawiązania po wyborach europejskich grup politycznych w Parlamencie Europejskim.

Nie tylko zniesienie opłat za roaming: co robi dla nas Parlament Europejski?, Aleksandra Krzysztozek, Krzysztof Ryncarz – analiza wpływu Parlamentu Europejskiego na życie obywateli UE na przykładzie zmian wprowadzonych przez Parlament w ostatnich latach.

Co może europoseł?, Renata Mieñkowska-Norkiene – omówienie możliwości działania, jakie w Parlamencie Europejskim posiadają europosłowie.

Niepewni Europejczycy w poszukiwaniu bezpieczeństwa. Nastroje w Polsce przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, Paweł Marczewski – raport z badań jakościowych i ilościowych nastrojów w Polsce przed wyborami do Parlamentu Europejskiego 10. kadencji.

Polska i Polacy w Unii Europejskiej, Joanna Konieczna-Sałamatin – analiza zmian stosunku Polek i Polaków do członkostwa w UE w przededniu wyborów do Parlamentu Europejskiego.

Miłość, nienawiść oraz zdrowy rozsądek. Narracje środowisk politycznych wokół Unii Europejskiej, Marcin Kotras – analiza narracji głównych polskich środowisk politycznych o Unii Europejskiej w trakcie kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego.

Obraz kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego 2024 w mediach społecznościowych, Krzysztof Izdebski, Magdalena Rudź, Aleksander Winciorek, Robert Woźniak – cykl siedmiu raportów z monitoringu wykorzystania mediów społecznościowych w kampanii wyborczej.

Głosowanie przez Internet. Skąd czerpać wzorce i jak wprowadzać innowacje wyborcze?, Magdalena Musiał-Karg – analiza argumentów za i przeciw wprowadzeniu głosowania elektronicznego lub głosowania internetowego w odwołaniu do doświadczeń innych państw.

Głosowanie internetowe. Dlaczego nie teraz?, Maciej Broniarz, Tomasz Zieliński – analiza problemów związanych z pomysłem wprowadzenia możliwości głosowania w wyborach przez internet.

Równe i powszechne. Społeczne propozycje zmian w prawie wyborczym – omówienie proponowanych przez organizacje społeczne kierunków zmian w zakresie regulacji procesu wyborczego.

Materiały informacyjne dla wyborców w wyborach samorządowych

Kalendarium. Wybory samorządowe 2024, Magdalena Wrzalik

Za co odpowiada samorząd, Justyna Przedzińska

Jak złożyć protest wyborczy? Wybory samorządowe 2024, Magdalena Wrzalik

Przewodnik po lokalu wyborczym. Wybory samorządowe 2024, Magdalena Wrzalik

Każdy głos się liczy?, Marta Żerkowska-Balas

Poradnik wyborcy. Wybory samorządowe 2024 roku, Magdalena Wrzalik

Jak zmienić miejsce głosowania?, Magdalena Wrzalik

To Ty decydujesz o samorządzie, Justyna Przedzińska

Wybory samorządowe 2024: zasady, specyfika, pułapki, Jarosław Haman

Demokracja lokalna i samorząd

W 2024 roku monitorowaliśmy sytuację samorządów w relacji z rządem. W lipcu opublikowaliśmy kolejną edycję **Indeksu Samorządności**, narzędzia mierzącego poziom autonomii samorządów w 3 obszarach: ustrojowym, politycznym i zadaniowo-finansowym. Indeks przedstawiał dane za rok 2023, ale zawierał także bilans dekady czyli podsumowanie zmian jakie dokonały się w okresie 2014–2023. Wyniki Indeksu zaprezentowaliśmy m.in. podczas konferencji Local Trends (Poznań, 14–15 października). Przygotowaliśmy też propozycje zwiększenia autonomii finansowej samorządu poprzez podniesienie dochodów własnych gmin: **Jak zwiększyć samodzielność finansową samorządu?** Propozycje te omawialiśmy m.in. podczas zorganizowanego w Fundacji seminarium z udziałem ekspertów i samorządowców.

Przed wyborami samorządowymi zajęliśmy się kwestią relacji władze lokalne – mieszkańcy. Opublikowaliśmy raport **Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w roku 2023** prezentujący wyniki przeprowadzonego przez nas badania. Opracowaliśmy pakiet rozwiązań służących zwiększeniu wpływu mieszkańców na decyzje podejmowane na szczeblu lokalnym – **Samorząd bardziej obywatelski**. Rekomendacje przedstawiliśmy na spotkaniu z sejmową Komisją Samorządu Terytorialnego oraz Parlamentarnym Zespołem Samorządu Terytorialnego, a także podczas debaty w Europejskim Centrum Solidarności. O wyzwaniach związanych z relacjami władze lokalne – mieszkańcy rozmawialiśmy również podczas seminarium zorganizowanego w Fundacji w gronie samorządowców, ekspertów i przedstawicieli organizacji pozarządowych. Zebrane wnioski i uwagi pomogły nam w rozpoczęciu prac nad metodologią planowanego na rok 2025 Indeksu Demokracji Lokalnej.

W pracach dotyczących samorządu wspierał nas **Zespół Ekspertów Samorządowych** w składzie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego), Marta Bejnar-Bejnarowicz (radna Rady Miasta Gorzowa, działaczka Kongresu Ruchów Miejskich), dr hab. Adam Gendźwiłł (Zakład Rozwoju i Polityki Regionalnej,

Uniwersytet Warszawski), prof. Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, członek – korespondent Polskiej Akademii Nauk, radca prawny, adwokat w Spółce Prawniczej I&Z s.c. w Warszawie), dr hab. Paweł Kubicki (Katedra Kultury i Społeczeństwa Europy, Instytut Europeistyki, Uniwersytet Jagielloński), dr Anna Materska-Sosnowska (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, członkini Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Rafał Matyja (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie), Jan Olbrycht (europoseł), Szymon Osowski (Sieć Watchdog Polska), prof. Iwona Sagan (Katedra Geografii Społeczno-Ekonomicznej, Uniwersytet Gdański), prof. Paweł Świaniewicz (Instytut Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), dr hab. Dawid Sześciło (Zakład Nauki o Administracji, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), dr Katarzyna Wojnar (Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych, Uniwersytet Warszawski), prof. Artur Wołek (Akademia Ignatianum w Krakowie), Marek Wójcik (Związek Miast Polskich).

Seminaria i debaty poświęcone problematyce samorządowej:

Stan demokracji lokalnej. Relacje władze samorządowe – mieszkańcy (24 maja) – seminarium eksperckie poświęcone wnioskowi płynącemu z raportu **Narzędzia partycypacji w Polsce w 2023 roku**. Udział wzięli: Szymon Andrzejewski (ekspert), Anna Dąbrowska (Uniwersytet Warszawski), Małgorzata Dzieniszewska-Naroska (Politechnika Warszawska), Piotr Frączak (OFOP), Adam Gendźwiłł (Uniwersytet Warszawski), Olga Gładkowska (Fundacja Batorego), Marcin Górecki (Fundacja Stocznia), Krzysztof Herbst (Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych), Barbara Jędrzejczyk (Stowarzyszenie Miasto Jest Nasze), Dominika Jocz-Lenkiewicz (zastępczyni burmistrza Wasilkowa), Paweł Knyż (student Uniwersytetu Warszawskiego), Piotr Kruszewski (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Joanna Krukowska (Uniwersytet Warszawski), Paulina Legutko-Kobus (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), Piotr Lewit (student Uniwersytetu Warszawskiego), Adrian Łuckiewicz (burmistrz Wasilkowa), Grzegorz Makowski (Fundacja Batorego), Borys Martela (Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych), Agnieszka Muras (Szkoła Liderów), Martyna Obarska (Uniwersytet SWPS), Filip Pazderski (Instytut Spraw Publicznych), Maria Perchuć-Żółtowska (Fundacja Stocznia), Joanna Pietrasik (Fundacja Civis Polonus), Krystian Połomski (Fundacja Wspomagania Wsi), Joanna Popławska (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), Przemysław Radwan (Fundacja Banku Ochrony Środowiska), Przemysław Sadura (Uniwersytet Warszawski), Tomasz Schimanek (Akademia Rozwoju Filantropii), Krzysztof Ślebioda (Pracownia Zrównoważonego Rozwoju), Anna Wawrzyniak (Fundacja Batorego), Anna Wieczorek (think tank Miasto), Mateusz Wojcieszak (Fundacja Pole Dialogu), Joanna Załuska (Fundacja Batorego), Alicja Żmijewska (Fundacja Batorego). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego)

Samorząd i organizacje społeczne (2 czerwca) – debata o demokracji lokalnej i partnerstwie pomiędzy organizacjami społecznymi a samorządem zorganizowana w ramach Święta Wolności i Praw Obywatelskich w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku. Powitanie: Aleksandra Dulikiewicz (prezydentka Gdańska), Basil Kerski (dyrektor ECS). Udział wzięli: Anna Dąbrowska (Stowarzyszenie Homo Faber), Karolina Dreszer (Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych), Łukasz Gorczyński (zastępca prezydenta Gliwic), Maria Klamana (zastępczyni prezydenta Krakowa), Robert Waraksa (burmistrz Olsztynka).

Jak zwiększyć samodzielność finansową gmin? (30 września) – seminarium eksperckie o problemie uzależnienia gmin od transferów z budżetu centralnego. Udział wzięli: Dariusz Cieślak (wójt gminy Sędziejowice), Jan Maciej Czajkowski (Związek Miast Polskich), Paweł Felis (Szkoła Główna Handlowa), Adam Gendźwiłł (Uniwersytet Warszawski, Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Witold Gintowt-Dziwiałowski (ekspert), Marian Kachniarz (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), Agnieszka Kopańska (Uniwersytet Warszawski), Aneta Maciążek (skarbnik Tomaszowa Mazowieckiego), Krajowa Rada Forów Skarbników), Elżbieta Malinowska-Misiąg (Szkoła Główna Handlowa), Jarosław Neneman (Ministerstwo Finansów), Arkadiusz Ptak (burmistrz miasta i gminy Pleszew), Paweł

Swianiewicz (Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego), Bernard Sabura (Związek Gmin Wiejskich RP), Agnieszka Schwarz (skarbnik gminy Nowe), Dawid Sześciło (Uniwersytet Warszawski, Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Piotr Tomaszewski (skarbnik Bydgoszczy), Włodzimierz Tomaszewski (poseł RP), Alicja Wójcik (zespół Ekopolis, CoopTech Hub), Marek Wójcik (Związek Miast Polskich). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Relacje rząd-samorząd: bilans dekady. Co dalej? (14 października) – prezentacja i dyskusja na temat trzeciej edycji Indeksu Samorządności podczas Europejskiego Forum Samorządowego Local Trends w Poznaniu. Udział wzięli: Magdalena Czarzyńska-Jachim (prezydentka Sopotu), Radomir Matczak (InnoBaltica Sp. z o.o.), Joanna Radzięda (radna gminy Suchy Las), Paweł Swianiewicz (Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego). Prowadzenie: Joanna Załuska (Fundacja Batorego).

Samorząd i organizacje społeczne – współpraca w obliczu zagrożeń dla bezpieczeństwa i demokracji. Okrągły stół (19 października) – debata publiczna podczas Igrzysk Wolności w Łodzi poświęcona potrzebie wzmocnienia i instytucjonalizacji współpracy samorządu lokalnego i organizacji społecznych w sytuacjach kryzysowych. Udział wzięli: Magdalena Czarzyńska-Jachim (prezydentka Sopotu), Marcin Bazylak (prezydent Dąbrowy Górniczej), Katarzyna Batko-Tołuć (Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska), Paweł Kubicki (Uniwersytet Jagielloński), Joanna Suchomska (Pracownia Zrównoważonego Rozwoju). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Analizy, ekspertyzy i komentarze dotyczące problematyki samorządowej:

Indeks Samorządności 2024. Bilans dekady 2014–2023, Marta Lackowska, Radomir Matczak, Paweł Swianiewicz, Dawid Sześciło, Katarzyna Wojnar – trzecia edycja Indeksu służącego kompleksowej ocenie kondycji polskiej samorządności terytorialnej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – przygotowany przez Huberta Izdebskiego, członka Zespołu Ekspertów Samorządowych, projekt wskazujący zakres niezbędnej nowelizacji ustawy o KWSRiST, by przywrócić podmiotowe traktowania przedstawicieli samorządów i zwiększyć ich rolę w procesie legislacyjnym dotyczącym samorządu.

Nowy model nadzoru prawnego wojewodów nad samorządami. Założenia do projektu ustawy, Aneta Gęsiarz-Krasucka, Marcin Wielgolaski – założenia do projektu ustawy zmieniającej model nadzoru prawnego wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego.

Co dalej z samorządem?, Krzysztof Brunetko, Adam Gendźwiłł, Hubert Izdebski, Dawid Kopaczewski, Paweł Kubicki, Julita Łukomska, Iwona Sagan, Katarzyna Sztop-Rutkowska, Joanna Wons-Kleta, Joanna Załuska (red.) – zbiór tekstów poświęconych wyzwaniom, jakie stoją przed polską samorządnością terytorialną.

Quo vadis, samorządzie?, Iwona Sagan – analiza kondycji samorządności w Polsce na dwa miesiące przed dziewięćmi wyborami lokalnymi w III RP.

Jak zwiększyć samodzielność finansową samorządu?, Agnieszka Bem, Michał Bernardelli, Leonard Etel, Paweł Felis, Milena Kowalska, Anita Makowska, Elżbieta Malinowska-Misiąg, Jarosław Olejniczak, Grzegorz Otczyk, Leszek Patrzalek – ekspertyza przedstawiająca propozycje zmian w podatku od nieruchomości wraz z komentarzami Jana Macieja Czajkowskiego, Adama Gendźwiłła i Agnieszki Kopańskiej.

Finanse samorządów – co można szybko poprawić?, Paweł Swianiewicz – komentarz na temat prostych „reform cząstkowych”, które mogłyby szybko poprawić kondycję finansową samorządów.

Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w 2023 roku, Anna Dąbrowska – raport z badania przeprowadzonego na reprezentatywnej, losowo wybranej próbie 200 gmin.

Czemu jest tak źle, skoro jest tak dobrze?, Paweł Kubicki – komentarz do raportu *Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w 2023 roku*.

Do czego służą i do czego powinny służyć narzędzia partycypacji w Polsce? Komentarz do raportu Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w 2023 roku, Szymon Andrzejewski – komentarz do raportu *Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w 2023 roku*.

Partycypacja to nie tylko liczby. Jak budować kulturę partycypacyjną?, Katarzyna Sztop-Rutkowska – komentarz do raportu *Narzędzia partycypacji lokalnej w Polsce w 2023 roku*.

Stan demokracji lokalnej. Dyskusja – zapis dyskusji z 24 maja o relacjach władze samorządowe – mieszkańcy.

Samorząd bardziej obywatelski – zbiór obywatelskich propozycji zmian legislacyjnych i dobrych praktyk wzmacniających wspólnoty samorządowe.

Aktywność obywatelska i odporność społeczna

W 2024 roku analizowaliśmy przyczyny i długofalowe skutki bezprecedensowej mobilizacji obywatelskiej, która doprowadziła do zmiany władzy w wyborach parlamentarnych 15 października 2023 roku. Zorganizowaliśmy cykl trzech seminariów: spotkania z osobami wybranymi po raz pierwszy do Sejmu i wywodzącymi się z ruchów i organizacji społecznych na temat ich oczekiwań i planów politycznych (luty); z młodymi osobami zaangażowanymi podczas wyborów (luty) oraz z zaangażowanymi publicznie młodymi osobami na temat ich postrzegania młodzieżówek partyjnych (kwiecień). Ukoronowaniem tych spotkań była konferencja **Spółeczeństwo w działaniu. Siła mobilizacji i samoorganizacji** (październik), zorganizowana w rocznicę wyborów parlamentarnych.

Organizację konferencji poprzedziło badanie jakościowe, oparte na kilkudziesięciu pogłębionych wywiadach jakościowych z osobami zaangażowanymi w prodemokratyczne inicjatywy społeczne w latach 2015–2023. Wyniki badań zaprezentowaliśmy na konferencji październikowej w Warszawie, a następnie na konferencji grudniowej w Bratysławie, zorganizowanej w ramach inicjatywy regionalnej finansowanej z programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, we współpracy z partnerami ze Słowacji i Słowenii. Inicjatywa miała na celu porównanie doświadczeń dotyczących roli organizacji społecznych w mobilizacji obywateli do działań w obronie demokracji i praworządności w trzech krajach. Badanie oraz obie konferencje stały się podstawą do przygotowania porównawczego raportu w języku angielskim.

W 2024 podjęliśmy też dyskusję na temat dwóch ważnych tematów, związanych z aktywnością obywatelską – zielonej transformacji oraz odporności społecznej. Na zorganizowanym w marcu seminarium rozmawialiśmy o roli społeczeństwa obywatelskiego w przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym oraz wprowadzaniu unijnych polityk mających służyć temu celowi. Na zorganizowanym w sierpniu seminarium zajęliśmy się tematem roli społeczeństwa obywatelskiego w budowaniu odporności państwa. Oba wątki były też rozwijane w publikacjach – analizach i komentarzach eksperckich.

Seminaria i debaty:

Ruchy społeczne i polityka (6 lutego) – seminarium z udziałem posłów i posłanek wywodzących się z organizacji społecznych o tym jak optymalnie wykorzystać potencjał obecności przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i działaczy społecznych w nowym polskim parlamencie. Udział wzięli: Magdalena Biejat (wicemarszałkini Senatu RP, Lewica Razem), Agnieszka Buczyńska (ministra do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego, Polska 2050), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Piotr Kosiewski (Fundacja Batorego), Ewa Kulik-Bielińska (Fundacja Batorego), Alicja Łepkowska-Gołaś (posłanka na Sejm RP, Platforma Obywatelska), Dorota Łoboda (posłanka na Sejm RP, Koalicja Obywatelska), Paweł

Marczewski (Fundacja Batorego), Jolanta Niezgodzka (posłanka na Sejm RP, Nowoczesna), Barbara Oliwiecka (posłanka na Sejm RP, Polska 2050), Franciszek Sterczewski (poseł na Sejm RP, Koalicja Obywatelska), Katarzyna Ueberhan (posłanka na Sejm RP, Nowa Lewica), Aleksandra Wiśniewska (posłanka na Sejm RP, Koalicja Obywatelska), Joanna Załuska (Fundacja Batorego), Maciej Żywno (wicemarszałek Senatu RP, Polska 2050). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Młodzi i wybory (9 lutego) – seminarium poświęcone doświadczeniom młodych w związku z wyborami parlamentarnymi 2023 roku i warunkom utrzymania wysokiej frekwencji osób młodych w wyborach samorządowych i europejskich 2024 roku. Udział wzięli: Magdalena Anatolczyk (Fundacja GrowSPACE), Magdalena Barabasz (Edyoutation), Laura Baranowska (Samorząd Uczniowski XLIX Liceum Ogólnokształcącego im. J.W. Goethego w Warszawie), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Maja Bodek (Twój Głos w Szkole, Fundacja Impuls), Maciej Fitryk (Pokolenie 2050), Kamila Grudniewska (Fundacja Edukacji i Aktywizacji Społecznej, Członkini Młodzieżowej Rady Klimatycznej), Szymon Gutkowski (Fundacja Batorego), Agata Jaroszek (Edyoutation), Wiktoria Jędruszkowiak (Inicjatywa Wschód), Kacper Kazimierzczak (Fundacja Varia Poznania), Hanna Kluzek (Dom Spokojnej Młodości), Kacper Kowalski (Młodzi Razem), Jakub Kwiatkowski (Młodzieżowy Sejmik Województwa Łódzkiego, Stowarzyszenie Drzewo Rozwoju), Julia Landowska (Fundacja Widzialne), Oskar Lewczuk (Młodzieżowy Sejmik Województwa Pomorskiego), Zofia Majchrzak (Kultura Liberalna), Agata Michalewicz (Młoda Lewica), Bartłomiej Morawski (Młodzi .Nowocześni), Katarzyna Niemier (MSK Poznań, Climate Reality), Emilia Skibińska (Młoda Lewica), Paula Wasiluk (Fundacja Akcja Menstruacja), Kinga Woźniak (Młoda Lewica). Prowadzenie: Paweł Marczewski (Fundacja Batorego).

Czarna przyszłość zielonej transformacji? (28 marca) – seminarium eksperckie poświęcone wynikom badań nad postawami społecznymi w Polsce i w Europie wobec wyzwań związanych z kryzysem klimatycznym, zieloną transformacją i Europejskim Zielonym Ładem. Udział wzięli: Iwona Bojadżijewa (Client Earth), Magdalena Budziszewska (Uniwersytet Warszawski), Alicja Dańkowska (Akademia Leona Koźmińskiego), Joanna Erbel (CoopTech Hub), Agnieszka Gawlikowska-Fyk (Forum Energii), Aleksandra Jaworska-Surma (Fundacja Polistratos), Wiktoria Jędruszkowiak (Inicjatywa Wschód), Zuzanna Karcz (Dom Spokojnej Młodości), Szymon Kardaś (Warszawskie Biuro ECFR), Krzysztof Katkowski (OKO.press), Monika Koszewska (Simpliciti), Dominika Lasota (Inicjatywa Wschód), Justyna Linke (Simpliciti), Zofia Łapniewska (Uniwersytet Jagielloński), Paweł Musiałek (Klub Jagielloński), Mateusz Piotrowski (Pacjent Europa), Bohdan Pękacki (Fundacja Batorego), Andrzej Rychard (Instytut Filozofii i Socjologii PAN, przewodniczący Rady Fundacji Batorego), Bożena Ryszawska (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), Przemysław Sadura (Uniwersytet Warszawski, Krytyka Polityczna), Tomasz Sawczuk (Kultura Liberalna), Agnieszka Stupkiewicz (Fundacja Frank Bold), Paulina Sobiesiak-Peneszko (Instytut Spraw Publicznych), Michał Syska (Ośrodek Myśli Społecznej im. F. Lassalle'a), Maria Wittels (More in Common Polska). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Młodzieżowe organizacje polityczne (19 kwietnia) – seminarium poświęcone funkcjonowaniu młodzieżówek partyjnych i ich postrzeganiu przez osoby młode. Udział wzięli: Marcin Adamcewicz (Ostra Zieleń, Rzecznik Zielonych we Wrocławiu), Michał Butkiewicz (Nowa Generacja), Maja Chorostkowska (Młodzi Demokraci Wrocław), Antoni Chudzicki (Nowa Generacja), Jakub Dziedzic (Federacja Młodych Socjaldemokratów), Maciej Fitryk (Polska 2050), Alicja Jakimko (Młodzi .Nowocześni), Aleksandra Jarosławska (Forum Młodych Ludowców), Kacper Kazimierzczak (Fundacja Varia Poznania), Kacper Kowalski (Młodzi Razem), Mateusz Majkut (Pokolenie 2050), Wiktoria Mazurczak (Nowa Generacja), Teresa Medlakowska (Młodzi Razem), Mateusz Merta (Młodzi Razem), Adam August Michalik („Młodzi o Polityce”, Szkoła Liderów), Bartłomiej Morawski (Młodzi .Nowocześni), Adrian Niewiadomski (Młodzi .Nowocześni), Hubert Przytuła (Młodzi dla Wolności), Wojciech Rafałowski (Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego), Julia Trojanowska (Młodzi Demokraci Radom), Michał Tyrawski (Radny Powiatu

Człuchowskiego, Młoda Lewica), Maja Włodarczyk (Nowa Generacja Łódzkie), Kinga Woźniak (Młoda Lewica). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Wspólnie dla bezpieczeństwa. Rola obywateli w projektowanych przepisach o ochronie ludności (29 sierpnia) – seminarium poświęcone projektowi ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Wprowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Dariusz Marczyński (Dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA). Uczestnicy: Dorota Bąbiak-Kowalska (dyrektorka biura Unii Metropolii Polskich), Bartosz Bednarczyk (harc mistrz, zastępca naczelniczki ZHP ds. relacji zewnętrznych), Agnieszka Deja (Bank Żywności SOS w Warszawie), Roch Dunin-Wąsowicz (University College London), Paweł Florek (Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowodzi im. Józefa Tuliszkowskiego), Grzegorz Gruca (Polska Akcja Humanitarna), Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Stanisław Jastrzębski (wójt gminy Długosiodło, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich), Małgorzata Kilian-Grzegorzczak (Stowarzyszenie Demagog), Dominik Mikołajczyk (redaktor naczelny InfoSecurity24.pl), Arkadiusz Nowalski (b. burmistrz Sejn), Waldemar Pawlak (Senator RP, prezes Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych), Antoni Podolski (b. wiceminister spraw wewnętrznych i administracji oraz b. dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa), Jerzy Salamucha (prezes Ligi Obrony Kraju), Katarzyna Sienkiewicz-Małyjurek (Politechnika Śląska), Piotr Stec (Departament Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM), Anita Szymborska (Ukraińska Akcja Klubu Inteligencji Katolickiej), Joanna Wons-Kleta (wójtka gminy Pawonków), Radosław Wnuk (I zastępca Prezydenta Miasta Chełm). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Społeczeństwo w działaniu. Siła mobilizacji i samoorganizacji (9 października) – konferencja o roli społeczeństwa obywatelskiego w Polsce w latach 2014–2023. W trzech panelach dyskusyjnych udział wzięli: Roch Dunin-Wąsowicz (University College London), Sarah Durieux (Fundacja Multitudes), Joanna Gzyra-Iskandar (Fundacja Feminoteka), Urszula Karaś (Fundacja More in Common), Jakub Karyś (Komitet Obrony Demokracji), Elżbieta Korolczuk (Södertörn University), Agnieszka Kosowicz (Fundacja Polskie Forum Migracyjne), Dominika Lasota (Inicjatywa WSCHÓD), Rastó Kužel (Memo'98), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Kacper Nowicki (Fundacja Varia Poznania), Małgorzata Szuleka (Helmińska Fundacja Praw Człowieka). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Anna Materska-Sosonowska (Fundacja Batorego), Ewa Kulik-Bielińska (Fundacja Batorego).

Budowanie odporności społeczeństwa obywatelskiego. Polska, Słowenia, Słowacja (14–15 listopada) – międzynarodowe seminarium w Bratysławie poświęcone roli organizacji społecznych i aktywności obywatelskiej w przeciwdziałaniu erozji swobód obywatelskich na przykładzie Polski, Słowenii i Słowacji. Udział wzięli: Michal Bača (Liga Zdrowia Psychicznego, Słowacja), Katarzyna Batko-Tołuć (Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska), Katarína Batková (Fundacja VIA IURIS, Słowacja), Katarína Bervar Sternad (Centrum Ochrony Praw Człowieka i Środowiska, Słowenia), Fedor Blaščák (Fundacja Społeczeństwa Obywatelskiego, Słowacja), Victor Breiner (Instytut Budowy Odporności, Słowacja), Anna Chmielewska (Fundacja Ocalenie, Polska), Karolína Farská (Inicjatywa „Za prawą Słowację”, Słowacja), Anna Fedas (Fundacja Batorego, Polska), Goran Forbici (Centrum Informacji, Współpracy i Rozwoju Organizacji Pozarządowych, Słowenia), Wiktoria Jędruszkowiak (Inicjatywa Wschód, Polska), Ewa Kulik-Bielińska (Fundacja Batorego, Polska), Rastó Kužel (MEMO 98, Słowacja), Mirosława Makuchowska (Kampania Przeciw Homofobii, Polska), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego, Polska), Jana Miléřová (Fundacja Glopolis i Sieć Neon, Czechy), Katarína Mišíková (Wyższa Szkoła Sztuk Sceniczych w Bratysławie, Słowacja), Mariana Novotná Nachtigallová (Milion Chwil dla Demokracji, Czechy), Ziemowit Nowak (Komitet Obrony Demokracji, Polska), Kacper Nowicki (Fundacja Varia Poznania, Polska), Juraj Rizman (Greenpeace Słowacja), Dominika Sitnicka (OKO.press, Polska), Lucia Szabová (Koalicja Klimatyczna,

Słowacja), Zuzana Wienk (Stowarzyszenie „Bystriny”, Słowacja), Andrej Vršanský (Liga Zdrowia Psychicznego, Słowacja), Adam Znášik (Agencja Reklamowa Komplot, Słowacja).

Raporty, analizy, komentarze:

Opór wobec nieoliberalnego zwrotu w Polsce, Słowenii i Słowacji, Paweł Marczewski, Fedor Blaščák, Goran Forbici – analiza porównawcza roli społeczeństwa obywatelskiego w przeciwdziałaniu antydemokratycznym trendom w Polsce, Słowenii i Słowacji.

Projekt ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej – wreszcie?, Hubert Izdebski – analiza projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej z 13 czerwca 2024 roku.

Jakie wyzwania towarzyszą budowaniu odporności społecznej? Uwagi wokół projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, Katarzyna Sienkiewicz-Małyjurek – analiza projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej jako elementu budowania odporności społecznej.

Gotowi na kryzys. Budowanie społecznej odporności, Jan Strzyżyński, Krzysztof Izdebski – analiza dotycząca najbardziej palących wyzwań w kontekście budowy odporności społeczeństwa obywatelskiego.

„Obywatelskość” jako odpowiedź na wojnę. Ekosystemy obywatelskie w Polsce po pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę w 2022 roku, Roch Dunin-Wąsowicz – analiza reakcji społeczeństwa obywatelskiego w Polsce na presję wywołaną inwazją Rosji na Ukrainę.

Od węgla do konsensusu: wyzwania i perspektywy transformacji energetycznej Polski, Szymon Kardaś – analiza głównych wyzwań dla polskiej transformacji energetycznej wraz z rekomendacjami dla władz polskich i instytucji unijnych.

Czarna przyszłość zielonej transformacji? O wynikach badań sondażowych Fundacji More in Common „Nastroje przed eurowyborami”, Alicja Dańkowska – analiza postawy Polek i Polaków wobec polityki energetycznej i klimatycznej Unii Europejskiej w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego na podstawie badania sondażowego przeprowadzonego przez Fundację More in Common Polska w lutym 2024 roku.

Czarna przyszłość zielonej transformacji?, Edwin Bendyk, Magdalena Budziszewska, Paweł Musiałek, Mateusz Piotrowski, Bożena Ryszawska, Przemysław Sadura – zbiór komentarzy o stosunku Polaków do zmian klimatu oraz unijnej polityki klimatycznej.

Pytania po drodze. Tematy rzadko poruszane podczas dyskusji o sprawiedliwej społecznie transformacji ku gospodarce neutralnej klimatycznie w Polsce, Jakub Gogolewski.

Europa i polityka zagraniczna

Od agresji Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku nasze działania w znacznym stopniu koncentrowały się na analizie znaczenia i konsekwencji wojny dla Europy oraz dla polskiej polityki zagranicznej. Zajmowaliśmy się także zmianami zachodzącymi w funkcjonowaniu i w polityce Unii Europejskiej oraz ich konsekwencjami dla Polski, a także wyzwaniami związanymi z polską polityką europejską. Przed objęciem przez Polskę prezydencji w Radzie UE i w obliczu wyzwań, przed jakimi stoi Europa, we współpracy z Warszawskim Biurem ECFR przedstawiliśmy propozycje priorytetów polityki zagranicznej Polski dotyczące rozszerzenia i reformy instytucjonalnej UE, unijnej polityki bezpieczeństwa i obronności, polityki energetyczno-klimatycznej, polityki przemysłowej oraz polityki UE wobec Chin. Zajmowaliśmy się także kluczowymi kwestiami polityki europejskiej, w tym polityką migracyjną Unii, konsekwencjami konfliktu w Strefie Gazy dla UE i Bliskiego Wschodu oraz konsekwencjami wyboru Donalda Trumpa na Prezydenta USA dla Europy.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

Wpływ nowej polityki gospodarczej USA na Unię Europejską (15 lutego) – debata na temat wpływu nowej polityki gospodarczej USA na Unię Europejską, zorganizowana we współpracy z Centrum Stosunków Międzynarodowych. Udział wzięli: Jakub Boratyński (Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP Komisji Europejskiej), Danuta Hübner (europosłanka, b. Komisarz UE ds. polityki regionalnej), Marcin Korolec (Instytut Zielonej Gospodarki), Barry C. Lynn (Open Markets Institute, USA). Prowadzenie: Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych).

Powrót do Europy (28 lutego) – seminarium eksperckie poświęcone prezentacji raportu *Powrót do Europy. Rekomendacje dla polskiej polityki w Unii Europejskiej* z udziałem Ministra ds. Unii Europejskiej Adama Słapki. Wprowadzenia: Michał Matlak (Parlament Europejski, Central European University), Monika Sus (Instytut Studiów Politycznych PAN), Szymon Kardaś (Warszawskie Biuro ECFR), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR). Komentarz: Adam Słapka (Minister ds. Unii Europejskiej). W dyskusji udział wzięli: Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR), Michał Baranowski (German Marshall Fund), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Małgorzata Bonikowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Justyna Gotkowska (Ośrodek Studiów Wschodnich), Leszek Jażdżewski (Liberté!), Tomasz Kamiński (Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytet Łódzki), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Łukasz Kulesa (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Jerzy Marek Nowakowski (Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie), Andrzej Olechowski (b. minister spraw zagranicznych), Wojciech Przybylski (Visegrad Insight, Res Publica Nowa), Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Jan Strzelecki (Polski Instytut Ekonomiczny), Jolanta Szymańska (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska, b. pełnomocnik rządu ds. negocjacji o członkostwo RP), Wojciech Warski (Business Centre Club), Paweł Wojciechowski (Instytut Finansów Publicznych, Centrum Stosunków Międzynarodowych), Marcin Zaborowski (GLOBSEC), Tomasz Zając (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych).

Forum Strategiczne: Polska w Europie – cykl 5 seminariów eksperckich organizowanych we współpracy z Warszawskim Biurem ECFR w celu opracowania rekomendacji dla polskiej polityki europejskiej: **Nastroje i oczekiwania społeczne przed nadchodzącymi wyborami do Parlamentu Europejskiego** (9 kwietnia), **Konflikt w Strefie Gazy: konsekwencje dla UE i Bliskiego Wschodu** (4 czerwca), **Europejska debata na temat polityki migracyjnej** (17 czerwca), **Przyszłość relacji polsko-ukraińskich** (10 października), **Wybór Donalda Trumpa na Prezydenta Stanów Zjednoczonych: konsekwencje dla UE** (25 listopada). Uczestnicy: Piotr Arak (VeloBank), Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR), Michał Baranowski (German Marshall Fund), Célia Belin (ECFR Paris), Bogumiła Berdychowska (Laboratorium Więzi), Krzysztof Błędowski (Katedra Ekonomii i Finansów Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Małgorzata Bonikowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Karolina Borońska-Hryniewiecka (Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Konstanty Gebert (Kultura Liberalna), Agnieszka Homańska (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Danuta Huebner (była komisarz Unii Europejskiej), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Daria Jankiel (Warszawskie Biuro ECFR), Aleksandra Jaworska-Surma (Fundacji Polistratos), Leszek Jażdżewski (Liberté!), Tomasz Kamiński (Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytet Łódzki), Szymon Kardaś (Warszawskie Biuro ECFR), Stefan Kawalec (Capital Strategy), Michał Kiśluk (Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego), Myroslava Keryk (Fundacja Nasz Wybór), Alicja Kępka (Departament Spraw Międzynarodowych i Migracji MSWiA), Joanna Konieczna-Sałamatin (Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego), Małgorzata Kopka-Piątek (Instytut Spraw Publicznych), Marcin Korolec

(Instytutu Zielonej Gospodarki), Piotr Kosiewski (Fundacja Batorego), Agnieszka Kosowicz (Fundacja Polskie Forum Migracyjne), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Marcin Kotas (Uniwersytet Łódzki), Stanisław Koziej (były szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego), Jacek Kucharczyk (Instytut Spraw Publicznych), Anna Kwiatkowska (Ośrodek Studiów Wschodnich), Wojciech Lewandowski (Instytut Nauk Politycznych PAN), Agnieszka Lichnerowicz (radio TOK FM), Hugh Lovatt (Senior Policy Fellow ECFR), Ewa Łabno-Fałęcka (Mercedes-Benz Manufacturing Poland), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Michał Matlak (Central European University), Marek Matusiak (Ośrodek Studiów Wschodnich), Mateusz Mońko (Departament Ekonomiczny Unii Europejskiej, KPRM), Jan Mróz (Warner Bros. Discovery PL & TVN), Tomasz Orłowski (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, b. ambasador RP we Francji), Ksenia Naranovich (Fundacja Rozwoju Oprócz Granic), Krzysztof Nieczypor (Ośrodek Studiów Wschodnich), Stephanie Niedenhoff (ECFR Berlin), Jan Olbrycht (b. poseł do Parlamentu Europejskiego), Andrzej Olechowski (były minister spraw zagranicznych), Olaf Osica (Biuro Strategii i Analiz Urzędu m. st. Warszawy), Joanna Papis (Polska Akcja Humanitarna), Łukasz Pawłowski (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Maria Piechowska (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Anna Piesiak (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów), Mateusz Piotrowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Antoni Podolski (Departament Planowania i Obrony MON), Marta Poślad (Google Polska), Robert Pszczel (Ośrodek Studiów Wschodnich), Janusz Reiter (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Ada Rogalewicz-Żylińska (Forum Młodych Dyplomatów), Tomasz Sawczuk (Kultura Liberalna), Tomasz Sieniow (Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa), Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Aleksander Stachurski (Amnesty International Polska), Jan Strzelecki (Polski Instytut Ekonomiczny), Vasileios Syros (Uniwersytet w Bazylei), Jolanta Szymańska (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Adam Traczyk (Fundacja More in Common Polska), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska, b. pełnomocnik rządu ds. negocjacji o członkostwo RP), Jakub Turowski (Meta), Wojciech Warski (Business Centre Club), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny), Paweł Wierdak (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Antoni Wierzejski (Fundacja Batorego), Colin Williamson (Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji), Paweł Wojciechowski (Instytut Finansów Publicznych, Centrum Stosunków Międzynarodowych), Tomasz Zając (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Paweł Zerk (Senior Policy Fellow w ECFR), Karolina Zbytniewska (Euractive). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Marta Prochwicz-Jazowska (Warszawskie Biuro ECFR).

Polska w zmieniającej się Europie (21 czerwca) – seminarium eksperckie poświęcone konsekwencjom wyniku wyborów do europarlamentu dla polskiej polityki europejskiej. Uczestnicy: Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR), Kinga Brudzińska (Polityka Insight), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Tomasz Kamiński (Uniwersytet Łódzki), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Agnieszka Lichnerowicz (Radio TOK FM), Michał Matlak (Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Środkowoeuropejski), Robert Pszczel (Ośrodek Studiów Wschodnich), Jolanta Szymańska (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska, b. pełnomocnik rządu ds. negocjacji o członkostwo RP), Paweł Wiśniewski (ekspert Parlamentu Europejskiego). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego)

Idea Chin. Chińscy myśliciele o władzy, postępie i narodzie (1 października) – seminarium eksperckie poświęcone nowej książce o Chinach autorstwa Marka Leonarda, dyrektora Europejskiego Centrum Stosunków Międzynarodowych (ECFR), Janki Oertel (dyrektorki programu azjatyckiego ECFR) i Alicji Bachulskiej (Warszawskie Biuro ECFR). Uczestnicy: Małgorzata Bonikowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Sylwia Czubkowska (Fundacja Instytut Zamenhofa, Radio TOK FM), Katarzyna Golik (Instytut Studiów Politycznych PAN), Krzysztof Iwanek (Instytut Nowej Europy), Daria Jankiel (Warszawskie Biuro ECFR), Leszek Jażdżewski (Liberté!), Jakub Jakóbowski (Ośrodek Studiów Wschodnich), Marcin Jerzewski (European Values Center for Security Policy), Maciej Kalwasiński (Ośrodek Studiów Wschodnich), Anna Kwiatkowska (Ośrodek Studiów Wschodnich), Maciej Łaska (Palantir Technologies)

Polska), Ewa Łabno-Falęcka (Mercedes-Benz Manufacturing Poland), Mateusz Mazzini (tygodnik „Polityka” oraz Wyborcza.pl), Joanna Nawrotkiewicz (Uniwersytet Łódzki), Janka Oertel (program azjatycki ECFR), Agnieszka Ostrowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Łukasz Pawłowski (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Antoni Podolski (Ministerstwo Obrony Narodowej), Marcin Przychodniak (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Tomasz Sajewicz (Polskie Radio), Justyna Szczudlik (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Marta Tomczak (Uniwersytet SWPS), Wojciech Warski (Business Centre Club), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny), Maria Wiśniewska (Polityka Insight), Damian Wnukowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych). Prowadzenie: Marta Prochwicz-Jazowska (Warszawskie Biuro ECFR).

Analizy, raporty, komentarze:

Powrót do Europy. Rekomendacje dla polskiej polityki w Unii Europejskiej, Alicja Bachulska, Edwin Bendyk, Michał Matlak, Ryszard Pawlik, Agnieszka P. Smoleńska, Monika Sus, Paweł Dariusz Wiśniewski, redakcja Piotr Buras.

Humanitarna kontrola granic: Polska i europejski kryzys migracyjny, Piotr Buras – rekomendacje dla polskiej polityki migracyjnej i azylowej.

Europa, przestrzeń bezpieczeństwa i rozwoju, Edwin Bendyk – analiza wyzwań, przed którymi stoi Unia Europejska w przededniu wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz polskiej prezydencji w Radzie UE.

Unia Europejska i Polska – moment geostrategiczny, Edwin Bendyk – analiza geostrategicznego znaczenia wyniku wyborów do Parlamentu Europejskiego.

Polska i Ukraina

Ważnym elementem naszych działań w obszarze współpracy międzynarodowej była integracja Ukrainy z UE oraz rola Polski w tym procesie. Przyglądaliśmy się stanowi przygotowań Ukrainy do akcesji, zwłaszcza w obszarze praworządności, zwalczania korupcji i zwiększania przejrzystości życia publicznego. Tym tematom poświęcone były dwa raporty przygotowane przez ukraińskie zespoły eksperckie: **Dziesięć lat walki z korupcją: sukcesy i wyzwania stojące przed Ukrainą** oraz **Reforma wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie: sukcesy, wyzwania i przyszłe priorytety**. Były one omawiane zarówno podczas debat publicznych na Igrzyskach Wolności, jak i podczas seminariów z udziałem polskich środowisk eksperckich. Prowadziliśmy również prace nad **polsko-ukraińską mapą drogową w procesie akcesji Ukrainy do UE** analizującą wyzwania w procesie akcesji Ukrainy do UE w obszarach od wspólnego rynku po wspólną politykę bezpieczeństwa oraz korzyści z ich przewyciężenia.

Kontynuowaliśmy **polsko-ukraińskie spotkania** poświęcone sytuacji w Ukrainie podczas wojny, warunkom niezbędnym do zaprowadzenia pokoju, integracji Ukrainy ze strukturami Unii Europejskiej oraz relacjom polsko-ukraińskim. Zorganizowaliśmy wspólnie z Międzynarodową Fundacją Odrodzenie z Kijowa kolejną edycję **Forum Polska-Ukraina** we Lwowie. Spotkania te służyły rozwojowi dialogu między społeczeństwami obywatelskimi obu krajów, koncentrując się na roli społeczeństwa obywatelskiego w czasie wojny, wspólnych wyzwaniach w zakresie bezpieczeństwa, perspektywach negocjacji w sprawie przystąpienia Ukrainy do UE oraz problemach związanych z powojenną odbudową Ukrainy.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

24 lutego 2022 – ukraińska lekcja dla Polski (22 lutego) – seminarium eksperckie o wnioskach z ukraińskiego doświadczenia dla państwa i społeczeństwa polskiego. Wprowadzenia: Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight, b. ambasador Polski w Afganistanie), Wojciech Przybylski (Visegrad Insight, Res Publica Nowa). Uczestnicy dyskusji: Adam

Balcer (Studium Europy Wschodniej UW), Michał Baranowski (German Marshall Fund East), Bogumiła Berdychowska (Laboratorium „Więzi”), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Izabella Chruślińska („Przegląd Polityczny”), Mirosław Czech (publicysta), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Agnieszka Lichnerowicz (Radio TOK FM), Paweł Kaczmarczyk (Ośrodek Badań nad Migracjami UW) Stefan Kawalec (Capital Strategy), Myrośława Keryk (Fundacja Nasz Wybór), Marcin Korolec (Instytut Zielonej Gospodarki), Agnieszka Kosowicz (Fundacja Polskie Forum Migracyjne), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Marek Menkiszak (Ośrodek Studiów Wschodnich), Jan Strzelecki (Polski Instytut Ekonomiczny), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska, b. pełnomocnik rządu ds. negocjacji o członkostwo RP), Laurynas Vaičiūnas (Kolegium Europy Wschodniej), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Granica polsko-ukraińska – jak nie dać się podzielić? (29 lutego) – debata na temat napiętej sytuacji na granicy polsko-ukraińskiej spowodowanej protestami rolników. Uczestnicy: Andrij Deszczycia (ambasador Ukrainy w Polsce w latach 2014–2022), Marta Jaroszewicz (Ośrodek Badań nad Migracjami, współautorka raportu Granica nowoczesnego sąsiedztwa. Jak ją zbudować?) Paweł Kowal (przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu), Weronika Mowchan (Instytut Badań Ekonomicznych i Konsultacji Politycznych w Kijowie), Jacek Piechota (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

XVI Forum Polska-Ukraina (14–15 czerwca) – dwudniowa konferencja we Lwowie zorganizowana wspólnie z Międzynarodową Fundacją Odrodzenie. Uczestnicy: Michał Baranowski (German Marshall Fund Polska), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Antin Borkowski (dziennikarz Espresso TV, wykładowca na Politechnice Lwowskiej), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Natalia Butyrska („New Europe” Centre), Mirosław Czech (publicysta), Oksana Daszczakiwska (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Maciej Duszczyk (wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji RP), Mychailo Gonczar (Strategy XXI, Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Jewhen Hlibowycy (Centrum Analityczne pro.mova), Danuta Hübner (posłanka do Parlamentu Europejskiego IX kadencji), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Tadeusz Iwański (Ośrodek Studiów Wschodnich), Marta Jaroszewicz (Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego), Switłana Jaworska (ambasada Wielkiej Brytanii w Ukrainie), Ellina Jurczenko (think tank rolniczy ZMIST), Oksana Jury nec (była posłanka do Rady Najwyższej Ukrainy), Sławomir Kalinowski (Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN), Stefan Kawalec (Capital Strategy), Alicja Kępka (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji), Bogdan Klich (senator RP), Mykoła Kniażycki (poseł do Rady Najwyższej Ukrainy, współprzewodniczący Grupy Parlamentarnej ds. Kontaktów Międzyparlamentarnych z RP, przewodniczący Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia Ukraina-UE), Marcin Korolec (Instytut Zielonej Gospodarki), Piotr Kosiewski (Fundacja Batorego), Agnieszka Kosowicz (Fundacja Polskie Forum Migracyjne), Mykoła Kuznio (Projekt UE A4U, były zastępca szefa Rządowego Biura ds. Integracji z UE), Ella Libanova (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy), Agnieszka Lichnerowicz (Radio TOK FM), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Michał Matlak (Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Środkowoeuropejski), Weronika Moczan (Instytut Ekonomicznych Badań i Politycznych Konsultacji), Iwan Nahorniak (doradca wicepremiera ds. Integracji Europejskiej i Euroatlantyckiej Rady Ministrów Ukrainy, EasyBusiness Think Tank), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Biznesów i Finansów Vistula), Jurij Panczenko (Europejska Prawda), Inna Pidluska (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Bohusław Prah (rektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego), Ołena Romanowa (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Jarosław Ruszczy szyn (poseł do Rady Najwyższej Ukrainy), Andrij Sadowyj (mer Lwowa), Zoresława Samotiy (Fundacja Batorego), Patrycja Sasnal (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Ihor Seletskij (Kurs Euroatlantycki, asystent przewodniczącego Komisji Werchownej Rady ds. integracji z UE), Wołodymyr Solovian (Ukraine Crisis Media Center, Kijów), Jan Strzelecki (Polski Instytut Ekonomiczny), Iryna Suszko (Europa bez granic), Oleksandr Suszko (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Jan Swianiewicz (Fundacja

Batorego), Dmytro Szerenhowski (prorektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego), Dmytro Szulha (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Rostysław Tomenczuk (były dyrektor departamentu koordynacji międzynarodowej pomocy w Sekretariacie Rady Ministrów Ukrainy), Dmytro Tużański (Instytut Strategii Środkowoeuropejskiej), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny), Hlib Wyszliński (Centrum Strategii Gospodarczej), Marek Ziółkowski (b. ambasador RP w Ukrainie), Jarosław Żaliło (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych).

Przeciwdziałanie korupcji w Ukrainie. Niezbędne reformy i lekcje dla Polski (18 czerwca) – seminarium eksperckie poświęcone prezentacji wstępnej wersji raportu **Dziesięć lat walki z korupcją: sukcesy i wyzwania stojące przed Ukrainą**. Uczestnicy: Piotr Andrusieczko (Instytut Antropologii i Etnologii UAM), Andrij Borowyk (Transparency International Ukraine), Mirosław Czech (publicysta), Mykoła Hawroniuk (Centrum Reform Politycznych i Prawnych), Krzysztof Krak (Compliance Business Administration), Grzegorz Makowski (Fundacja Batorego), Jurij Panczenko (Europejska Prawda), Jacek Piechota (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza), Olga Piskunowa (Centrum Reform Politycznych i Prawnych), Kateryna Ryżenko (Transparency International Ukraine), Sławomir Śnieżko (Fundacja Akademia Antykorupcyjna), Jan Strzelecki (Polski Instytut Ekonomiczny), Dmytro Szulga (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Marcin Waszak (Linia Etyki), Jacek Wojciechowicz (UN Global Compact Network Poland), Marcin Walecki (National Democratic Institute in Ukraine), Ilona Wysmulek (Instytut Filozofii i Socjologii PAN), Jarosław Żaliło (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Praworządność w Ukrainie a proces akcesyjny do EU (5 września) – seminarium eksperckie poświęcone prezentacji roboczej wersji raportu **Reforma wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie: sukcesy, wyzwania i przyszłe priorytety**. Uczestnicy: Jan Barcz (kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego i Prawa UE w Kolegium Prawa Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie), Halyna Chyzyk (Rafał Lemkin Society), Monika Florczak-Wątor (Uniwersytet Jagielloński, Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Barbara Grabowska-Moroz (Central European University), Danuta Hübner (posłanka do Parlamentu Europejskiego VII–IX kadencji, b. komisarz UE), Tadeusz Iwański (Ośrodek Studiów Wschodnich), Jakub Kocjan (Akcja Demokracja), Wiktoria Melnyk (Centrum Reform Politycznych i Prawnych), Krzysztof Nieczypór (Ośrodek Studiów Wschodnich), Roman Petrow (Uniwersytet Narodowy Akademia Kijowsko-Mohylańska), Roman Samliuk (Centrum Antykorupcyjne), Halyna Senyk (CEELI Institute w Pradze), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska, b. pełnomocnik rządu ds. negocjacji członkostwa Polski), Kristina Trykhlub (Narodowy Uniwersytet Prawny im. Jarosława Mądrego w Charkowie), Anna Wójcik (Instytut Nauk Prawnych PAN, Oko.press), Mychajło Żernakow (Fundacja DEJURE). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Ukraińska droga do EU i NATO. Realia i wyzwania (13 września) – spotkanie z działaczami i działaczkami ukraińskiej Inicjatywy Obywatelskiej „Transformacja Ukrainy” w celu przedstawienia i przedyskutowania koncepcji kompleksowej transformacji Ukrainy jako narzędzia do przezwyciężenia słabości państwa ukraińskiego, zwiększenia i przygotowania państwa do odbudowy po zniszczeniach wojennych. Uczestnicy: Adam Balcer (Studium Europy Wschodniej UW), Jānis Bordāns (b. minister sprawiedliwości Łotwy), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), Oleksandr Donij (Inicjatywa Obywatelska „Transformacja Ukrainy”), Oleksandr Fedoruk (pułkownik Sił Zbrojnych Ukrainy), Oleksji Halaka (kapitan Sił Zbrojnych Ukrainy), Serhij Hajdaj (Szef Państwowej Administracji Mukaczewa), Olha Hryciuta (Stowarzyszenie Żony Weteranów), Tadeusz Iwański (Ośrodek Studiów Wschodnich), Taras Iwanow (kapitan Sił Zbrojnych Ukrainy), Juris Jurašs (żołnierz, ochotnik Sił Zbrojnych Ukrainy, były Deputowany Parlamentu Łotwy), Oleksandr Jurkow (Inicjatywa Obywatelska Transformacja Ukrainy), Tymofij Jurkow (Inicjatywa Obywatelska Transformacja Ukrainy), Myhailo Khary (Inicjatywa Obywatelska Transformacja Ukrainy), Oleh Kharczewny (pułkownik Sił Zbrojnych Ukrainy), Olena Kopanczuk

(deputowana Werchownej Rady Ukrainy), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Wiktor Krykun (kierownik Służby Prawnej Rady Żołnierzy i Weteranów, konsul Sił Zbrojnych Ukrainy), Agnieszka Lichnerowicz (Radio TOK FM), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego, Team Europe), Robert Pszczel (Ośrodek Studiów Wschodnich), Wojciech Przybylski (Res Publica Nowa, Visegrad Insight), Jarosław Romanczuk (Inicjatywa Obywatelska Transformacja Ukrainy), Mirosław Skórka (Związek Ukraińców w Polsce), Taras Stetskiv (Inicjatywa Obywatelska Transformacja Ukrainy), Antoni Wierzejski (Fundacja Batorego). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Korupcja w Ukrainie. Nie taki diabeł straszny? (8 października) – dyskusja publiczna w ramach Kongresu Odbudowy Ukrainy COMMON FUTURE, której celem było obalenie mitu o wszechobecnej korupcji i wskazanie na pozytywne zmiany oraz inicjatywy, które mogą przyczynić się do budowy uczciwego i transparentnego środowiska dla inwestycji w Ukrainie. Rozmawiali: Kateryna Ryzenko (Transparency International Ukraina, Kijów) i Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Odporność – ukraińska lekcja dla Europy (20 października) – debata na Igrzyskach Wolności w Łodzi o tym, jak wykorzystać ukraińskie doświadczenia do tworzenia unijnego modelu odporności i zdolności do reagowania na sytuacje kryzysowe. Uczestnicy: Anna Ackermann, (Ecoaction), Maria Repko (Centrum Strategii Ekonomicznej), Jarosław Żaliło (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Integracja Ukrainy z UE a Polska (20 października) – debata na Igrzyskach Wolności w Łodzi o roli Polski w procesie negocjacji akcesyjnych Ukrainy do UE. Uczestnicy: Andrij Deszczyca (b. ambasador Ukrainy w Polsce), Marek Prawda (podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych), Mariia Zolkina (Fundacja Inicjatyw Demokratycznych), Maryna Jaroszewycz (Rada Polityki Zagranicznej „Ukraiński Pryzmat”), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Proces akcesyjny Ukrainy a Polska. Wymiar ekonomiczny i społeczny – szanse i wyzwania (21 listopada) – debata na konferencji Polska Polityka Wschodnia 2024 o kwestiach ekonomicznych i społecznych, które mogą się stać przedmiotem sporów między Polską a Ukrainą w trakcie jej negocjacji akcesyjnych oraz o tym jak przygotować się do rozwiązywania potencjalnych konfliktów. Uczestnicy: Danuta Hübner (była komisarz KE ds. polityki regionalnej), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Monika Stanny (Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, Polska Akademia Nauk), Jan Strzelecki (Polski Instytut Ekonomiczny). Prowadzenie: Marek Tejchman (z-ca redaktora naczelnego, „Dziennik Gazeta Prawna”).

Analizy, raporty, komentarze:

Dziesięć lat walki z korupcją: sukcesy i wyzwania stojące przed Ukrainą, Pawło Demczuk, Anna Kuc, Kateryna Ryzenko, Natalia Siczewluk, Andrij Szwadczak, Andrij Tkaczuk – raport przedstawiający główne osiągnięcia Ukrainy dotyczące zwiększania transparentności państwa i reform antykorupcyjnych od lutego 2014 do marca 2024 roku oraz proponujący nowe działania, które pomogą wzmocnić zmiany i przybliżyć Ukrainę do członkostwa w UE (wersja polska, ukraińska i angielska).

Reforma wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie: sukcesy, wyzwania i przyszłe priorytety, Nestor Barczuk, Jarosław Kuzyszyn, Mychajło Żernakow – raport prezentujący strukturę systemu sądownictwa Ukrainy, oceniający reformy wprowadzone w latach 2014–2024 i przedstawiający rekomendacje dotyczące kolejnych kroków (wersja polska, ukraińska i angielska).

Ukraiński model przystąpienia do Unii Europejskiej wymaga zmiany polityki rozszerzenia oraz strategicznej wizji wzajemnego wzmocniania się UE i Ukrainy, Iwan Nahorniak – wystąpienie Iwana Nahorniaka, eksperta ds. międzynarodowych i integracji z UE, podczas XVI Forum Polska-Ukraina we Lwowie (wersja polska i ukraińska).

Nie mamy innego wyjścia, jak zapewnić Ukrainie zwycięstwo, Bogdan Klich – wystąpienie senatora Bogdana Klicha podczas XVI Forum Polska-Ukraina we Lwowie (wersja polska i ukraińska).

Więcej tymczasowości, mniej ochrony, Ksenia Naranovich – analiza regulacji zawartych w nowelizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (wersja polska i ukraińska).

Jak przywrócić efektywność państwa na granicy polsko-ukraińskiej?, Marta Jaroszewicz – analiza sytuacji na granicy polsko-ukraińska wraz z rekomendacjami dla ruchu osobowego i towarowego.

Ukraina. Wiele frontów wojny, Edwin Bendyk – analiza geostrategiczna rezultatów szczytu NATO w dniach 9–11 lipca 2024 roku.

Na Wschodzie bez zmian, Edwin Bendyk – analiza stanu spraw w trwającej wojnie rosyjsko-ukraińskiej.

Ukraina: legitymizacja i podmiotowość, Edwin Bendyk – analiza politycznej sytuacji w Ukrainie w związku z formalnym zakończeniem kadencji prezydenta Wołodymyra Zełenskiego.

Ukraina. Realizm i nadzieja, Edwin Bendyk – analiza politycznej sytuacji Ukrainy w jej zmaganiach z Rosją.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

Obok konferencji i debat inspirowanych tekstami powstałymi w ramach prac zespołów eksperckich organizowaliśmy także spotkania poświęcone kwestiom istotnym dla przyszłości naszego państwa i regionu.

Prawda po wyborach (23 kwietnia) – seminarium eksperckie poświęcone sytuacji społeczno-politycznej kraju z udziałem autorów tekstów publikacji *Prawda po wyborach 15 października 2023*. Uczestnicy: Elżbieta Ciżewska-Martyńska (Uniwersytet Warszawski), Przemysław Czapliński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Anna Giza-Poleszczuk (Uniwersytet Warszawski), Inga Iwasiów (Uniwersytet Szczeciński), Jacek Haman (Uniwersytet Warszawski), Marcin Kędzierski (Uniwersytet Jagielloński), Małgorzata Kowalska (Uniwersytet w Białymstoku), Marek Krajewski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Joanna Krakowska (Polska Akademia Nauk), Piotr Kosiewski (Fundacja Batorego), Anna Materska-Sosnowska (Fundacja Batorego, Uniwersytet Warszawski), Kacper Nowicki (Fundacja Varia Poznania), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Mikołaj Pawlak (Uniwersytet Warszawski), Jacek Raciborski (Uniwersytet Warszawski), Krystyna Skarżyńska (Uniwersytet SWPS), Katarzyna Sztop-Rutkowska (Uniwersytet w Białymstoku, Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Jacek Kuroń, historia bardzo ludzka. W poszukiwaniu pozytywnego mitu polskiej współczesności (3 czerwca) – debata publiczna zorganizowana z okazji 20. rocznicy śmierci Jacka Kuronia, pierwszego ministra pracy w rządzie po wyborach 4 czerwca 1989 roku, o tym jak mówić o doświadczeniu Solidarności oraz przełomu 1989 roku. Uczestnicy: Paweł Łysak (reżyser teatralny), Marcin Napiórkowski (Instytut Kultury Polskiej, współautor scenariusza musicalu *1989*), Katarzyna Szyngiera (reżyserka teatralna, współautorka scenariusza i reżyserka musicalu *1989*), Magda Szczesiak (Instytut Kultury Polskiej). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Między państwem a filantropią. O pomaganiu w XXI wieku (16 grudnia) – debata z okazji 30-lecia założonego przez Jacka Kuronia Banku Żywności SOS w Warszawie o zmianach w modelu pomagania potrzebującym. Uczestnicy: Agnieszka Deja (Bank Żywności SOS w Warszawie), Joanna Sadzik (Stowarzyszenie Wiosna), Ryszard Szarfenberg (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW, Europejska Sieć Przeciwdziałania Ubóstwu), Małgorzata Żurowska (Glovo Polska). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Nagroda im. Marcina Króla

W 2024 roku zorganizowaliśmy trzecią edycję Nagrody im. Marcina Króla, zmarłego w 2020 roku filozofa polityki i historyka idei, wieloletniego członka i przewodniczącego Rady Fundacji, za najlepszą książkę z dziedziny historii idei i badań nad przyszłością, filozofii i myśli społecznej i politycznej, refleksji nad cywilizacją i kulturą. Przyznawana co roku nagroda w wysokości 50 tys. złotych wspierać ma rozwój debaty publicznej poprzez zachętę do: pogłębionej refleksji nad zjawiskami i trendami współczesności oraz wyzwaniem przyszłości, tworzenia nowych idei i prób opisu rzeczywistości, poszukiwania odpowiedzi na kryzys demokracji i wartości demokratycznych; poszerzania przestrzeni intelektualnego dyskursu ponad podziałami.

Nagrodę przyznaje Kapituła w składzie Agata Bielik-Robson (University of Nottingham), Przemysław Czapliński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Dariusz Gawin (Instytut Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie), Iwona Jakubowska-Branicka (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego), Zofia Król (Dwutygodnik), Elżbieta Matynia (New School for Social Research w Nowym Jorku), Zbigniew Nosowski (Więź), Andrzej Rychard (przewodniczący Kapituły, przewodniczący Rady Fundacji Batorego, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie) oraz Henryk Woźniakowski (Fundacja Kultury Chrześcijańskiej Znak).

W 2024 roku Kapituła zdecydowała o przyznaniu Nagrody Janowi Tokarskiemu za książkę **W cieniu katastrofy. «Encounter», Kongres Wolności Kultury i pamięć XX wieku** (Wydawnictwo Znak, Kraków 2023). Wśród pięciu książek finalistek znalazły się także książki: *Umówmy się na Polskę*, praca zbiorowa pod redakcją Macieja Kisilowskiego i Anny Wojciuk (Wydawnictwo Znak, Kraków 2023), Renaty Lis *Moja ukochana i ja* (Wydawnictwo Literackie, Kraków 2023), Jacka K. Sokołowskiego *Transnaród. Polacy w poszukiwaniu politycznej formy* (Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2023) oraz Magdy Szcześniak *Poruszeni. Awans i emocje w socjalistycznej Polsce* (Krytyka Polityczna, Warszawa 2023).

Wokół Nagrody zorganizowaliśmy pięć publicznych dyskusji poświęconych kondycji debaty intelektualnej oraz książkom-finalistkom i książce-laureatce:

Książki znaczące. Bilans idei 2023 (10 stycznia) – dyskusja online z przedstawicielami redakcji i portali o książkach, które były w 2023 roku w Polsce intelektualnym wydarzeniem, skłaniały do refleksji lub rewizji poglądów. Uczestnicy: Magdalena M. Baran (Liberté!), Joanna B. Bednarek (Czas Kultury), Ignacy Dudkiewicz (Magazyn Kontakt), Zofia Król (Dwutygodnik), Anna Kuczyńska (Res Publica Nowa), Roman Kurkiewicz (Le Monde diplomatique – edycja polska), Dominika Kozłowska (Znak), Magdalena Kicińska (Pismo), Zbigniew Nosowski (Więź), Konstanty Pilawa (Pressje), Katarzyna Skrzydłowska-Kalukin (Kultura Liberalna), Bogna Świątkowska (Notes Na 6 Tygodni/Bęc Zmiana), Agnieszka Wiśniewska (Krytyka Polityczna), Krzysztof Zalewski (Nowa Konfederacja, Instytut Boyma). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Pochodzenie, klasa, tożsamość (9 maja) – pierwsza z cyklu debat z autorami książek nominowanych do finału Nagrody im. Marcina Króla 2024, zorganizowana w Krakowie wspólnie z Międzynarodowym Centrum Kultury. Uczestnicy: Piotr Kaszczyszyn (Klub Jagielloński), Renata Lis (autorka książki-finalistki *Moja ukochana i ja*, Wydawnictwo Literackie), Paulina Małochleb (Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie), Magda Szcześniak (autorka książki-finalistki *Poruszeni. Awans i emocje w socjalistycznej Polsce*, Krytyka Polityczna). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Silne państwo, czyli jakie? (12 maja) – druga z cyklu debat z autorami książek nominowanych do finału Nagrody im. Marcina Króla 2024, zorganizowana wspólnie ze Świetlicą Krytyki Politycznej w Cieszynie. Uczestnicy: Maciej Kisilowski (współredaktor książki-finalistki *Umówmy się na Polskę*, Znak), Jacek K. Sokołowski (autor książki-finalistki *Transnaród. Polacy w poszukiwaniu politycznej formy*, Ośrodek Myśli

Politycznej), Agnieszka Turska-Kawa (dyrektorka Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

To dzieje się znowu. Intelktualiści wobec katastrofy (15 maja) – trzecia z cyklu debat z autorami książek nominowanych do finału Nagrody im. Marcina Króla 2024, zorganizowana w Gdańsku wspólnie z projektem Gdańsk Miasto Literatury. Uczestnicy: Basil Kerski (dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku), Małgorzata Kowalska (Wydział Filozofii Uniwersytetu w Białymstoku), Jan Tokarski (autor książki-finalistki *W cieniu katastrofy. «Encounter», Kongres Wolności Kultury i pamięć XX wieku*, Wydawnictwo Znak). Prowadzenie: Anna Materska-Sosnowska (Fundacja Batorego, Uniwersytet Warszawski).

Czy Europa może umrzeć? (23 maja) – debata publiczna podczas wręczenia Nagrody im. Marcina Króla za rok 2023. Uczestnicy: Jan Tokarski (laureat Nagrody za książkę *W cieniu katastrofy. «Encounter», Kongres Wolności Kultury i pamięć XX wieku*, Wydawnictwo Znak), Krzysztof Pomian (filozof, historyk, Polska Akademia Umiejętności), Patrycja Sasnal (politolożka, filozofka, kierowniczka Biura Badań i Analiz Polskiego Instytut Studiów Międzynarodowych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Analizy, raporty i inne opracowania przygotowywane w ramach programu były popularyzowane na blogu Fundacji (21 wpisów), w prowadzonych we współpracy z tygodnikiem „Polityka” cotygodniowym podcaście **Batory w Polityce** (31 rozmów), w wydawanym co dwa tygodnie biuletynie **Argumenty** przeznaczonym dla parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli rządu i administracji publicznej (22 wydania) oraz wydawanych co miesiąc **Monitorach**: legislacyjnym (6 wydań) i antykorupcyjnym (7 wydań), omawiających wydarzenia i zmiany w obszarach przeciwdziałania korupcji oraz praworządności i przejrzystości procesu legislacyjnego. Podejmowane przez program kwestie znalazły swoje odbicie w polskich i zagranicznych mediach, m.in. w programach telewizyjnych i radiowych: TVN, Radio TOK. fm, Radio dla Ciebie, Polskie Radio 24, Polskie Radio Program 4, Radio Nowy Świat, Radio 357, Polskie Radio Koszalin, Polskie Radio Lublin, na portalach gazeta.pl, Klub Jagielloński, Krytyka Polityczna, Kultura Liberalna, NaTemat, ngo.pl, Newseria, Oko.press, Onet.pl, w prasie codziennej i tygodniowej, w tym w „Dzienniku. Gazecie Prawnej”, „Forbes”, „Gazecie Wyborczej”, „Polityce”, „Przeglądzie”, „Rzeczpospolitej”, Ukraińskiej Europejskiej Prawdzie, a także na łamach pism: Pismo, Visegrad Insight i Wspólnota.

Koszty programu	2 759 935, 40 zł
-----------------	------------------

Warszawskie Biuro ECFR

Warszawskie Biuro Europejskiej Rady Spraw Zagranicznych (European Council on Foreign Relations – ECFR) jest częścią pan-europejskiego think tanku działającego od 2007 roku w ośmiu stolicach europejskich oraz USA. Celem ECFR jest prowadzenie badań i animowanie rzeczowej debaty o sprawach międzynarodowych oraz promowanie spójnej, skutecznej, opartej na wartościach europejskiej polityki zagranicznej. ECFR wydaje corocznie kilkanaście publikacji na tematy związane z polityką zagraniczną Unii Europejskiej, przygotowuje raporty i analizy, organizuje konferencje i debaty publiczne, seminaria i dyskusje eksperckie.

W 2024 roku działalność Warszawskiego Biura ECFR koncentrowała się na przedstawianiu propozycji wzmacniania unijnej i polskiej polityki zagranicznej w kluczowym momencie dla Europy. W ramach swoich prac ECFR zajmowało się kwestiami dotyczącymi nowych technologii, bezpieczeństwa energetycznego i ekonomicznego, transformacją klimatyczną, bezpieczeństwem i obronnością w Europie, Afryce, Azji oraz w Stanach Zjednoczonych.

Podobnie jak w poprzednich latach, Warszawskie Biuro ECFR wspierało działalność analityczną ECFR w aspektach dotyczących Polski i regionu Europy Środkowo-Wschodniej, upowszechniając analizy i rekomendacje przygotowane przez ekspertów ECFR, organizując spotkania, zarówno w formule publicznych debat otwartych dla szerszej publiczności, jak i zamkniętych spotkań eksperckich poświęconych polityce zagranicznej dla przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, instytucji państwowych, środowisk eksperckich, akademickich i biznesowych.

We współpracy z programem Forum Idei prowadziliśmy cykl seminariów eksperckich, **Forum Strategiczne: Polska w Unii Europejskiej** z udziałem ekspertów, doradców politycznych i dyplomatów (działania te opisane są w rozdziale Forum Idei).

Konferencje i seminaria publiczne

Warsaw European Conversation (15 marca) – konferencja zorganizowana we współpracy z Polityka Insight składająca się z sześciu paneli: **Europa w 2024: czas rozliczeń** z udziałem Věry Jourové (Komisja Europejska), Marka Leonarda (ECFR, Londyn), Stefano Sannino (Europejska Służba Działań Zewnętrznych), Radosława Sikorskiego (Ministerstwo Spraw Zagranicznych). Prowadzenie: Henry Foy (Financial Times); **Czy Europa się obroni?** z udziałem Piotra Błazeusza (Wojsko Polskie), Benjamin Haddada (Zgromadzenie Narodowe, Francja), Claudii Major (Stiftung Wissenschaft und Politik), Johana Pelissiera (Airbus). **Geoekonomia: w poszukiwaniu silników wzrostu** z udziałem Romána Arjony (Komisja Europejska), Quentina Genarda (European Climate Foundation), Ignacego Niemczyckiego (MRiT), Paoli Tammy (Financial Times); **Jak rozszerzyć i reformować UE** z udziałem Piotra Burasa (Warszawskie Biuro ECFR), Jany Kobzovej (Biuro prezydent Słowacji), Manuela Lafonta Rapnouilego (Ministerstwo ds. Europy i Spraw Zagranicznych, Francja), Borjy Lasherasa (CEPA, Europejska Służba Działań Zewnętrznych);

Co dalej z Europejskim Zielonym Ładem z udziałem Krzysztofa Bolesty (Ministerstwo Klimatu i Środowiska), Susi Dennison (ECFR, Paryż), Ilony Jędrasik (ClientEarth Prawnicy dla Ziemi), Grzegorza Kotte (Enea Wytwarzanie); **Cyfrowa przyszłość: między regulacjami a konkurencyjnością** z udziałem Tooma Hendrika Ilvesa (b. prezydent Estonii), Eweliny Jelenkowskiej-Lucà (Komisja Europejska), Dariusza Standerskiego (Ministerstwo Cyfryzacji), Mari-Noëlle Jégo Laveissière (Orange).

Panele dyskusyjne podczas **Warsaw Security Forum** (1–2 października), **Zrozumieć pole gry: Zasady globalnej strategii Chin; Proces przystąpienia Ukrainy do UE: Mapowanie drogi ku dobrobytowi**.

Suwerenność energetyczna Polski a UE: czas na nowe podejście – panel dyskusyjny współorganizowany z Fundacją More in Common, Polska (2 października) z udziałem Krzysztofa Bolesty (Komisja Europejska), Grzegorza Onichimowskiego (Instytut Obywatelski), Adama Traczyka (Fundacja More in Common), Zofii Wetmańskiej (Instytut Reform). Prowadzenie: Szymon Kardaś (Warszawskie Biuro ECFR).

Panele dyskusyjne na konferencji **Igrzyska Wolności** Fundacji Liberté (18–20 października): **Trump vs. Harris: Stan Gry, Jak chronić demokrację w nowej erze geopolitycznej?, Integracja Ukrainy z UE a Polska**.

Konferencja **Łączenie oczekiwań: Wizja UE na rok 2025 i rola polskiej prezydencji** (4 grudnia), organizowana we współpracy z Polityką Insight w Stałym Przedstawicielstwie Polski przy UE w Brukseli z udziałem: Piotra Serafina (Komisarz ds. Budżetu), Heather Grabbe (Bruegel), Pawła Karbownika (Ministerstwo Finansów RP), Pawła Świebody (European Policy Centre). Prowadzenie: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR).

Seminaria i spotkania zamknięte

Wyjście poza pułapkę 27: Jak sprawić, by rozszerzenie UE zadziałało (26 lutego) – seminarium eksperckie poświęcone krajowym postrzeganiom kształtowania polityki rozszerzenia UE i postępów w niezbędnych reformach. Uczestnicy: Justine Elferte (Litewski Instytut Spraw Międzynarodowych), Lykke Friis (Think Tank Europa), Juha Jokela (Fiński Instytut Spraw Międzynarodowych), Fredrik Ljödquist (Centrum Studiów Europy Wschodniej w Sztokholmie), Justinas Mickus (Centrum Analiz Strategicznych Rządu Republiki Litewskiej STRATA, Centrum Studiów Europy Wschodniej, Litwa), Kristi Raik (Międzynarodowy Ośrodek Obronności i Bezpieczeństwa, Estonia), Marta Stachowiak (Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP). Prowadzenie: Engjellushe Morina (ECFR, Berlin). Wystąpienie wprowadzające wygłosili Engjellushe Morina (ECFR, Berlin) i Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR).

Polska, Japonia i poszukiwanie bezpieczeństwa ekonomicznego w epoce globalnej niepewności (1 marca) – seminarium eksperckie poświęcone polskiej i japońskiej perspektywie bezpieczeństwa gospodarczego w obliczu globalnych wyzwań. Uczestnicy: Jakub Wiśniewski (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Kozo Saiki (Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu Japonii), Masami Hihara (Japońska Organizacja Handlu Zewnętrznego), Jakub Jakóbowski (Ośrodek Studiów Wschodnich). Moderacja: Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR).

Przyszłość stosunków polsko-brytyjskich (11 grudnia) – seminarium we współpracy z Ambasadą Wielkiej Brytanii w Polsce z udziałem Agnieszki Kowalskiej (Dyrektorki Departamentu Polityki Europejskiej, MSZ) oraz Susi Dennison (ekspertki ECFR).

Koszty programu

864 964,05 zł

Streszczone sprawozdanie finansowe

Wprowadzenie

Podstawą streszczonego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego jest sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2024 roku przygotowane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późniejszymi zmianami), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Streszczone sprawozdanie finansowe zawiera bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2024 roku, rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz powiązane informacje dotyczące przychodów i kosztów. Sprawozdanie to nie zawiera zestawienia zmian w funduszu własnym oraz opisu znaczących zasad rachunkowości i innych informacji i objaśnień wymaganych przez Ustawę o Rachunkowości, wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze oraz inne obowiązujące przepisy. W związku z powyższym, w celu uzyskania pełnego zrozumienia sprawozdania finansowego, streszczone sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym, z którego streszczone sprawozdanie finansowe zostało wyodrębnione.

Dotacje i darowizny (w PLN)

Fundacja Promocji Społeczeństwa Otwartego, Nowy Jork	15 979 870,00
Buro Mechanizmów Finansowanych EFTA, Bruksela	9 839 564,04
Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji, Warszawa	3 121 278,90
Wpłaty 1,5% podatku od osób fizycznych	1 954 830,30
Europejska Rada Stosunków Międzynarodowych (ECFR), Berlin	533 218,17
Darowizny od osób fizycznych	92 465,11
UK Online Giving Foundation, Londyn	32 702,78
Perfumeria Quality Missala Sp.J., Warszawa	27 010,00
Darowizny od osób prawnych	4 842,30
Inne (zwroty kosztów podróży)	1 000,00
Razem	31 586 781,60

Struktura kosztów Fundacji (PLN)

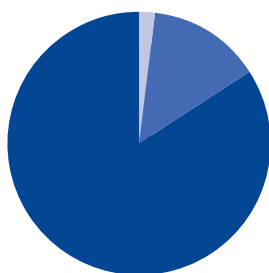
Programy	34 661 597,44
Zwroty dotacji udzielonych w latach poprzednich	-142 307,17
Administracja (w tym koszty utrzymania siedziby Fundacji oraz koszty promocji i fundraisingu)	5 566 689,44
Amortyzacja	720 115,36
Razem	40 806 095,07

Koszty programowe (w PLN)

Programy dotacyjne	29 427 825,88
Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy	13 868 227,64
Dotacje Fundacji Batorego i Fundusze Powierzone	15 559 598,24
Programy operacyjne	5 233 771,56
Forum Idei	2 759 935,40
Masz Głos, Masz Wybór	1 608 872,11
Warszawskie Biuro ECFR	864 964,05
Razem	34 661 597,44

Struktura kosztów

Struktura kosztów Fundacji

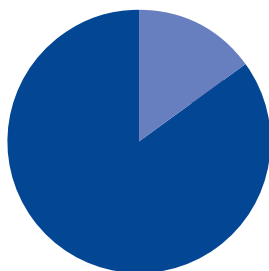

84%
Programy

14%
Administracja

2%
Amortyzacja

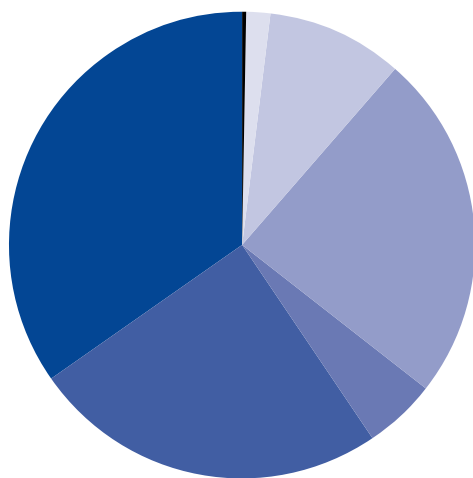
Struktura kosztów programowych

85%
Programy dotacyjne

15%
Programy operacyjne

Koszty wg źródeł finansowania

0,46%
Darczyńcy indywidualni

1,57%
Darczyńcy instytucjonalni

9,56%
IOM

24,04%
Fundacja Promocji Społeczeństwa Otwartego

5,03%
Wpłaty podatku od osób fizycznych

24,87%
Środki własne

34,48%
Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli

Bilans na dzień 31 grudnia 2024

	AKTYWA	Stan w zł na dzień	
		31.12.2024	31.12.2023
A	Aktywa trwałe	122 612 955,43	123 803 996,83
I	Wartości niematerialne i prawne	43 457,18	–
II	Rzeczowe aktywa trwałe	13 912 691,37	14 557 721,33
	– grunty – prawo użytkowania wieczystego gruntu	3 450 805,08	3 450 805,08
	– budynek	10 424 458,80	11 084 447,16
	– urządzenia techniczne, maszyny i inne	37 427,49	22 469,09
III	Należności długoterminowe	–	–
IV	Inwestycje długoterminowe – długoterminowe aktywa finansowe	108 656 806,88	109 246 275,50
B	Aktywa obrotowe	133 153 324,21	101 763 361,58
I	Należności krótkoterminowe	1 209 457,06	1 056 941,43
	– należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	25 738,33	75 466,93
	– należności z tytułu operacji finansowych, o okresie spłaty do 12 miesięcy	798 710,37	
	– inne	385 008,36	981 474,50
II	Inwestycje krótkoterminowe	131 913 089,97	100 676 142,32
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	131 913 089,97	100 676 142,32
	a) w pozostałych jednostkach	106 679 971,72	98 241 696,24
	– inne papiery wartościowe	106 679 971,72	97 339 979,44
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe	–	901 716,80
	b) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	25 233 118,25	2 434 446,08
	– kasa i rachunki bankowe	25 233 118,25	2 434 446,08
III	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30 777,18	30 277,83
	Aktywa razem	255 766 279,64	225 567 358,41

Bilans na dzień 31 grudnia 2024 (c.d.)

	PASYWA	Stan w zł na dzień	
		31.12.2024	31.12.2023
A	Fundusze własne	233 583 628,33	222 471 282,50
I	Fundusz statutowy	198 037 377,19	195 007 069,67
	– z rozliczenia wyniku finansowego	197 869 517,39	194 839 209,87
	– fundusz założycielski	167 859,80	167 859,80
II	Fundusz z aktualizacji wyceny	14 475 813,37	11 823 405,49
III	Zysk z lat ubiegłych	12 610 499,82	15 589 937,73
IV	Zysk/strata netto	8 459 937,95	50 869,61
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	22 182 651,31	3 096 075,91
I	Rezerwy na zobowiązania	406 751,05	395 709,94
1	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	406 751,05	395 709,94
	– długoterminowe	132 141,22	108 176,40
	– krótkoterminowe	274 609,83	287 533,54
II	Zobowiązania długoterminowe	2 613 863,65	241 766,12
III	Zobowiązania krótkoterminowe	6 739 536,25	2 403 249,85
1	wobec pozostałych jednostek	6 577 603,30	2 235 378,71
	– z tytułu grantów	5 550 440,00	874 066,42
	– inne zobowiązania finansowe	26 272,33	22 105,34
	– z tytułu dostaw towarów i usług do 12 miesięcy	248 116,95	676 355,90
	– z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	435 287,25	338 563,56
	– z tytułu wynagrodzeń	103 144,89	108 957,35
	– zobowiązania inne	214 341,88	215 330,14
2	fundusze specjalne	161 932,95	167 871,14
IV	Rozliczenia międzyokresowe	12 422 500,36	55 350,00
	– krótkoterminowe	12 422 500,36	55 350,00
	Pasywa razem	255 766 279,64	225 567 358,41

Rachunek zysków i strat sporządzony za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

	Wyszczególnienie	Dane w zł za rok	
		2024	2023
A	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	33 605 254,29	39 211 012,56
	– przychody z nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego	31 586 781,60	37 587 407,81
	– pozostałe przychody określone statutem	2 018 472,69	1 623 604,75
B	Koszty podstawowej działalności operacyjnej	34 519 290,27	43 455 290,42
	– koszty nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego	34 519 290,27	43 455 290,42
C	Strata/zysk brutto z podstawowej działalności operacyjnej (A-B)	(914 035,98)	(4 244 277,86)
D	Koszty ogólnego zarządu	6 295 679,45	5 243 537,50
E	Strata z podstawowej działalności operacyjnej (C-D)	(7 206 761,43)	(9 487 815,36)
F	Pozostałe przychody operacyjne	24 460,01	40 735,78
G	Pozostałe koszty operacyjne	26 520,04	1 591,98
H	Strata z działalności operacyjnej (E+F-G)	(7 208 821,46)	(9 448 671,56)
I	Przychody finansowe	16 009 655,49	15 356 607,47
	– dywidendy i udziały w zyskach	1 417 651,22	1 268 684,76
	– odsetki	9 390 685,56	13 395 696,92
	– zysk ze zbycia inwestycji	1 230 770,33	692 139,03
	– inne	3 970 548,38	86,76
J	Koszty finansowe	320 966,08	5 837 199,30
	– odsetki	159,15	819,70
	– inne	320 806,93	5 836 379,60
K	Zysk/(strata) z działalności statutowej (H+I-J)	8 479 867,95	70 736,61
L	Podatek dochodowy	19 930,00	19 867,00
M	Zysk/(strata) netto (K-L)	8 459 937,95	50 869,61

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego

Grant Thornton Polska P.S.A.
ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E
61-131 Poznań
Polska

T +48 61 62 51 100
F +48 61 62 51 101
www.GrantThornton.pl

Dla Rady Fundacji im. Stefana Batorego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego (Fundacja) z siedzibą w Warszawie, ul. Sapieżyńska 10A, na które składa się wprowadzenie do rocznego sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2024 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok obrotowy zakończony w tym dniu oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Naszym zdaniem załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji na dzień 31 grudnia 2024 roku oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Ustawa o rachunkowości) i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa i postanowieniami statutu Fundacji.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z:

- ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Ustawa o biegłych rewidentach) i
- Krajowymi Standardami Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (KSB).

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie rocznego sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Fundacji zgodnie z *Międzynarodowym kodeksem etyki zawodowych księgowych* (w tym *Międzynarodowymi standardami niezależności*) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (Kodeks IESBA) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IESBA.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Fundacji za roczne sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, rocznego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Fundacji zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem Fundacji. Zarząd Fundacji jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając roczne sprawozdanie finansowe Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Fundacji do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuowania działalności, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Fundacji, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zgodnie z Ustawą o rachunkowości Zarząd oraz Członkowie Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby roczne sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Fundacji są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Fundacji.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie rocznego sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy roczne sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego rocznego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Fundacji ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Fundacji obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia rocznego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające na te ryzyka i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może być związane ze zмовą, fałszerstwem, celowymi pominięciami, wprowadzeniem w błąd lub obejściem kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Fundacji;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Fundacji;
- oceniamy odpowiedniość przyjęcia przez Zarząd Fundacji założenia kontynuacji działalności oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą podawać w znaczącą wątpliwość zdolność Fundacji do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na związane z tym ujawnienia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, zmodyfikowanie naszej opinii. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundacja nie będzie kontynuować działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość rocznego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy roczne sprawozdanie finansowe przedstawia będące jego podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Paweł Zaczyński

Biegły Rewident nr 13290

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu

Grant Thornton Polska Prosta spółka akcyjna,

Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E, firma audytorska nr 4055

Warszawa, 11 czerwca 2025 roku.

Fundacja im. Stefana Batorego

ul. Sapieżyńska 10a

00-215 Warszawa

tel. 48 22 536 02 00

batory@batory.org.pl

www.batory.org.pl